Volume X

No. 3

2nd December, 1963

(Monday)

11th Agrahyan 1885 S.E.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

CONTENTS.

		PAGES
Oral Answers to Questions	...	243–286
Written Answere to Questions	...	286–293
Papers laid on the Table		
Amendments to the Hyderabad District Municipalities (Election) Rules under Section 309 of the Andhra Pradesh (Telengana Area) District Municipalities Act, 1956	...	293
Notifications issued under Sub-Section (1) of Section 11 of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Motor Vehicles Taxation Act, 1931	...	293
Amendments to the Madras Motor Vehicles Rules, 1940 and Hyderabad Motor Vehicles Rules, 1956...		294
G. O. Ms. No. 326, Home (Transport-I) Department dated 17th February, 1962		
G. O. Ms. No. 874, Home (Transport-I) Department, dated 9th May, 1962		

(P.T.O.)

PRINTED AT SWAARAJYA PRINTING WORKS, SECUNDERABAD.
FOR THE DIRECTOR, GOVT. PRINTING PRESS, HYDERABAD-A.P.

Business of the House ... 294

Privilege Motions

re: Chief Minister's remarks in his address to the Collectors that appeared under the caption "Chief Minister's Call to Collectors" in the Indian Express of 19th November, 1963 ... 295-297

—Disallowed

re: Non-publication in the "Andhra Prabha" dated 12th November, 1963 of Sri Lakshman Das' Speech while moving the Motion of Thanks to the Governor's Address in the House on 11th November, 1963 ... 297-299

—Disallowed

Government Bill

The Andhra Pradesh Cooperative Societies Bill, 1963 (as reported by the Regional Committee) ... 299-407

—not concluded.

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Seventeenth day of the Third Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 2nd December, 1963.

The House met at Half Past Eight of the Clock

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

INAMS CONVERTED INTO RYOTWARI

371—

*1401 Q.—*Sri P. V. Ramana (Kondakarla)*:* Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the number of Inams abolished and converted into Ryotwari in the State, under the Inams Abolition and Conversion into Ryotwari Act; and

(b) the number of writs that are at present pending in the High Court regarding the abolition of Inams?

The Minister for Revenue (Sri N. Ramachandra Reddy):

(a) 10,37,532 Inams.

(b) 82.

శ్రీ పి. వి. రమణ : అధ్యక్షా! ఇనాంలు 'సర్వే' అయినాయా? 'సర్వే' చేయబడినట్లయితే ఆ 'సర్వే' extent కు ఆ records లో తీసుకొనడానికి orders ఇచ్చారా?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి : మొత్తము అన్ని జరిగాయి. అన్ని జరగలేదు అని చెప్పడానికి వీలులేదు. కొన్ని జరగవచ్చు. కొన్ని జరుగక పోవచ్చు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) ; అధ్యక్షా! ఈ Inam lands survey చేయకపోతే, Inamdars కు 1/3rd ఇవ్వాలని, రైతులకు 2/3rd ఇవ్వాలని చట్టంలో ఉంది. అప్పుడు సర్వే చేయకపోతే ఇది ఎలా సాధ్యమైంది ? ఈ 10 lakhs and odd acres అన్నది ఎలా division జరిగింది ? చెప్పగలరా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి : అదొక continuous process; Survey తప్పకుండా జరుగుతుంది, కొన్ని జరుగవచ్చు. ఇంకేమైనా ఉంటే జరుగుతాయి.

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య (సత్యవీడు): అధ్యక్షా! కొన్ని writs లో ఉన్నాయి- అవి ఎప్పటినుండి ఉన్నాయి, వాటిని త్వరగా dispose of చేయించడానికి ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహిస్తుందా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి : ఆ writ petitions, Inam Abolition Act వచ్చినప్పటినుండి, దాదాపు 82 pending లో ఉన్నాయి. వీటి అన్నింటికి వేరే వేరే తేదీలున్నాయి.

శ్రీ కే. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) : చాలా వరకు ఇనాములను రద్దు చేశామన్నారు. 82 మాత్రం writ లో ఉన్నాయన్నారు. writ లో లేకుండా రద్దు కాకుండా ఉన్నటువంటి గ్రామాలు కొన్ని ఉన్నాయని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా ? ఉంటే అలా ఏకారణము వల్ల declare కాకుండా ఉండిపోయాయి?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి : ఏదైనా enquiry లో ఉంటే ఉండవచ్చు. చాలా తక్కువ వుండవచ్చు. మొత్తంసంఖ్య 11.12,198 ఇనాంలు. వీటిలో 10,87,532 వరిష్కారం అయివాయి. Writ petitions మొత్తం 82 cases pending లో ఉన్నాయి. మిగతావి మిగతా stages లో వున్నాయి.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య (ఎఱ్ఱగొండిపాలెం) : అధ్యక్షా, ఈ శోత్రియం గ్రామాలలో వీటిని take over చేశారు. కొన్ని మాత్రం take over చేయలేదు. ఆ take over చేయనటువంటి గ్రామాలలో రైతులేమో చాలా సంవత్సరాలనుండి "జిరాయతీ" హక్కు కలిగి వున్నారు. ఈ శోత్రియదార్లు కూడా మాకు హక్కు వుందని చెబుతున్నారు: Act purview లో లేదు అది. కాబట్టి అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. ఈ Act purview లోకి ఆ non-taken over శోత్రియం Villages ను కూడా తీసుకొనే దానికి amend చేసి, ఆ రైతులకు పట్టాలిప్పించడానికి సదుపాయలు కల్పిస్తారా ?

Sri N. Ramachandra Reddy: The hon. Member may kindly write to me and I will get it examined by the Law Department.

శ్రీ యన్. ప్రసాదరావు (ఖమ్మం): తెలంగాణాలో కూడా Inam Abolition Act ఒకటివుంది. కాని ఈ Act ను ఇంత వరకు అమలు జరుపలేదు. అసలు ఈ Act ను ఆంధ్రలో వున్న Act ను కలిపి ఒక Integrated Legislation తీసుకువచ్చే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఏమైన ఉందా? ఇవ్వాళ్ళ తెలంగాణాలో ఉన్నటువంటి ఇనాం భూములున్న రైతుల హక్కులు ఏమిటి?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి: Integrated Legisiation ను తీసుకురావలయుననే ప్రభుత్వం ఉద్దేశ పడింది. కాని పూర్తిగా ఆలోచన చేసిన తరువాత ఆంధ్రప్రాంతములో ఈ Legislation fag end లో వుంది కనుక Integrated Legislation అక్కరలేదని ప్రత్యేకంగా తెలంగాణాకు వేరే తీసుకురావలయునని ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. ఈ మధ్యనే వారం, పది రోజులక్రితమే cabinet decision తీసుకుంది. Government of India కు వ్రాసి పంపించడం జరిగింది. వారి permission రాగానే ఇక్కడ సభముందు ఉంచడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఏ. సర్వేశ్వరరావు (ఏలూరు): ఈ Inams abolition కాకముందు కొన్ని Inams కు extent విషయములో, 50ఎకరాలు 60 ఎకరాలు వుందనుకోండి. కొత్తగా survey చేసిన తరువాత 40 ఎకరాలు తేలుతుంది, ఇప్పుడు "ఎసెస్" చేసేప్పుడు పూర్వమున్నటువంటి 50 కే చేస్తున్నారని కొత్తగా సర్వే అయిన తరువాత 40 కి చేయడంలేదని complaints ఏమైన వచ్చాయా? లేకపోతే recent గా జరిగిన "సర్వే" ప్రకారం "ఎసెస్" చేయడానికి ఏమైనచర్య తీసుకుంటారా?

Sri N. Ramachandra Reddy: Certainly, if there are irregularities they will be rectified. That is why, the Government have extended the time-limit also. If the aggrieved parties file applications, certainlly all those irregularities will be rectified.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ (వెనుగొండ): అధ్యక్షా, Inam గ్రామాలు "సర్వే" చేసిన సందర్భంలో "పొస్సెషన్" లో ఉన్నవారి పేరుతో కాకుండా వేరే పేరుతో నమోదు చేయించడం జరుగుతుంది. కొన్ని చోట్ల అందులో ప్రత్యేకంగా Inam గ్రామాలలోని House-sites లో వందలకొలది కుటుంబాలు నివసిస్తూ ఉంటే ఆ Sites ను కూడా వారు అందులో లేనట్లుగా నమోదుచేశారు, కుటుంబం

విషయములో గవర్నమెం కు complaints వచ్చాయా ? వాటిమీద ఏమైన చర్య తీసుకున్నారా ?

Sri N. Ramachandra Reddy: Off-hand I cannot answer. If there are specific cases and irregularities, they will have to be enquired into and then necessary action taken.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ (కర్నూలు): అధ్యక్షా, చాకలి, కుమ్మరి, ఇటువంటి వారికి ఇచ్చినటువంటి Service-Inams ఉన్నాయి. మొట్టమొదట వాటికి కొన్నిటికి పట్టాలు ఇవ్వాలనే ధోరణిలో జరిగింది. ఆ తరువాత అటువంటి చాకిరి ఇనాంలకుకూడ పట్టాలు యివ్వకూడదని గవర్నమెంటు ఏమైన ఉత్తర్వు జారీ చేసిందా ? ఉత్తర్వు జారీచేసినట్లుగా మాకు జిల్లాల్లో తెలుస్తూంది. దాని విషయం చెబుతారా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి: అది ఆంధ్రలో వేరుగా వుంది. తెలంగాణాలో వేరుగా వుంది. తెలంగాణా ప్రాంతములో దానిని abolish చేయాలని ప్రభుత్వం ఉద్దేశపడుతుంది. పట్టాలు ఇచ్చిన తరువాత గవర్నమెంటు remuneration ఇస్తుంది. ఇంతవరకు Interim relief కూడా కొంత ఇవ్వడం జరిగింది. Abolish చేసినప్పటికి, పట్టాలు చేసినప్పటికి ఇబ్బంది జరుగదని ప్రభుత్వ ఆలోచన.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు): అధ్యక్షా, ఇనాంలను చాలావరకు ప్రభుత్వంవారు స్వాధీనం చేసుకున్నారని గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఆ స్వాధీనం చేసుకున్నటు వంటి ఇనాం గ్రామాలలో వున్నటువంటి ఇనాం చెఱువులను మరమ్మత్తు చేయించడానికి ప్రభుర్వం ఏమైన ఏర్పాటు చేస్తుందా?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి: ఇదే విషయంలో గౌరవ సభ్యులు కూడా వ్రాసి పంపించారు. Legal గా చేయ నికి అవకాశం వుందా లేదా అని చూడ వలసివుంది. ప్రభుత్వం స్వాధీనంలోకి వచ్చిన తరువాత చేయవలసి ఉం ంది గాని ఇంకా taken over చేయని గ్రామాలు వున్నట్లయితే చేయ నికి వీలులేదు కనుక ఆ లేకున్న—ట్లు తొలగించాలని ప్రభుత్వము ఆలోచన చేస్తున్నది.

శ్రీ స్వర్ణ వేమయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం): అధ్యక్షా, ఇనాంలకు సంబంధించి కైఫాయారీ గ్రామాలకు అనుబంధంగా ఉండీ—కంద్రికలుగాను ఇవన్నీకూడ వారికి ఇనాందార్లుగా ఉంచేకూడ వారికి ఎలాంటి రక్షణ లేకుండా వుంది. దానినికూడ ఈ Abolition చట్టం క్రిందకు తీసుకువచ్చి ఇక్కడున్నటువంటి రైతులకు

ై త్వారీ గ్రామాలకు అనుబంధంగా ఉన్న కండ్రికలకు గాని Hamlets కు గాని వీటికి ఒక Legislation తీసుకరావలసినట్లుగా ఈ సభలో అనేక సార్లు గవర్న మెంటు దృష్టికి తీసుకరావడం జరిగింది. Land Revenue కు సంబంధించి double payments జరుగుతున్నాయి. Inamdar వసూలు చేస్తున్నాడు. Inamdar Government కు కట్టక పోయినందున, Government పొలాలను జప్తు చేసి కట్టించు కుంటుంది. కనుక ఇటువంటి ఈ hamlets కు రక్షణ ఇవ్వ డానికి ప్రభుత్వం ఏదైనా piece of Legislation ఆలోచిస్తుందా ?

(శ్రీ) యన్. రామచంద్రారెడ్డి : అదే గౌరవ సభ్యులు ఇదివరకు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకవచ్చారు. Section 3 (2) D ని amend చేయడానికి వారు చెప్పారు. అయితే Volume of work ఎంతవుంటుంది ? ఎంతమంది affect అవుతున్నారనేది—గౌరవసభ్యులు మీరుకూడా సహకరిస్తే బోగట్టా సమీకరించ డానికి అవకాశం ఉంటుందని చెప్పి వ్రాయడం జరిగింది, అదేకాకుండా Collector కు కూడ వ్రాశాము, ఇటువంటి cases ఎన్ని వున్నాయి, ఎంతమందికి ఈ విధంగా నష్టం జరుగుతుందని. వాస్తవంగా ఈ Legislation అవసరం వుంటుందా? అనికూడా examine చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా నెల్లూరు జిల్లానుండి వచ్చిన సమాచారాన్ని బట్టి హెచ్చుగా ఈ cases లేవు. చాలావరకు ఇదివరకే decide అయిపోయాయని సమాచారం వచ్చింది. కనుక ప్రభుత్వం దీనిపైన ఏమి చర్య గైకొనలేదు.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) : అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రాంతంలో ఈ చాకిరీ ఈనాములు కమ్మరి, కుమ్మరి, బావులు రిపేరు చేసేవారికి ఇచ్చారు. ఆ బావులు లేవు, కుంటలు లేవు, ఆ కుమ్మరి పని, కమ్మరి పని చేయడంలేదు. అవి ఎప్పుడో అమ్ముకున్నారు, అది చెల్లదు అనేదాని గురించి వ్యాజ్యాలకు గురి అవు తున్నారు. కాబట్టి అటువంటి వాటిని అమ్మడానికి అధికారం ఉన్నదనిచెప్పి G.O. చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నదా ?

Sri N. Ramachandra Reddy: It will have to be examined. There are so many cases; not only in respect of inams, etc. but in the tribal areas also so many people have purchased against rules. So all these cases will have to be examined; and whether it is feasible and desirable also to amend the Act, it has to be examined.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి): ఇంతకు ముందు విశాఖపట్టణం జిల్లాలో కొన్ని ఎస్టేట్లు కావు, ఈనాములు అని decide చేసిన తరువాత 1958

నుంచి ఈరోజు వరకు కనీసం ఆంధ్ర ఈనామ్ ఎబోలిషన్ చట్టం క్రిందకు వాటిని తీసుకొనివచ్చి notify చేసి వాటిని రైతులకు ఇవ్వకుండుటకు ఏ కారణంలేదు. ఎందుకు ఆలస్యమౌతున్నదో అర్థంకావడంలేదు. అయితే enquiry జరుగుతున్నదని చెప్పారు. కోర్టుకు వెళ్ళిన తరువాత Tribunal వాటిని పరిశీలనచేసి ఎట్లేట్లు కావు ఈనాములని decide చేసిన తరువాత వాటిని ప్రభుత్వం తీసుకోకుంటే, ఈ లోపుగా ఆ రైతులను తొలగించడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది కాబట్టి వాటిని immediate గా Inam Abolition Act క్రింద తీసుకుంటారా ?

Sri N. Ramachandra Reddy: Certainly, Sir. If the hon. Member writes to me about the specific cases where the delay has occurred, necessary action will be taken.

AUCTION OF GODAVARI LANKA LANDS

372—

* 1989 Q..—*Sri M. Pitchaiah (Payakaraopet)*: Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state:

whether there is any proposal before the Government to discontinue the system of auctioning ⅓rd of ahe Krishna and Godavari Lanka Lands since the public are against such system?

Sri N. Ramachandra Reddy: The answer is in the negative.

శ్రీ ఎమ్. పిచ్చయ్య : 100 ఎకరాలకు పైబడిన భూములలో 8 వ వంతు వేలంలో అమ్ముచున్నారు. 100 ఎకరాలు ముగ్గురు, నలుగురి చేతులలో ఉంటే ఆ ముగ్గురు, నలుగురు కూలీలు, భూస్వాములు అవుతారనే భయముతో సీలింగ్ పెడితే మేము అర్థం చేసుకోగలము. ఆ వంద ఎకరాలు దాదాపు 150, 200 మంది కూలీలకు సొసైటీ యొక్క ఆధ్వర్యము క్రింద ఉంటుంది, ఇప్పుడు 8 వ వంతు వేలం పెడుతున్నారు. దీని వల్ల ఆ 200 మందికి తగినంత భూమి ఉండడంలేదు. ఆ వేలం పెట్టే భూమికూడా ఏ దూడల మేతకో అని వేలం పెడుతున్నారు. Land lords వేలంపాడి Commercial crops వేస్తున్నారు. ఈ రకంగా దీనికి ఒక పద్ధతి, ఒక సిద్ధాంతము లేకుండా ఏదో బీదవాడి పొట్ట మీద దెబ్బకొట్టాలనే టటువంటి ఒక దృష్టి తప్ప ఇంకొకటి కనిపించడంలేదు. అందువల్ల ఈ విధానాన్ని ప్రభుత్వం తిరిగి పరిశీలించి ఈ వేలం పద్ధతి రద్దుచేసు కుంటారా అని అడుగు తున్నాను,

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి : చాలసార్లు పరిశీలన జరిగింది. ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి ఉన్న సమస్య యిది. కొత్తగా ఉత్పన్న మైనదికాదు. వాటి నన్నింటిని ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసిన తరువాతనే 2/3 సొసైటీస్‌కు రావాలని, auction లేకుండా యివ్వాలని 1/3 auction పెట్టి ఇవ్వాలని ఆ ప్రకారంగా ప్రభుత్వం నిర్ణయం గైకొన్నది. ముఖ్యమైన కారణం ఏమిటంటే అది గ్రామాలలో సొసైటీలలో చేరని పేదవాళ్లు ఎపరైతే ఉంటారో వాళ్లకు ఇవ్వటానికి. దూడలు వగైరా మేపుకొనటానికి అవసరం ఉంటుందని ఆ విధంగా 2/3 సొసైటీస్‌కు auction లేకుండ ఇస్తున్నారు. మిగతాది auction లో తీసుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం ఎన్నోసార్లు దానిని అలోచన చేసింది.

శ్రీ జి. బాపనయ్య (నిడుమోలు) : ఆయకట్టులో 100 ఎకరాల కన్న ఎక్కువ ఉంటే 1/3 వేలం పెట్ట బడుతుంది. ఎవరికైతే భూములున్నాయో వారే ఆక్షన్‌లో కొనుక్కుంటున్నారు. అందుకని ప్రభుత్వం ఇది reconsider చేస్తుందా ? మంత్రివర్యులు చెప్పినటువంటి విషయం ఎన్నో సంవత్సరాలనుండి లేదు. పచ్చిక బీళ్ళు కావాలనే ఉద్దేశంతో introduce చేసినారు. ఇప్పటికేలంక రైతులకందరకు పచ్చికబీళ్ళు విస్తారంగా ఉన్నాయి—మార్జెన్ లంకలు. అందుకని reconsider చేసి ఈ భూములు కూడ సొసైటీలకు ఇస్తారా అని అడుగుతున్నాను. కో—అపరేటివ్ ఉద్యమానికి ఇస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి : సొసైటీలకు ఇస్తున్నాము. 100 ఎకరాలు limit పెట్టాము కదా. 109 ఎకరాలపైగా ఉన్న వాటికి ఆవిధముగా జరుగుతున్నది. 100 ఎకరాలలోపు ఉన్నట్లయితే ఇతరులకు ఇవ్వడంలేదు. 2/3 సొసైటీల స్వాధీనంలో వున్నాయి. 1/3 మాత్రమే ఇవ్వడం—వేలంద్వారా ఇవ్వడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు : ఈ 1/3 land less poor కు—భూమిలేనటువంటి వ్యవసాయ కూలీలు పాడటానికి G.O. తో అవకాశం కలిపిస్తారా ? భూస్వాములు వేలంలో ఎక్కువ పాటపాడి కొనుక్కోగలుగుతున్నారు. వాళ్ల పోటీలో వ్యవసాయ కూలీలు తట్టుకోలేక పోతున్నారు. కనుక కేవలం వ్యవసాయ కూలీలుగా ఉన్నటువంటి వారే దానిలోకి దిగాలి అనేటటువంటి principle అంగీకరించి అరకంగా G.O. issue చేస్తారా ? మంత్రిగారు చెప్పిన దానిలో అది స్ఫురిస్తున్నది. ఏదో పాపం కొంతమందికి ఇది లేకుండా పోతున్నది. ఇప్పుడుండే సొసైటీలో చేరని వాళ్లకు అవకాశం కల్పించాలనేదే ఉద్దేశం కనుక అందుకు చేస్తే వారి అభిప్రాయానికి అనుకూలంగా వుంటుంది కదా ? !

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి: Auction రద్దు చేయడమనేది ఒకటి, కాని auction పెట్టి land less poor కే ఇవ్వాలనే విచక్షణ చేయడం సాధ్యం కాదు, Auction అన్నపుడు it is open to all. Land less poor కే ఇవ్వాలన్నప్పుడు ఎవరో land lord ఇంకొకరిని ఎవరినో నిలబెట్టి అతని పేరుమీద బినామీగా తీసుకొంటే దాని ఫలిత ముండదు. దానిని అనుసరించడం సాధ్యం కాదు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి): 100 ఎకరాలకు పైన ఉన్నటువంటి భూములలో 1/3 వ వంతు వేలం వేయడంలో ఉద్దేశం ఈ Societies లో లేనటువంటి వ్యవసాయ కార్మికులకు చెందాలనే అన్నారు. ఇప్పటికి ఎక్కడైనాసరే ఈ సొసైటీలలో లేనటువంటి బీదలకే ఈ auction వేసిన భూములు ఇచ్చినట్లు ఉదాహరణలు మంత్రిగారు చెప్పగలరా ?

శ్రీ యన్: రామచంద్రారెడ్డి: ఉదాహరణలు ఇవ్వడం ఇప్పుడెలా సాధ్యమౌతుంది. ఎన్ని సొసైటీలవారు ఆ విధముగా తీసుకున్నారో, ఎవరెవరు తీసుకుకున్నారో చెప్పడానికి అవకాశ ముండదు. ఈ 1/3 ఎవరు తీసుకున్నారు, ఏ ప్రాంతంలో తీసుకున్నారు, ఏ జిల్లాలో తీసుకున్నారు అనేది ఇప్పుడు చెప్పడం అసాధ్యం.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ (రేపల్లె): 62–63 సంవత్సరం వరకు auction వేసినటువంటి లంకభూమి ఎంత ? అసలు మొత్తంలంకభూమి ఎంత ? ఈ లంక భూముల auction వల్ల ప్రభుత్వానికి వచ్చిన ఆదాయం 62–63 లో ఎంత ;

Sri N. Ramachandra Reddy. I think the Department is having the information. As factual information has to be collected, if a separate question is asked, it will be answered.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం): మంత్రిగారు చెబుతూ భూములు లేని పేదవాళ్ల కొరకు దీనిని ఉంచవచ్చునని చెప్పారు. భూములులేని వాళ్ళంతా సొసైటీలుగా ఏర్పడితే ఈ auction చేసేటటువంటి భూమి వాళ్లకు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం వారు ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి: ఇప్పుడు ఉన్న రూల్ను సడలించేదానికి మొదట ప్రభుత్వం convince అయితే మిగతా సమాచారాలు ఉత్పన్న మౌతాయి.

(శ్రీ జి. బాపనయ్య : 1/8 వంతు పచ్చికబీళ్లకు ఇవ్వాలని original G.O. లో ఉన్నది. అయితే వాటిలో టొబాకో మొదలైనవి పండిస్తున్నారు. అటువంటి భూములలో mmercial crops వేస్తే G, O. కు వ్యతిరేకంగా ఉన్నది కనుక దానిని గురించి చర్య తీసుకుంటారా?

(శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి : మొత్తం టొబాకో వేస్తున్నారని చెప్పలేము. బీళ్లకు ఉంచుకొనే వారు బీళ్లకు ఉంచుకొంటున్నారు. అక్కడక్కడ ఎవరైనా టొబాకో వేసుకొంటే వేసుకొని ఉండవచ్చు.

(శ్రీ ఎమ్. పిచ్చయ్య : ఇప్పుడు ప్రభుత్వానికి కావలసినది గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి పశువులకు మేత. ఈ మేత ఉంటే చాలు. అందువల్ల auction కు పెట్టే భూములు అక్కడ ఉండేటటువంటి వ్యవసాయ కూలీలు పచ్చిక వేసే అవకాశం కలుగజేస్తారా?అనిఅడుగు తున్నాను.

(శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి : సొసైటీలలో ఉన్న వాళ్ళకు ఈ అవకాశం కల్పిస్తే సొసైటీలో లేని వాళ్లు ఏమి కావాలి ?

BOGULKUNTA TANK OF MIRZAPUR VILLAGE

373—

* 741 (3914) Q.—*Sri Rukma Reddy (Kodangal)*: Will the hon. Minister for Planning and Panchayat Raj be pleased to state :

the reasons for not building the tank of Bogulkunta, Mirzapur village, Kodangal taluk, Mahboobnagar district, which was swept away long ago?

(*The Minister for Agriculture deputised the Minister for Planning and answered the questions*)-

The Minister for Agriculture (*Sri A. Balarami Reddy*): The Bogulkunta tank of Mirazpur village, Kodangal taluk, Mahboobnagar district is in good condition and is not in need of any repairs.

RETRENCHMENT IN NELLORE THERMAL STATION

374—

* 301 (4003) Q.—*Sri G. C. Kondaiah (Nellore)*: Will

the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state :

(a) how many were retrenched in Nellore Thermal Station in the month of March, 1963 ; and

(b) the reasons for the same ?

The Minister for Irrigation and Power (*Sri A. C. Subba Reddy*) : (a) No retrenchment has been affected in the Nellore Thermal Station during March, 1963.

(b) Does not arise.

శ్రీ జి. సి: కొండయ్య : ఆ : రిట్రెంచ్ అయిన workers కు ఎక్కడైనా ఉద్యోగాలు చూపించారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : Retrench కాలేదని చెబుతున్నానండి.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు : Technical గా సమాధానం చెప్పారను కుంటాను. మార్చిలో ఎవరిని చేయలేదనా లేక మార్చికి అటుఇటు 4, 5 నెల లలో ఎవరిని చేయలేదనా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : ఆ Thermal Station లో పనిచేసే వాళ్ళను ఎవరిని చేయలేదు.

శ్రీ ఎవ్. వేమయ్య : ఆ Thermal station లో కాక పోయినా మొత్తం మీద ఎక్కువగా large scale లో retrenchment జరిగింది నెల్లూరు జిల్లాలో. ఛానిని గురించి మంత్రిగారికి information ఉంటే నెలవిస్తారా ? Retrench అయిన వాళ్లు ఉంటే ఉద్యోగాలు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నాలు జరిగాయా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : దానిని గురించి ప్రశ్నలున్నాయండీ వరుసగా.

† Question No. 375 [* 349 (4254)]

REVERSION OF SUPERVISORS (ELECTRICAL) IN TELENGANA REGION

376—

663 Q.—Sarvasri G. Sanjiva Reddy and P. Narasa

† Not put and not answered in the House. Hence the question and answer are included in the proceedings at the end of the Question Hour.

Reddy [*Put by Sri K. Rajamallu*] : Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state :

. (a) whether it is a fact that 46 Supervisors in the office of the Chief Engineer (Electrical) Projects and Board, belonging to Telengana Region were reverted in April 1963; and

(b) if so, the reasons therefor ?

Sri A. C. Subba Reddy : (a) Yes, Sir.

(b) According to rule 2(c) of the Electrical Subordinate Services Rules, the vacancies arising in the category of Supervisors (Electrical), II Grade, are to be filled up in the ratio of 8 : 2 by appointment of L. E. Es. and non L, E. Es. respectively. But, for want of L. E. Es. many non-L. E. Es. were appointed previously and, thus, they exceeded the ratio prescribed above. In view of this, the non-L. E. E. Supervisors (Electrical), II Grade, who outnumbered the L. E. E. Supervisors, II Grade, had to be reverted.

(శ్రీ కె. రాజమల్లు (చిన్నూరు) : ఇంతమంది I grade వాళ్లు II grade కు revert అయినారా లేక అంతకంటె తక్కువ స్థాయికి revert అయినారా ?

(శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : I grade వాళ్లు II grade కు revert కావడం అనేది కాదండీ. ఇప్పుడు non-technical people కొంతమందిని promote చేశారు. 46 మందిని revert చేయడం అయింది.

PAY SCALES OF THE SUPERVISORS IN ELECTRICITY DEPARTMENT

377—

* 613 Q.—*Sri V. K. Adinarayana Reddy* (*Gooty*): Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the scales of pay fixed for Supervisors in Electricity Department are less when

compared with the pay scales of Supervisors in Public Works Department; and

(b) if so, what are the reasons for such difference ?

Sri A. C. Subba Reddy: (a) Yes, Sir.

(b) Unlike in the Public Works Department where there is only one category of Supervisor, there are two categories in the Electricity Department, viz., Supervisor II Grade and Supervisor Ist Grade. As regards the qualifications and scales of pay for these posts in the Public Works Department, one is required to possess L. C. E. or L. M. E. Diploma awarded by the Technological Diploma Examination Board of the Andhra Pradesh Government and the scale of pay for this category is Rs. 180-7½-210-10-280-15-400. In the Electricity Department, one is required to possess L. E. E. Diploma awarded by the said Board for appointment as Supervisor (Electrical). Besides, recruitment to the category of Supervisor, II Grade, provides for promotion from those borne on the Operation Subordinate Service with specified seven years of service in that category. The qualification of L. E. E. is not considered essential for recruitment to the Operation Subordinate Service in the Electricity Department. Thus, the members of the Operation Subordinate Service, who are not qualified by holding the diplomas of L. E. E. and who have put in a service of seven years in that category, are elibible for appointment by transfer to the posts of Supervisors, IInd Grade, in the Electricity Department. The scale of pay attached to the post of Supervisor, II Grade, is Rs. 150-7½-210-10-250.

Mr. Speaker: If the answer requires reading for more than a minute, please get it placed on the Table of the House.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu (Nandigama): On a point of submission, Sir, even this question you can allow it to be taken up to-morrow with the answer.

Mr. Speaker: No question of postponing; it has got to be finished.

Sri A. C. Subba Reddy: I will give a gist of it, if they want.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu: Kindly read the whole thing.

Sri A. C. Subba Reddy: There are two grades of Supervisors in the Electricity Department, Second grade Supervisors and First grade Supervisors. For second grade supervisors, L. E. E. is the qualification and there are some posts. Out of the 10 posts, 2 posts are for promotion from O. S. S. personnel with 7 years of service. The first grade, i. e., L. E. Es., will get the scale of Supervisors in the P. W. D. whereas the second grade will get a lower grade, Rs. 150-250. That is why, there is difference in salary between the supervisors of the P. W. D. and Supervisors of the Electricity Department.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు: ఇప్పుడు చెప్పిన దానినిబట్టి IIgrade వాళ్లకు కూడా qualification L.E.E. అని తెలుస్తున్నది. L.E.E. qualification ఉండి క్రింద ఉన్నవాళ్ళకు 10 : 2 proportion లో క్రిందనుండి promote చేసుకుంటూ వస్తారు. మిగిలిన 8 మందికి L.E.E qualification ఉన్నవాళ్ళే II grade గా appoint అవుతున్నారు. అలాంటప్పుడు P.W.D. లో ఉన్నటువంటి scale కాకుండా. ఎవరో పదిమందిలో ఇద్దరు మాత్రము promotion అయినంత మాత్రాన, వీళ్ళకు తక్కువ scale ఇవ్వడం సబబుగా ఉన్నదా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : లేదు. Department అందుకే ప్రయత్నం చేస్తుందండి. బహుశా ఈ emergency పోగానే ఆ scales అన్నీ revise చేసి ఒకటిగా పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎస్. వేమయ్య : మంత్రిగారు ఆలోచన చేస్తామని అన్నారు. కాని ఆ qualification ఉన్నప్పుడు, ఈ P.W.D. Department తో సమానంగా చేసినట్లయితే బాగుంటుంది. కనీసం అంత disparity లేకుండా దానిని తగ్గిస్తే బాగుంటుంది, దీనికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : కొంతవరకు disparity లేకుండా ప్రయత్నం చేశాము, వారికి 2, 3 increments ఇచ్చి, అంటే qualiffcation ఉండి

grade supervisors గా ఉండేటటువంటి వారికి 2, 3 increments extra గా ఇచ్చాము. ఇవన్నీకూడా విచారించి ఆ anomaly లేకుండా చేయాలని ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ జి. రామారావు (గుడివాడ): ఈ Electricity Department లో ఉన్న two grades (I & II) ను కలిపి ఒకటే చేయడానికి అభ్యంతరం ఉన్నదా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి: తప్పకుండ అభ్యంతరం ఉన్నది. ఏదో III Form V Form చదువుకొని వచ్చిన వాళ్లంతా కూడా, technical qualification లేకుండా, supervisors అవుతున్నారు. అది ఆలోచించి అటువంటిది లేకుండా చేస్తే, ఈ anomalies in pay లేకుండా పోతుందని ఆలోచిస్తున్నాము.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు: Emergency పోగానే ఆలోచిస్తామని చెప్పారు. Now for all practical purposes, emergency లేదు. ఆ emergency కోసం ఆపినటువంటి పనులన్ని కూడా take up చేస్తున్నాము. అలాంటప్పుడు, దీనికొక చానికి వచ్చేటప్పటికి emergency అని అడ్డు పెట్టడం అంత సవ్యంగాలేదేమో. కనుక అది వెంటనే చేస్తారా?

శ్రీ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి: emergency ఒకటే కాదండి. ఈ technical qualification లేని వాళ్ళను promote చేయడం కూడ మంచిది కాదు. ఇది కూడ అలోచించి qualification లేని వాళ్ళను promote చేయకుండ ఈ P.W.D. Supervisors మాదిరిగానే ఒకటే గ్రేడ్ పెడదామని అలోచిస్తున్నాము.

JAYANTI SHIPPING CORPORATION

378—

* 420 (4666) Q. *Sarvasri K. Rajamallu, Md. Ismail, G. C. Kondaiah and A. Sarweswara Rao*: Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state:

(a) whether a private firm namely Jayanti Shipping Corporation has approached the Government with a scheme of setting up three Thermal Plants of 60 M.W. each in the Ramagundam Industrial Belt Sector for the generation of Electric Power in the private sector; and

(b) if so, the details thereof?

Sri A. C. Subba Reddy :

(a) It is not the Jayanti Shipping Corporation but it is Dr. Dharma Teja, New Delhi, who made an offer to instal three 66 M.W. Sets. Dr. Dharma Teja has offered these sets to the State Electricity Board.

(b) He offered these 3 sets at an estimated cost of Rs. 14.5 crores with a foreign exchange component of Rs. 11 crores and rupee content of Rs. 3.5 crores. The proposer will invest the entire cost both foreign exchange and rupee part and handover the sets duly commissioned within 30 months from the date, the contract is entered into. The State Electricity Board has to start repaying the amount after one year from the date of handing over. The rupee part is repayable in 5 annual equal instalments and the foreign exchange component in 12 equal annual instalments. The rate of interest will be about 3%.

The total power generated is estimated to be 815 million units annually. The estimated gross revenue is Rs. 489 lakhs and net revenue is Rs. 267 lakhs. The percentage return anticipated is 19%.

Sri T. K. R. Sharma : Has the Government enquired or investigated into the financial soundness of the Party concerned?

Sri A. C. Subba Reddy : Regarding the soundness of the party, unless he hands it over in a working condition, the Government has nothing to lose.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : ఈ రామగుండానికి సంబంధించినంతవరకు, పీటి కోసం ప్రభుత్వం Foreign exchange లేదని చాలాకాలం ఆగడంవల్ల ఇప్పుడు ఆ ధర్మతేజ్ అనే ఆయనవచ్చి foreign exchange కొంత ఏర్పాటు చేసినప్పుడు, అతనిని అడిగారు అన్నమాట, ప్రభుత్వం చేయలేనటువంటి దానిని మీరు ఎట్లాచేస్తున్నారని. అందుకు అతను నాకు means ఉన్నవి, methods ఉన్నవి, చేయగలిగిన సామర్థ్యం ఉన్నది అని ఆ సామర్థ్యాన్ని చూపించారు. ఆయన ఉచితమైన పని చేశారు. అందుచేత ఆయన శక్తి ఇవన్నీ మనము గుర్తించిన తరువాత,

అయనకేమైన ఉచితమైన స్థానాన్ని పాలక వర్గంలో ఏర్పాటుచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : ఏ పాలకవర్గము ఏమో నాకేమి అర్థం కాలేదండి.

శ్రీ జి. భాపనయ్య : ఇప్పుడు అ shipping corporation యజమాని ధర్మతేజ్ అని అన్నారు. వారు పరిశ్రమ వేత్తనా ? వారియొక్క ఆర్థిక స్తోమత ఏమిటి, ఇవన్నీ కూడా వివరాలు మాకుతెలియడంలేదు. మనయొక్క పరిశ్రమలను వారిచేతులో పెడితే ఏరకంగా ఉంటుంది ? ఇదివరకు వారికి solvency ఉన్నదా వారు అసలు solvent గా ఉన్నారా లేక insolvent గా ఉన్నారా ? ఆంధ్ర దేశంలో వారికి ఇదిగాక ఇంకేమైనా పరిశ్రమలు ఉన్నాయా ?

శ్రీ ఎ సి. సుబ్బారెడ్డి : ఏదో మనము డబ్బు ఇచ్చేటప్పుడు వారి ఆర్థిక స్తోమత చూచుకోవాలి గాని, అయన నేను ఖర్చు పెట్టి 30 months లో 66 మెగావాట్లు మూడు ఇంజన్లు తయారుచేసి మీకు hand over చేస్తాను. ఒక సంవత్సరం తరుపాత pay చేయండి అంటే, అయన స్తోమతని మనము అలోచించ వలసిన అవసరం లేదేమో అనుకొంటాను.

శ్రీ వి విశ్వేశ్వరరావు : ధర్మతేజాగారు ఈ offer తాను individual గా ఇస్తున్నారా, లేక వారి కంపెనీ తరపున ఇస్తున్నారా ? వారు foreign exchange ఎట్లా సంపాదించ గలుగుచున్నారు ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : సెంట్రల్ గవర్న మెంటుకూడ మూడు కండిషన్సు పెట్టారు. 1) మనకు వచ్చిన పెంటర్సుతో compensative గా సరిపోవాలని ; 2) జపాన్ మన దేశానికి ఇచ్చు అప్పులలో ఇది చేర్చుకుండ, extra గా తెచ్చుకోవాలని ; 3) ఆ ప్లాన్సు, ఎష్టిమేట్సు, చూచుటకు ఒక కమిటీ వేసి, మన రిప్రజెంటిటివ్ నుకూడ పంపి అవి చూడాలని ; ఈ పాయింట్సు మీద సెంట్రల్ గవర్న మెంట్ in principle దీనిని ఒప్పుకుంటామన్నారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : వారి financial soundness లోకి పోవాలనికాదు. ఇది 30 నెలలవరకు commission కాకపోతే అసలే electricity deficit గా వున్న ఈ స్టేటులో 30 నెలల తరువాత ఇంకా deficit ఎక్కువవుతుంది. ప్రభుత్వానికి లేని foreign exchange వారు ఎలా సంపాదించ గలిగారు ? Out side the plan తేవాలని కండిషన్ పెట్టారన్నారు. Foreign exchange plan provision లో ఉంటుంది కదా ? Out side the plan ఎట్లా తెస్తారు ? అది examine చేశారా ? Has the Government satisfied itself that he could get it.

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : మూడవ ప్లాను ప్రోగ్రెస్‌కు సంబంధించి ఇది అడ్డు రాదు : నాగ్గవప్లానులో చేయవలసిన పనులకు కూడా అడ్డురాదు; వారి soundness గురించి వారికి ఎక్కడనుంచి వస్తుందనేది ప్రభుత్వానికి అక్కరలేదు. వారు 30 నెలలలో ఇస్తే, తరువాత ఒక సంవత్సరంనుంచి payments begin చేయవలసి వస్తుంది. వారు ఇవ్వలేకపోతే మనం payments చేయనక్కరలేదు. దీని వల్ల మన 4th plan లో తగ్గుతుందనే సందేహంకూడా అక్కరలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) : అంత confident గా వారి అగ్రిమెంటు ఉంటే ఆ పని ప్రారంభించడానికి clearance ఇచ్చారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : C.W.P.C. వారు, principle వప్పుకున్నారు. ఇంకా details, examine చేస్తున్నారు. ఇతర రేట్సుకంటె ఇవి ఎక్కువ ఉన్నవా అనేది చూస్తున్నారు. 14.5 కోట్లు అన్నారు; జాస్తి కాకూడదు. ఆ ప్లాన్సు అన్నీ తనిఖీచేసి clearance ఇచ్చిన తరువాత వారు enter కావాలి.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి (విజ్ఞూరు) : కేంద్రప్రభుత్వం, రాష్ట్రప్రభుత్వం వారికి అనుమతి ఇచ్చిన తరువాత ఇంతకాలం లోపల పని ప్రారంభం చేయాలని ఏదైనా కైము నిర్ణయం ఉన్నదా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : Agreement enter అయిన తరువాత 30 నెలల లోపల ఇస్తామన్నారు. కైము నిర్ణయించలేదు, C.W P.C. final clearance ఇవ్వలేదు. In principle వప్పుకున్నామన్నారు.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ : అధ్యక్ష ఇది mysterious గా వున్నది. ఒక ప్రవేటు వ్యక్తి ఇంత పెద్ద అమౌంటు foreign exchange సంపాదించుటకు ఆయనకు ఉన్న ప్రత్యేక అవకాశాలు ప్రభుత్వం లోతుగా పరిశీలించకుండ 2½ సంవత్సరాలు గడువుపెట్టి అప్పటికి ఇస్తే ఇస్తాడు, లేకపోతే మా దేమిపోయింది అనే పద్ధతిలో deal చేయడం mysterious గా ఉన్నది కాబట్టి ప్రభుత్వం మళ్లీ దీనిని పరిశీలించి దానికి కేంద్రప్రభుత్వానికి తెలియజేయటానికి ప్రయత్నిస్తుందా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి : Mysterious గా మాకు కనపడుటలేదు. వారికి కొంత foreign exchange ఇతర దేశాలలో ఉన్నట్లున్నది. వారు ఆంధ్ర దేశానికి సంబంధించిన వారు; ఆంధ్రదేశానికి సహాయం చేయాలను కుంటున్నప్పుడు ఆయనకు డబ్బు ఉన్నదా లేదా ఇవన్నీ పరిశీలించ నక్కరలేదు. మనకు సహాయం చేయకపోతే ఆయనకు పోయేదిలేదు. ఆయన, bogus or non.bogus ఇవన్నీ ఆయన అనిపించుకోవలసిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యస్. సంజీవరెడ్డి: ఆయనేకాదు: ఇంకొక కంపెనీ అయినా ఇలాంటి negotiations కు enter కావచ్చును. జపాన్‌లోనేకాదు, జర్మనీలో ఇతరచోట్లకూడ defered payment మీద తమ మెషినరీ instalments మీద డబ్బు తీసుకునే పద్ధతిమీద ఇవ్వడానికి అవకాశాలున్నవని ఢిల్లీలో తెలుసుకున్నాను. ఇందులో mystery ఏమీలేదు. విదేశాలలో ఆ confidence ఉంటేవారు మెషినరీ ఇస్తారు. ధర్మతేజాగారికి మనం ఇచ్చే instalments, ఆ కంపెనీకి ఆయన pay చేస్తారు. ఒక snap మాత్రం ఉన్నది. Rupee payment round about 4 కోట్లు ఉన్నది. Foreign exchange machinery గురించి difficulty లేదు; ఈ నాలుగు కోట్ల రూపీ పేమెంట్ గురించి ఉన్నది. The only problem will be about the rupee payment. Perhaps, ultimately, this will be the bottleneck for this project. Rs.4 crores Mr. Dharma Teja will have to find in rupees. Delay కావడానికి అది కారణం అవుతుందేమో, నాకు ఢిల్లీనుంచి వచ్చిన information బట్టి that may be the bottle neck అని సందేహం కలుగుతోంది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం (మడుగుల): ఇప్పుడు ధర్మతేజాగారు Foreign citizen గదా. అయితే foreign exchange కు ప్రమాదంలేదు. (నవ్వు)

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి. Foreign citizen కాబట్టే కంపెనీ రిజిష్టర్ చేసి దాని తరపున అగ్రిమెంటు enter కాబోతున్నామన్నారు. ఇండియాలో పార్ట నర్‌షిప్‌తో కంపెనీ రిజిష్టర్ చేసి వారిద్వారా అగ్రిమెంటు enter కావాలని చేస్తున్నారు.

SURVEY OF WAKFS

379—

*729 (3622) Q. *Sri Sultan Salahuddin Owaisi* (*Pathergatti*): Will the hon. Minister for Buildings and Communications be pleased to state:

(a) the survey work performed so far by the Survey Commissioner, Muslim Wakfs Andhra Pradesh; and

(b) the estimated amount of further income as a result of the said survey?

The Minister for Buildings and Communications (Sri Mir Ahmed Ali khan)

(a) A statement showing the progress of survey of wakfs upto the end of June 1963 is placed on the Table of the House.

(b) It is possible to estimate the income only after the survey work is completed.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

Statement showing the Progress of Survey of Wakfs upto the end of June 1963.

Sl. No.	Name of the district.	Total No. of villages including hamlets	Villages survey-ed.	Wakfs survey-ed.	Villages yet to be sur-veyed.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	Adilabad.	2,047	867	434	1,180
2.	Hyderabad.	1,303	397	707	906
3.	Karimnagar.	1,097	794	962	303
4.	Khammam.	1,241	26	38	1,215
5.	Mahbubnagar.	1,630	977	2,104	653
6.	Medak.	1,410	518	1,135	892
7.	Nalgonda.	1,069	856	1,952	213
8.	Nizamabad.	925	617	2,343	308
9.	Warangal.	1,255	617	424	638
	Total:	11,977	5,669	10,399	6,308

(G. M. JACOB)
Deputy Secretary to Government.

شری سلطان صلاح الدین اویسی — اب تک اسپر کتنا صرفہ عائد ہوا ہے - اور جن جائدادوں کا سروے کیا گیا ہے اون کی برآمدگی کے لئے کیا طریقہ اختیار کیا گیا ہے ؟

شری میر احمد علی خان — اخراجات سروے کے لئے ایک علحدہ سوال کیا جائے تو میں جواب دے سکتا ہوں سروے کے تفصیلات کو میں نے ہاوز کے ٹیبل پر رکھدیا ہے -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - جن جائدادوں کا سروے وقف بورڈ نے کیا ہے اون کو حاصل کرنے کے لئے کیا اقدامات کئے گئے ہیں - کیا سروے کمشنر کو اختیارات دئے گئے ہیں ؟

شری میر احمد علی خان - سروے کمپلیٹ ہونے کے بعد گزٹ میں شائع کیا جائیگا - اور اس کے متعلق اگر کچھ عذرات پیش ہونگے تو اون کا تصفیہ کیا جائے گا اور بعد میں اسکو فائنل کیا جائیگا -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - اس سروے سے تقریباً کتنی آمدنی ہوگی ؟

شری میر احمد علی خان - (۱۴۷۶۸۱۵) روپیہ کی متوقع آمدنی تخمینہ کی حد تک ہوگی -

Sri V. Srikrishna : How long will it take to complete the survey work all over the State?

Sri Mir Ahmed Ali khan : The survey Commissioner has been asked to complete it by the end of March, 1964.

INCOME AND EXPENDITURE OF THE MUSLIM WAKFS BOARD

380-

730 (3623) Q. *Sarvasri Sultan Salahuddin Owaisi and V. Srikrishna*: Will the hon. Minister for Buildings and Communications be pleased to state:

(a) the income and expenditure of the Muslim Wakfs Boards Andhra Pradesh during the year 1960-61 and 1961-62 ;

(b) the number of cases pending in the Wakfs Board ; and

(c) the amount of fees paid to the lawyers by the Board, during the said period ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan:

(a) Income during 1960-61 Rs. 47,762-00

Expenditure during 1960-61 Rs. 46,675-00

Income during 1961-62 Rs. 76,395-00

Expenditure during 1961-62 Rs. 1,03,030-00

(b) The number of cases pending in the wakf Board-20.

(c) The amount of fees paid to the lawyers by the Board

during 1960-61 Rs. 4,599-86

during 1961-62 Rs. 4,700-00

شری سلطان صلاح الدین اویسی — کس مقدمہ میں کس وکیل کو سب سے زیادہ فیس دیگئی ؟

شری میر احمد علی خان — مسٹر کوکرائے کو (۲۵۰۰) روپیہ کی سب سے زیادہ فیس دیگئی - باقی دوسرے وکلا کو اس سے کم فیس دیگئی -

شری سلطان صلاح الدین اویسی — جہانگیر پیران کی درگاہ کے مقدمہ میں کتنی فیس دیگئی ؟

شری میر احمد علی خان — اسکی تفصیل میرے پاس موجود نہیں ہے -

Sri V. Srikrishna : Will the hon. Minister give us the break-up figures of income and expenditure for the various districts ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : Districtwise figures relating to income and expenditure are not with me. The question put related to the total income and expenditure for the years 1960–61 and 1961–62. I have given the figures.

Sri V. Srikrishna : Will the hon. Minister give at least the number of scholarships granted to the students in the various districts ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : A separate question may be put. Granting of scholarships is not ralated to this question.

Sri V. Srikrishna : Out of the expenditure incurred by this Board, can that amount be separately given ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : Details are not with me.

Sri V. Srikrishna : Will the hon. Minister promise to place the information on the Table of the House ?

Mr. Speaker: Get the information and furnish it to him.

Sri Mir Ahmed Ali Khan: Yes, Sir.

AMOUNT SPENT BY WAKFS BOARD FOR REMOVING UNEMPLOYMENT.

381-

* 731 (3624) *Q. Sri Sultan Salahuddin Owaisi:* Will the hon. Minister for Buildings and Communications be pleased to state:

(a) whether it is a fact that Government have granted an aid of Rs. one and half lakhs to the Muslim Wakfs Board, Andhra Pradesh for implementation of the schemes for removing unemployment;

(b) if so, how the said amount was spent; and

(c) whether the unspent amount is still with the Board?

Sri Mir Ahmed Ali Khan: (a) Yes, Sir.

(b) Upto 31—3—1963, the Wafk Board spent an amount of Rs. 50,263-42 nP. towards the following schemes:—

1.	Salaries of office staff and other expenses.	Rs.	4,386-39
2.	Lower Grade Engineering Course at Bahadur Khan School of Engineering.	Rs.	7,366-39
3.	Masonry & N.C.C. Training.	Rs.	26,822-62
4.	Alladin Technical Training Institute (Training in various trades).	Rs.	7,918-00
5.	Carpentry training Centre.	Rs.	2,228-44
6.	Plumbing Training Centre.	Rs.	169-35

7.	Wiremen and Linemen Training Centre,	Rs. 291-28
8.	Repairs to Jame-e-Nizamia for locating Training Centre.	Rs. 1,080-44
		Rs. 50,263-42 nP.

(c) Yes, Sir.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - وقف بورڈ نے اپنے طور پر کتنے کارخانے قائم کئے ہیں ؟

شری میر احمد علی خاں - وقف بورڈ نے اپنے طور پر کوئی کارخانہ قائم نہیں کیا ہے - بلکہ گورنمنٹ نے « رلیف ٹوان امپلائمنٹ فنڈ » کے تحت دو لاکھ روپیہ وقف بورڈ کو دیئے تھے - اس کے منجملہ جون تک یہ روپیہ خرچ ہوا ہے - اس کے بعد اب تک یعنی اپٹوڈیٹ تقریباً ڈیڑھ لاکھ روپیہ اس مد میں صرف ہوچکا ہے -

COMPLAINTS AGAINST MUSLIM WAKF BOARD.

382-

* 1356 *Q Sri D. Seetharamaiah*: [*Put by Sri A. Sarweswara Rao* (Eluru)] : Will the hon. Minister for Buildings and Communications be pleased to refer to the answer for starred question No. 1837 of 23—7—1963 and state :

(a) whether the Andhra Pradesh Muslim Wakf Board had received any complaint regarding its functioning or against any of its members ; and

(b) if so, whether the Board or the Government has enquired into them ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : (a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

Sri V. Srikrishna: Is it a fact that 2 Chairmen and 5 members of the Board were removed from their posts if so, what were the reasons ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : Members are appointed by Government and the members of the Board elect the Chairman. Removal of the Chairman is the concern of the Board.

شری سلطان صلاح الدین اویسی — بورڈ کے خلاف رقومات خرد برد کرنے کے تعلق سے اخبارات میں لکھا گیا پوسٹر مس لگائے گئے کتابچے شائع کئے گئے - ایک رکن نے دوسرے رکن کے خلاف لکھا - کیا آپ کو اسکا علم نہیں کہ کتنے پیسوں کا غبن ہوا ہے ؟

شری میر احمد علی خان - ایسی کوئی شکایت گورنمنٹ کے پاس وصول نہیں ہوئی - اس سوال کے بعد اور ایک سوال ہے جسمیں آڈٹ کے متعلق دریافت کیا گیا ہے - میں اوس سوال کے سلسلہ میں جواب دونگا -

Sri V. Srikrishna: Is it a fact that two Chairman and 5 members of the Board were taken to task on the complaints received by the Government from the various parties in the State? Were they removed from the Board already; if so, the reasons therefor?

Sri Mir Ahmed Ali Khan: As I said, the removal of the Chairman is the concern of the Board. His appointment is also made by the Board. Government does not elect the Chairman. It only appoints members. It is the function of the Board to elect the Chairman.

Sri N. Sanjiva Reddy: I may also add that there is a rule that if they do not attend three meetings or so they automatically cease to be members. In that fashion

three or four members were removed. They were told they did not attend three or four meetings. Just at present also, another member Mr. Shahabuddin Khan who was a member of this House,–a Congress Party member–he has left for Pakistan some months ago; he nas not yet returned. Therefore the question arose. I said that if the law provides we could remove him also. That way some members were removed during last year-it may be four or it may be five.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - یہ جو جواب دیا گیا ہے کہ گورنمنٹ کے علم میں یہ بات نہیں لائی گئی مجھے اس پر افسوس ہے - آخر پبلک کی جانب سے کونسا طریقہ ہوسکتا ہے گورنمنٹ کے علم میں لانے کا - سڑکوں پر پوسٹر لگائے گئے اخبارات میں اداریے لکھے گئے - اس پر بھی آپ کہتے ہیں کہ گورنمنٹ کو علم نہیں ہے - آخر گورنمنٹ کو کیسے معلوم کرایا جائے - اخبارات میں یہ مسئلہ آیا پوسٹرس لگائے گئے - حیدرآباد کے مسلمانوں کے لئے ایک مسئلہ کھڑا ہوگیا پھر بھی یہ کہا جاتا ہے گورنمنٹ کو اس کی اطلاع نہیں ہے - آخر گورنمنٹ کے علم میں لانے کا پبلک کے پاس کونسا ذریعہ ہوسکتا ہے ؟

شری میر احمد علی خاں - جناب صدر - یہ جو پوسٹر بازی کی جاتی ہے وہ ایک نا مناسب چیز ہے - پوسٹروں پر گورنمنٹ توجہ نہیں دے سکتی ہے البتہ قانون کے لحاظ سے آڈٹ کرانا ضروری ہے - گورنمنٹ نے آڈیٹرس مقرر کئے ہیں - آڈٹ ہونے کے بعد معلوم ہوگا کہ کونسی چیزیں قابل اصلاح ہیں وہ سب سامنے آجائینگی -

شری سلطان صلاح الدین اویسی - پوسٹر پبلک نے نہیں ایک ممبر نے دوسرے ممبر کے خلاف لگائے ہیں - وہاں ممبر آپس میں لڑتے ہیں - پبلک کی جانب سے پوسٹر نہیں لگائے گئے -

شری میر احمد علی خاں - پوسٹر کا جو ذکر کیا جارہا ہے کوئی آفیشیل اطلاع گورنمنٹ کے پاس نہیں ہے-

شری سلطان صلاح الدین اویسی — اخبارات نے اداریے لکھے اور آپ سے اپیل کیگئی کہ آپ اسمیں مداخلت کریں لیکن اس کے باوجود آپ کہتے ہیں کہ معلوم نہیں - ممبر س گرفتار کرنے کے لئے ڈیفنس آف انڈیا رولس کے تحت سی آئی ڈی چھپی ہوئی باتوں کا پتہ لگالی ہے لیکن یہاں پر اخبارات میں آگیا - ایک ممبر نے دوسرے ممبر کے خلاف الزام لگایا - اخبارات میں شائع ہوگیا پھر بھی آپ کو معلوم نہیں - آخر ایک چیز جو چھپی ہوئی ہوتی ہے وہ سی آئی ڈی بیان کرلی لیکن یہاں اخبارات میں شائع ہونے کے باوجود آپ کو معلوم نہیں ہوا -

Sri N. Sanjiva Reddy: He has mentioned--I do not know whether you followed the question put by him Sir—

Mr. Speaker: I have not followed—

Sri N. Sanjiva Reddy: He has been saying that Government which put C.I.D. and all that under the Defence of India Rules against persons—do they not know about the quarrels of these people and their number of posters. May be there are posters; so many people are quarreling. But only when it becomes serious and when it becomes a law and order point, only then the Government takes notice. If two people begin quarreling and abusing each other and print some posters, I do not think Government should take notice of it even if it comes to their knowledge. Therefore, I would like to tell my friend that the Defence of India Rules will definitely be

used, effectively be used for communalists and others who try to disturb the peace of the country. There is absolutely no comparison between two people of the Wakf Board quarreling and the Defence of India Rules. I would like to tell my friend that the Defence of India Rules will be used and used effectively to protect the interests of the country.

شری سلطان صلاح الدین اویسی — یہ پوسٹرس خود وقف بورڈ کے ممبرس کی طرف سے لگائے گئے وہاں کے دو ممبروں نے ایک دوسرے کے خلاف لگائے۔

شری میر احمد علی خان — پوسٹرس کے متعلق معزز رکن جو بار بار حوالہ دے رہے ہیں وہ مناسب چیز نہیں ہے — جہاں تک کہ گوردنمنٹ کا تعلق ہے غالباً یہ کہا جا سکتا ہے کہ وہاں کے ممبروں نے پوسٹرس نہیں لگائے بلکہ غیر متعلقہ لوگوں نے یہ پوسٹرس لگائے ہیں۔ ممبروں نے ایک دوسرے کے خلاف پوسٹرس نہیں لگائے۔

AUDIT REPORT OF THE WAKF BOARD.

383—

* *1737* Q. *Sri V. Srikrishna*: Will the hon. Minister for Buildings and Communications be pleased to state:

(a) whether the Government had been receiving the audit reports of the accounts of the Muslim Wakf Boarp under section 32 of the Wakf Act of the Board; and

(b) if so, will the Government place copies of the last three years audit reports on the Table of the House?

Sri Mir Ahmed Ali Khan:

(a) Audit report for the year ending 31—3—1956 has been received. Audit reports for subsequent years have not yet been received.

(b) Does not arise.

Sri V. Srikrishna: May I know the reason why the audit reports are not received by the Government after the year which the Minister mentioned?

Sri Mir Ahmed Ali Khan: Auditors were appointed this year only for the audit of accounts covering over a long period, from 1956 upwords. Accounts have to be audited from 1956 upto 1962. Audit has been sanctioned by the Government, and the auditors have been requested to finish the audit within six months It is expected that within six months it will be finished.

شری سلطان صلاح الدین او یسی ۔گورنمنٹ کا جو نمائندہ ورڈ میں ہے کیا اس کو کوئی اطلاع ہے کہ وقف بورڈ کے صدر نے اپنے اختیارات سے کتنی رقومات خرچ کیں ۔کیا بورڈ رقومات کی منظوری دیتا ہے یا صدر کو اپنے طور پر رقم خرچ کرنے کا اختیار ہے ؟

شری میر احمد علی خاں ۔ بورڈ کے اراکین کو گورنمنٹ نامنیٹ کرتی ہے لیکن گورنمنٹ کا کوئی نمائندہ بورڈ میں نہیں ہے ۔

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: As auditors are being appointed by the Government, will the Government consider placing the audit report on the Table of the House?

Sri Mir Ahmed Ali Khan: Yes, Sir. I will place it on the Table of the House. According to the Act, reactions of the Board have to be obtained on the audit report. Whatever audit has been done, it has been sent to the Board. After the reactions are received, it will be placed on the Table of the House.

Sri T.K.R. Sarma: Will the hon. Minister tell us why there was no audit from 1956–63?

Sri Mir Ahmed Ali Khan: According to the Act, Government orders for audit, and the Board has to meet the expenditure of audit. For the audit which was done

in 1956, the Board paid the amount in the beginning of this year only. Then the Government appointed fresh auditors for the subsequent years. That was why it was delayed: the Board has to pay the audit amount to the Government and the Board delayed it. Now audit will be completed within six months.

Mr. Speaker: I do not know whether you yourself were satisfied with the explanation. For seven years, you slept over the matter. The Board did not agree to incur the expenditure and that was why the audit was delayed. Afrer seven years you wake up and call upon the Board to pay. I do not know how far you yourself were satisfied with the explanation.

Sri V. Srikrishna: If the Board fails to pay the audit fees, is the Government not prepared to appoint an auditor to audit the accounts?

Sri Mir Ahmed Ali Khan: Government has appointed auditors to audit the accounts for the whole period from 1956 uptodate.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - کیا آپ بتا سکتے ہیں کہ صدر وقف بورڈ نے ایسی کتنی رقومات بغیر بورڈ کی منظوری کے خود اپنے طور پر حاصل کئے ہیں ؟

شری میر احمد علی خاں - اس کے لئے علحدہ سوال کیا جائے -

Sri T K R. Sarma: What action was taken by the Government when the Wakf Board did not pay the auditors' fee. Was it not sufficient ground for getting rid of such Board if they did not pay even the fees to the auditors?

Sri Mir Ahmed Ali Khan: Auditors are appointed by the Government. Since the survey was not completed, the finances of the Board were very meagre till now. Perhaps, that may be the reason for the delayed payment.

Mr. Speaker: Don't presume. If you know anything definite, give the answer.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: Probably, it is more convenient to the Board not to pay the audit fees because instances of misappropriation will not come out. Is there no way for the Government to take the whole thing into their hands and see the accounts are well audited.

Sri Mir Ahmed Ali Khan: Auditors have been appointed now and if after the receipt of the report of the auditors within six months any cases of serious misappropriation come to the notice of the Government, Government is entitled to take action.

REMOVAL OF THE MANAGING TRUSTEE OF THE MOSQUE AT DAMARAMADUGU VILLAGE.

384-

* *823 (5026)* Q. *Sri S. Vemayya*: Will the hon. Minister for Buildings and Communications be pleased to state:

(a) whether the Government removed the Managing Trustee of the Mosque at Damaramadugu village, Kovur Taluk, Nellore district in pursuance of No. 274/63, dated 14th March 1963 from the secretary, Muslim Wakf Board as the trust property was mis-used; and

(b) if not, the reasons thereof?

Sri Mir Ahmed Ali Khan: (a) No, Sir.

(b) The matter is under consideration of the Wakf Board.

Sri S. Vemayya: May I know whether there is any mismanagement and misuse of the funds? If so, to what extent were the funds misused?

Sri Mir Ahmed Ali Khan: The matter is being enquired into. The present manager of the Mosque reports

have been received by the Wakf Board that he is not managing in a better way and there are so many complaints of mismanagement. Therefore, the Wakf Board is taking action in the matter.

Mr. Speaker: The matter is still at the enquiry stage.

Sri Mir Ahmed Ali Khan: Yes, Sir.

OPEN AIR JAIL

385-

* 1616 Q. *Sri P. Rajagopala Naidu* [*Put by Sri Ramachandra Rao Deshpande (Narayankhed)*]: Will the hon. Minister for Law and Information be pleased to state:

(a) whether an Open Air Jail was started near Nagarjunasagar Project;

(b) if so, where it was located;

(c) the number of prisoners in the above Jail; and

(d) the work entrusted to them?

The Minister for Law and Information (Sri P.V. Narasimha Rao).

(a) The answer is in the affirmative.

(b) It is located at Baithole village; Huzurnagar Taluk, Nalgonda District on the Nagargunasagar Left Bank Canal which is proposed for excavation.

(c) Present strength is 103.

(d) Excavation of 2 1/2 miles of the left Bank canal from miles 6710 to 69/4.

REGENERATION OF PLOTS.

386-

* 118 (2102) Q. *Sri P. Rajagopala Naidu (Put by Sri Ramachandra Rao Deshpande)*: Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) the basis for selecting regenaration of plots;

(b) the types of species raised in Chittoor Forest;

(c) whether there is any proposal before the Government to limit the raising of regenaration of plots;

(d) whether any special staff has been appointed to look after the above plots;

(e) the amount spent on regenaration works in Chittoor West Division during 1961-62; and

(f) the extent of the plot regenarated during 1961-62?

The Minister for Agriculture (Sri A. Balarami Reddy)

(a) The regeneration plots are selected depending on the soil conditions and its suitability for raising various species.

(b) Redsanders, Eucalyptus, Neem. Tamarind, Sandal etc.

(c) No, Sir.

(d) For plantations raised under the scheme afforestation of dry and eroded lands, two Foresters have been alloted to Chittoor East, and West Divisions for raising plantations only. No special staff is provided for maine nance of plantations raised under Non-plan schemes.

(e) Rs. 18,209-52 nP.

(f) 235 acres.

† Question No. 387 [* 984 (3775)]

FOREST LAND IN KANDLAKOZI VILLAGE.

388–

* *994 (3933)* Q *Sri V. Ramachandra Rao* [*Put by Sri Ramachandra Rao Deshpande*]: Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Government declared 551 acres of forest land in Kandlakozi village, Medchal taluk. Hyderabad District as forest land under sections 29 and 30 of the Forest Act in 1954; and

(b) if so, under whose possession and enjoyment the said land is now?

Sri A. Balarami Reddy: (a) Yes, Sir.

(b) The area of 551 acres was notified under sections 29 and 30 of the Hyderabad Forest Act 1355 F in 1954. But, it is understood that the settlement Department granted patta in respect of 410 acres in 1955–56. So, only 141 acres are now under the control of Forest Department and the balance is under the possession of the ryots. The question as to how the Settlement Department granted patta after the areas were notified is under correspondence.

AGAVES BY THE FOREST DEPARTMENT.

389–

* *1127 (5050) Q Sri E. Ayyapureddy*: Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether the Forest Department propose to grow agaves on a commercial scale over about 2,000 acres; and

† Not put and not answered in the House- Hence the question and answer are included in the proceedings at the end of the Question Hour,

(b) whether the Central Government was requested for a loan or subsidy of Rs. 5.00 lakhs in the matter?

Sri A. Balarami Reddy:

The answer for clauses (a) and (b) is in the negative:

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి: Agave industry, Dry Districts లో అనంతపురం: అదిలాబాద్, కర్నూలు, కడప ఆలాంటి వాటిలో ఎక్కువపెంచి అభివృద్ధి చేసేవానికి చాలా అవకాశాలు ఉన్నాయి. Especially అనంతపురం జిల్లాలో Agave industry ని యింతకుముందు పెంచారు. అభివృద్ధి చేశారు. దానిని గురించి Forest department ఎలాటి ఆలోచన చేయడం లేదా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి: కొద్దిగా వేస్తున్నాము. వారు అడిగిన ప్రకారం మూడు వేల ఎకరాలలో వేయలేదు అని చెప్పాను. కాని 61–62, 62–63 సంవత్సరంలో 128 ఎకరాలలో Forest department వారు ఈ plantation raise చేసినారు. 63–64 సంవత్సరంలో 250 ఎకరాలలో 10 వేలరూపాయిలు ఖర్చుపెట్టి వేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

FOREST TO BE SUBMERGED BY THE NAGARJUNASAGAR PROJECT.

390–

* *1129 (5052) Q Sri E. Ayyapu Reddy*: Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) the extent of Forest, that will be submerged by the Nagarjunasagar Project;

(b) the extent of Forest, already given up by the Forest Department so far; and

(c) whether there are proposals to have irrigated plantation to compensate the loss?

Sri A. Balarami Reddy: (a) 24,696. acres.

(b) 16,541 acres.

(c) Yes, Sir.

FOREST INDUSTRIES IN CHITTOOR DISTRICT.

391—

* 1576 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu* (*Put by Sri Ramachandra Rao Deshpande*): Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Government is proposing to start any forest industries in Chittoor district; and

(b) if so, the details thereof ?

Sri A. Balarami Reddy :—

(a) At persent there are no proposals to start any forest industry in Chittoor district.

(b) Does not arise.

MODEL FARMS AND SEED FARMS IN SRIKAKULAM DISTRICT.

392—

* 5 (474) Q.—*Sri P. Gunnayya*: Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the number and the extent of Model Farms and Seed Farms organised by the Agriculture Department in Srikakahulam District;

(b) the number of officers working in the said farms;

(c) the number of pairs of bulls and carts in the said farms;

(d) the income derived therefrom and expenditure incurred thereon in 1960-61; and

(e) whether seeds for the use of ryots have been produced in any of the said farms ?

Sri A. Balarami Reddy :—

		No.	Area in acres
(a)	(i)	93 Model farms	463.20
	(ii)	10 Seed farms	165.23 Wet 136.00 Dry

(b) (i) Model farms: The Agricultural Extension Officers and Village Level Workers visit the Model farms and give technical advice to the Model farm ryots.

(ii) Seed farms: 15 Farm Managers.

(c) (i) Model farms : 27 pairs and 25 carts

(ii) Seed farm : 23 pairs and 4 carts

(d) (i) Model farms: Income Rs. 20,000/-
Expedt. 7,000/-

(ii) Seed farm : Income Rs. 49,000/-
Expedt. 1,25,985-38 nP.

(e) Yes, Sir.

శ్రీ పి. గున్నయ్య : అధ్యక్షా, పూజ్యులు మంత్రిగారిని సమాధానము తెలుగులో చెప్పవలసినదిగా మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి : ఎ) అవునండి. 93 మోడెల్ ఫారమ్స్, 10 సీడ్ ఫారమ్స్.

బి) మోడెల్ ఫారమ్స్‌కు అగ్రికల్చరల్ ఎక్స్‌టెన్షన్ ఆఫీసర్స్: విలేజ్ లెవెల్ వర్కర్స్ వెళ్లినప్పుడు సలహాలు యిస్తూ ఉంటారు.

2) ఒక్కొక్క సీడ్ ఫారమ్‌కు ఒక్కొక్క మేనేజర్ ఉంటారు.

సి) మోడల్ ఫారమ్స్‌లో ఇరవై ఏడు జతల ఎద్దులు, ఇరవై మూడు జతల బండ్లు, సీడ్ ఫారమ్స్‌లో ఇరవై మూడు జతల ఎద్దులు నాలుగు బండ్లు.

డి) మోడెల్ ఫారమ్‌లో ఇరవై వేల రూపాయల ఆదాయం ; ఖర్చు ఏడు వేల రూపాయిలు. సీడ్ ఫారమ్స్‌లో ఆదాయం 49 వేల రూపాయలు , ఖర్చు

ఒక లక్షా, యిరవై అయిదు వేల తొమ్మిది వందల ఎనభై అయిదు రూపాయల ముప్పై ఎనిమిది నయాపైసలు.

ఇ) అవునండి,

శ్రీ పి. గున్నయ్య: 1960-61 లో ఖర్చుఎంత; ఆదాయం ఎంత అని అడిగాను. దానికి పూర్తిలు సమాధానం యివ్వలేదు.

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి: 49 వేల రూపాయలు ఆదాయం అని, రు. 1,25,985-38 ఖర్చు అని చెప్పాను.

† Q. No. 393 [*97 (1019)]

G. M. F. SCHEMES.

394--

* 1018 (4316) Q.-- *Sri Y. C. Veerabhadra Gowd (Yemmiganur)*: Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) the assistance given by the Government of India to the State Government for the following schemes under G. M. F. Schemes for the year 1961-62 :

(1) Filter Point Tube Wells,

(2) Lift Irrigation,

(3) Urban Compost Scheme,

(4) Artesian Wells Scheme,

(5) Land Reclamation by Tractors,

(6) Fishery Schemes.

(b) whether the amount allotted by the Centre was fully utilised; and

---

† Not put and not answered in the House. Hence the question and answer are included in the proceedings at the end of the Question Hour.

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri A. Balarami Reddy :

(a) (1) 5.78 lakhs

(2) 1·50 lakhs

(3) Nil·

(4) 0.50 lakhs

(5) The assistance given by the Government of India in respect of this scheme is not known as the break-up of the Government of India blockwise is not available.

(6) 10.62 lakhs

(b) The answer is in the affirmative.

(c) Does not arise.

VIOLATION OF THE FACTORIES ACT BY A. C. SPINNING MILL, GUNTAKAL.

395—

* 916 Q.—*Sri C. K. Narayana Reddy* (*Put by Sri Pillalamarri Venkateswarlu*) : Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether the Inspector of Factories made any complaints that the management of A. C. Spinning Mill, Guntakal have violated the provisions of the Factory Act ;

(b) whether it is a fact that the management evade attending labour conciliation called for by the Labour Department; and

(c) if so, the action that is proposed to be taken against the management on the above two cases ?

The Minister for Labour and Transport (Sri B. V. Gurumurthy) :

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) (i) For violation of certain provisions of the Factories Act, the factory Manager was prosecuted.

(ii) Since there is no provision in the Industrial Disputes Act, 1947 to take action for failure of the employer to participate in the conciliation proceedings ,no action can be taken.

DISTRICT EMPLOYMENT EXCHANGE, CHITTOOR.

396--

* 1938 Q .—*Sri C. K. Narayana Reddy (Put by Sri Pillalamarri Venkateswarlu)* : Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) total number of persons registered for employment at the District Employment Exchange, Chittoor during 1962-63 ; and

(b) the number of Harijans and Scheduled Tribes registered among the above.

Sri B. V. Gurumurthy :

(a) 8,723 persons registered for Employment at the District Employment Exchange, Chittoor during 1962-63 :

(b) Among the above

1,117 belong to Scheduled Castes, and

74 belong to Scheduled Tribes.

APPLICATIONS FOR EMPLOYMENT IN SRIKAKULAM DISTRICT.

397--

*1929 Q.-*Sri P. Gunnayya*: Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) the number of applications received by the Employment Exchange Authorities for employment during

1963-64 upto 31st August, 1963 in Srikakulam district; and

(b) the number of candidates provided with employment and yet to be provided with employment respectively ?

Sri B. V. Gurumurthy :

(a) 3,886.

(b) 469 candidates including 31 women were placed in employment during the above period. There are still 6,913 applicants on the Live Registers awaiting employment assistance.

(ఎ) 3,886.

(బి) 30 వ ఆగస్టు 1963 వరకు 31 నుండి స్త్రీలతో సహా 469 మంది ఉద్యోగాలలో తీసుకోబడినారు. 6,913 మంది అప్లికెంట్స్ ఉద్యోగాలకొరకు ఇంకా లైవ్ రిజిస్టర్‌లో నిరీక్షించుచున్నారు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య : ఇందులో హరిజనులు ఎంతమంది; గిరిజనులు ఎంతమంది ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : ఆ వివరాలు యిక్కడలేవు. ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే వివరాలు తెప్పిస్తాను.

GOLDSMITHS REGISTERED IN VIZAG EMPLOYMENT EXCHANGE.

398—

*1941 Q.—*Sri B. Sriramamurthy (Vizianagaram):* Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) how many displaced Goldsmiths of Visakhapatnam district got their names registered so far in the Employment Exchange ever since the implementation of Gold Control Order; and

(b) how many such persons have been provided with appointment ?

Sri B. V. Gurumurthy :

(a) 496

(b) 6

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి : ఉద్యోగాలు యివ్వడంలో వీరికి ప్రయారిటీ యివ్వాలని ప్రభుత్వం యొక్క ఆదేశం ఉన్నది. 496 మందితో ఆరు మందికి మాత్రమే యిప్పటికి ఉద్యోగాలు వచ్చినవి. చాలా తక్కువ శాతంలో ఉద్యోగాలు ఇచ్చినట్లు దీనివలన తెలుస్తున్నది. కనుక, ఆ ఆదేశం సరిగా అమలు జరపడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : ప్రభుత్వం పూర్తి ప్రయత్నం చేసినది. అయితే educational qualifications, experience, age ప్రభుత్వమునకు ముఖ్యము గనుక, ఆ కారణవలన ఎక్కువమందికి ఉద్యోగాలు యివ్వలేకపోయినాము. పూర్తిగా అందరికి ఉద్యోగములు యివ్వవలయుననియే మన ఉద్దేశము. అందుకుగాను రెండు ప్రత్యేకమైన స్కీములను తయారుచేయడము కూడ జరిగినది. విశాఖపట్నం, విజయనగరంలోను యివి అమలుజరుగుతాయి,అంతేగాక 500 రూపాయలు యిండివిడ్యువల్ లోన్స్ కూడ యివ్వవలయునని ఉన్నది. ప్రభుత్వం యీ విధంగా వారిని తమ రిహాబిలిటేట్ చేయడానికి సదుద్దేశముతోనే ప్రయత్నము చేస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

SETTLING LABOUR DISPUTES BY VOLUNTARY ARBITRATION.

399—

* 1697 Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu (Put by Sri Ramachander Rao Deshpande) :* Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether Government have accepted the principal of settling labour disputes in public sector by voluntary arbitration; and

(b) if so, the number of disputes in which this principle is implemented ?

Sri B. V. Gurumurthy :

(a) Yes, Sir.

(b) One.

GRIEVANCES OF THE CART DRIVERS OF HYDERABAD.

400--

* 1717 Q.--*Sri A. Sarveswara Rao* : Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state:

(a) whether the Government have recevied any Memorandum on the grievances of the Cart drivers of Hyderabad in the first week of August, 1963; and

(b) if so, the action taken by the Government thereon ?

Sri B. V. Gurumurthy :

(a) Yes, Sir.

(b) The Inspector General of Police had discussions on 31-8-1963 with the representatives of the Hyderabad Bandi Drivers' Union and it was decided to relax the restricted timings for the movements of Bullock carts on the Chaderghat bridge. The movements of Bullock carts on the said Bridge were prohibited from 9-30 a. m. to 10-30 a. m. and 4-30 p. m. to 6 p. m. instead of 9 a. m. to 11 a. m and 4 p. m. to 7 p. m. and a notification to this effect was also published for the information of general public.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు : వారు చెప్పిన ప్రకారం యిది కొంత సహాయపడినట్లుగా అర్థమవుతున్నది. నాలుగైదు రోజుల క్రిందటివరకు యీ పైమింగ్స్‌లో యిబ్బందులు ఉన్నాయి. అవిగాక, యితర్రా వున్న యిబ్బందులను గూర్చి వారు ప్రభుత్వ దృష్టికి ఏమైనా తీసుకువచ్చారా ?

శ్రీ బి. వి. గురుమూర్తి : పైమింగ్స్ గూర్చివారు కోరడం జరిగింది. ఐ. జి. పి. హైదరాబాద్ బండి డైవర్స్ యూనియన్ ప్రతినిధులతో సంప్రదింపులు జరిపి 30-1-1963 న ఒక నిరయం తీసుకొనడం కూడ జరిగినది. దాని ప్రకారం

నేను చెప్పినట్లుగా క్రైమింగ్స్‌లో కొన్ని మార్పులు తీసుకురావడం జరిగింది. దీనిని వారు కూడ ఒప్పుకున్నారు. ఇప్పుడు అటువంటి యిబ్బంది వున్నట్లుగా ప్రభుత్వ దృష్టికి రాలేదు.

Mr. Speaker: Questions and answers are over

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

RETRENCHMENT OF PERSONNEL IN ELECTRICITY DEPARTMENT IN CHITTOOR DISTRICT.

375—

*349 (4254) Q.—*Sri C. D. Naidu (Chittoor)*: Will the hon. Minister for Irrigation and Power be pleased to state:

(a) how many persons were retrenched in Construction Section in Electricity Department in Chittoor District in the months of March and April, 1963; and

(b) were the retrenched employees paid compensation before they were retrenched according to the rules?

A :-(a) 58 workcharged personnel were retrenched in the months of March and April, 1963.

(b) About 53 people were paid retrenchment compensation according to rules. The others were not paid retrenchment compensation as they were not eligible for the same.

RESETTLEMENT OF THE FORESTS IN ADILABAD DISTRICT.

387—

*984 (3775) Q.—*Sri Bhim Rao (Asifabad)*: Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to conduct resettlement of the Forests in Adilabad District; and

A :-(a) Yes Sir. Necessary instructions have recently been issued to all the Divisional Forest Officers of Adilabad District to list out the encroachments within the Reserve Forests with necessary particulars.

(b) This work is expected to be completed shortly.

STATE AGRICULTURE MINISTERS' CONFERENCE.

393--

* 97 (1019) Q.--*Sri P. Rajagopal Naidu (Tavanam palle)* : Will the hon. Minister for Agriculuture be pleased to state :

(a) whether the State Agriculture Ministers met in Delhi on 29th and 30th August, 1962; and

(b) if so, the important items discussed and the important decisions arrived at during the meetings?

A :--(a) The answer is in the affirmitive.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

General Observations :

(1) It is necessary that we should try through increased production and other methods to maintain, in the interest of national economy a reasonable level of prices of Agricultural commodities and at the same time, it is equally necessary that we give a fair deal to the Agriculturist in maintaining at a reasonable level the prices of commodities which the farmers need and which would have an impact on the Agricultural prices themselves.

(2) Whenever there is a demand for funds, Agriculture and Cooperation become the first casuality because they have no organised voice. As the State are not able to utilise the money fully under Agriculture, they try to re-appropriate funds for other programmes like buildings, roads etc. To resist such temptations of the States, we have to form a forum for agricultural enterprisers in the

country and Minister for Agriculture in each State should see that such re-appropriations are not effected in future.

Minor Irrigation :

(1) In the past few years we have subjected the country to a continuous drain of foreign exchange to fill the gap in our indigenous production.

(2) The progress of Minor Irrigation schemes has not been satisfactory and the tempo should be considerebly stepped up immediately to achieve the targets originally envisaged during Third Five Year Plan (9.5 Million acres).

(3) The Planning Commision has agreed to the 20% increase for the present under Minor Irrigation Scheme. If the States are ready to spend even more, the Planning Commission is prepared to make additional funds to the States; provided that (i) the funds allocated for Minor Irrigation should be fully spent and then additional funds to the tune of 20% may be asked for. (ii) The shortfalls occurring under Agriculture are first utilised on Minor Irrigation and Soil Conservation Programmes and no funds should be diverted to other heads.

(4) Exploratory tubewell project has been carrying on a nationwide ground water resources survey throughout the country. There has not been much follow up action on the part of the State Governments from the stage the E. T. O. has left. The follow up work is urgently required. It is necessary for the States to examine the possibility of constructing Tubewells in the areas where ground water is available to make the efforts of the E. T. O. fruitful.

(5) It is pointed out that in regional conferences on Minor Irrigation held at Hyderabad and Bangalore it was emphasized that there must be unified agencies in the

work of Minor Irrigation in the States is handled at present, by various Departments like Revenue, P. W. D. (Irrigation), Planning and Local Administration and Agriculture.

(6) It is pointed out that the system of reporting the physical achievements of the State under Minor Irrigation is not accurate as they calculate it on the basis of money advanced without being physically verified.

(7) There must be legislation to authorise Panchayats or Local Bodies to recover the costs from beneficiaries and proper maintenance of completed Minor Irrigation works is being entrused to the Village Panchayats and Panchayat Samithis.

(8) The centrally sponsored scheme of Research and Training in water use (entirely finance by the Centre) have not been sent to Government of India for scrutiny by some of the States.

(9) About Minor Irrigation problem there is a lack of coordination among the concerned Departments. The internal problems are not integrated.

(10) The Revenue procedure is defective and there is not sufficient delegation of powers to simplify standards and procedure.

(11) Loans granted under any scheme should be adequate because if it is insufficient, the cultivator either goes to some other loaning agency or gives up the idea of utilising the loan amount for the purpose for which it was taken.

(12) Regarding famine affected areas this State has sent proposals for Pilot Projest to Government of India; but it appears that they will be negatived. Under these proposals foreign Exchange to the tune of Rs. 16.00 lakh. was required for importing machinery from U. S. As which was not sanctioned by the Government of India.

(13) To have a clear persepective of irrigation potential of the States, it is suggested that they must have a proper survey of the whole State and have a sort of Irrigation map – that is for Minor, Medium and Major Irrigation so that they can have a clear idea of what can be done in future.

Iron and Steel :

(1) It is within the competence of the State Governments to appoint any Agent under Essential Commodities Act. Licenses can be withdrawn if the State Government does not find the Agency working properly.

(2) Co-operative Societies do not have sufficient funds to invest for three to four years.

(3) Certain quota should be reserved for Co-operative Societies for serving Agricultural interest.

(4) The present procedure of supply of Iron and Steel should be scrapped and replaced with a new procedure that will bring about speedy supplys.

(5) A suggestion is made for the substitution of Private stockists by Co-operative Sccieties which is very desirable; and unless one is removed the other cannot be appointed.

Soil Conservation:

(1) Training Programme should be intensified.

(2) Intensification of S. C. Programmes by tackling more area by S. C. measures.

Improved Seed :

(1) Reviving subsidy on seed produced by the Registered Growers as an incentive to produce quality seed.

Locust Operations and Plant Protection Measures :

(1) The importance of Aerial Operations for locust control were stressed.

Promotional Campaigns for Utilisation of Fertilisers

(1) The fertilisers supplied bo the Regional Director Calcutta, were in un-standard gunny bags resulting in loss to the Co-operative Societies; and that this is a special feature in imported fertilisers.

(2) Adequate propaganda should be made through films, slides, literature etc., for popularising new fertilisers like Ammonium Sulphate Nitrate, . Calcium Ammonium Nitrate, and Urea.

(3) Credit supplies of fertilisers have to be arranged to the Co-operatives to facilitate advance stocking.

(4) There is considerable difficulty in releasing the stocks booked by rail. The railway receipts are not despatched in time by the Regional Directors (Food) and in such cases deliveries are not effected by the Station Masters concerned stating that they have no powers for issuing stocks on indemnity bond beyond Rs. 2,000/- worth. As such it is suggested that the railway rules may suitably be amended to give delivery of fertilisers received without railway receipt on indemnity bond to the Government or Co-operative who are their distributing agencies as no Fertilisers wagon costs less than Rs. 9,000/-.

(5) The price of new fertilisers like Calcium Ammonium Nitrate etc. may be reduced so that they may become attractive among the cultivators for their work.

(6) Number of Fertiliser Demonstrations should be increased to popularise the new fertilisers among the ryots during Third Five Year Plan.

(7) Allowing of rebate to the States on lifting of Fertilisers in certain months so as they are nearer to the

farmers and reach them as early as possible and well before the manuring season.

(8) Due to Hygroscopic nature of Calcium Ammonium Nitrate, it has been decided that its package should be one of 50 kilos.

(9) 13% of the Total value of the imported fertilisers is lost in transit and some times there is a shortage of bags too. Hence Railways should take the rick and the consignments should not be sent at the consignee's risk.

(10) It is observed by the Government of India that the despatch instructions from the States are received late which is resulting in conjestion at the ports. Hence, it will be difficult for fertilisrs to be made available in time.

(11) It is necessary that the State Governments should examine their distribution arrangements for bringing about desired results. If there has been any delay in receiving of stocks in time for want of adequate wagon supply it has been suggested that movement of fertilisers from ports may be done by road and Government of India have promised 50% of the extra cost incurred in movement of fertilisers by road.

Agricultural Implements:

(1) Some private firms which have been given Licenses for manufacture of Agricultural Implements have not yet established their factories and there is likelihood that they may not be able to produce as many tractors as they had promised. We should emphasis that programme.

(2) Fabricators should be allotted sufficient quantity of iron and Steel in time. This is a field which has so far been left uncared for in most of the States.

(3) Prime Minister is also very keen in changing the shape of the plough which might enable to meet the requirements of all our Agriculturists and we should endeavour to send improved Agricultural implements to each and every village.

PAPERS LAID ON THE TABLE

Amendments to the Hyderabad District Municipalities (Election) Rules under Section 309 of the Andhra Pradesh (Telengana Area) District Municipalities Act, 1956.

శ్రీ ఆలపాటి వెంకట్రామయ్య: అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణా ఏరియా) జిల్లా మునిసిపల్ చట్టము 1956 లోని, సెక్షన్ 308 లోని సబ్ సెక్షన్ 1 ప్రకారం అదే చట్టములోని 309 వ సెక్షన్‌ను అనుసరించి 1960 సంవత్సరపు హైదరాబాద్ జిల్లా మునిసిపల్ ఎలెక్షన్ నిబంధనావళిలో చేయబడిన కొన్ని సవరణ ప్రతులను యీ సభముందు వుంచుటకు అనుమతించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Notifications issued under Sub-Section (1) of Section 11 of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Motor Vehicles Taxation Act, 1931.

The Minister for Labour and Transport (Sri B. V. Gurumoorthy):– I beg to re-lay on the Table under sub-section (2) of Section 11 of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Motor Vehicles Taxation Act, 1931 (Act III of 1931) a copy of each of the Notifications issued in the following G.OS. under sub-section (1) of Section 11 of the Andhra Pradesh (Andhra Area) Motor Vehicles Taxation Act, 1931 :

G.O. No. & Date in which the Notification was issued.	Date of publication in the A. P. Gazette.
(1) 746, Home (Tr.II) Department, dated 16-4-1962.	Part-I d/- 3-5-1962.
(2) 190, Home (Tr. II) Department, dated 29-1-1962.	Part -I d/- 15-2-1962.

Amendments to the Madras Motor Vehicles Rules 1940 *and Hyderabad Motor Vehicles Rules* 1956.

G. O. Ms. No. 326 *Home* (*Transpart* -I) *Department dated* 17*th February* 1962.

G. O. Ms. No. 874 *Home* (*Transport* - I) *Department dated* 9*th May*, 1962.

3. *Sri B. V. Gurumoorthy :*, I beg to relay on the Table copies of G. O. Ms. No. 326, Home (Transport-I) Department, dated the 17th February 1962 and G. O. Ms. No. 874, Home (Transport-I) Department, dated the 9th May, 1962 containing amendments to the Madras Motor Vehicles Rules, 1940 and Hyderabad Motor Vehicles Rules, 1956, as required under sub-section (3) of section 133 of the Motor Vehicles Act, 1939 (Central Act 4 of 1939).

Mr. Speaker : Papers laid on the Table.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, సర్వీసు కమీషన్ రూల్సుకు సంబంధించిన కాగితాలు యిప్పుడు సభ మేజాపై పెడుతున్నారు. దీనిని గూర్చి డిస్కస్ చేయవలసిన అవసరమున్నది. ఆ విధంగా డిస్కస్ చేయడానికి గాను 14 రోజులు ముందుగా మీకు తెలియజేసుకొనవలసి ఉంటుంది. ఆ విధంగానే తెలియజేసుకొనడం జరిగింది. ఎప్పుడు యీ అవకాశాన్ని కలుగజేస్తారో తెలియ జేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker: I will see they are placed on the Table of the House.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: They are already placed. But we have given notice for certain.....

Mr. Speaker: For discussion!

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: For discussion. It is obligatory. We have to discuss. But it was not placed before the Budget. After the budget was placed, you were kind enough to say that it will be taken up next time. Again we will go to the budget.

Mr. Speaker: I will decide the matter in consultation with the members of the Business Advisory Committee.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: In the same way, R. T. C. also.

PRIVILEGE MOTIONS.

re : Chief Minister's remarks in his address to the Collectors that appeared under the caption "Chief Minister's call to Collectors" in the Indian Express of 19th November 1963.

Mr. Speaker: Hon. Sri Tenneti Viswanatham has in his notice of Privilege Motion stated that the hon Chief Minister in the course of his address to the Collectors on the evening of 18th of last month which appeared in the 'Indian Express' of 19th November, 1963 under the caption "Chief Minister's call to Collectors" while obviously referring to an observation 'that partiality has become a fine art' made by himself on the floor of the House though the name of the member was not specifically mentioned made a statement, namely, "when a mem-

ber (in the Assembly) says that corruption has become "a fine art" it gets a streamer headline with letters as big as the "size of a football". Thus it gets magnified.—

"But when 60 to 70 Congress members speak and also the unfortunate Chief Minister has to reply , his speech is published in the 5th column of the last page." and contends that as this statement was made by the Chief Minister to belittle the opposition Members and bring them into contempt, the passage as it has appeared in the press may be referred to the Privileges Committee. Beyond quoting the above passage and his opinion thereon, he has not adduced any reasons to show as to how the remarks of the Chief Minister tend to lower the prestige or dignity of the opposition Member or Members in the House. A careful persual of the entire statement as it has appeared in the press including the remarks taken exception to by hon. Sri Viswanatham which is assumed to be correct, does not reveal a single reflection or aspersion cast by the hon. Chief Minister on the Conduct of the opposition member or Members of the House. Even in the passage objected to by hon. Sri Viswanatham,hon. Chief Minister except stating that when "a Member (in the Assembly) says that corruption has become "a fine art", it gets a streamer headline with letters as big as the "size of a football". Thus it gets magnified—

"But when 60 to 70 Congress Members speak and also the unfortunate Chief Minister has to reply, his speech is published in the 5th column of the last page" has not in any way denounced or decried the conduct of the Member referred to. On the other hand it is clear from the whole context of the passage that the hon. Chief Minister while referring to the problem of corruption in administrative services which is frequently adverted to by

the hon. Members in the course of criticism on administration, gave vent to his feelings of righteous indignation regarding the manner in which proceedings of the House were published by a particular paper. Giving the widest interpretation possible to this remark, it does not mean more than that the method of publishing by the Newspaper was not fair. Since no reference was made regarding the conduct of the opposition member, I do not consider it necessary to refer this matter to the Committee of Privileges. The motion is disallowed.

re : Non publication in "The Andhra Prabha" dated 12th November 1963 of Sri Laxman Das' Speech while moving the Motion of Thanks to the Governor's Address in the House on 11th November, 1963.

Mr. Speaker : Sri Gangi Setty by his notice of privilege motion has drawn my attention to the fact of non-publication in 'The Andhra Prabha' dated 12th November 1963 of Sri Lakshmandas moving a motion of thanks on 11th November 1963 in this House to the Governor's Address to the members of both the Houses on 9th November 1963 and his speech on which discussion started on the same day, while the speeches of several other members who spoke on the resolution were published in the same paper in the next morning edition which appeared at Hyderabad and requests that as this omission tends to bring the House into contempt it constitutes breach of privilege and as such it may be referred to the Privileges Committee under Rule 173 of the Assembly Rules. While it is true that neither the fact of Sri Lakhmandas moving the resolution nor his speech thereon was reported in the next morning edition of the 'Andhra Prabha' the next question which arises for consideration is whether this omission was deliberately made and with the *mala fide* intention of bringing the House into contempt or lower its dig-

nity in any way. Though *prima facie* it might appear as if it was deliberately done, for when the speeches of several members who spoke on the same resolution the same day it was moved here were reported in extenso there cannot be any plausible reason or justifiable excuse for at least not mentioning the name of the mover of the resolution somewhere in that paper. The explanation however of the Chief Reporter of this paper is that for want of sufficient space, this item was not published in the next morning edition but that it was published in detail in the edition of 14th does not seem to be a tenable one though I have no sufficient grounds to disbelieve the same. However, since not a single complaint of the kind referred to has come in the past either against this paper or any of the other papers whose correspondents are given passes to Press gallery in the House, it cannot be presumed that the omission was a deliberate or a wilful one but that it was purely due to some mistake on the part of someone. It is hardly necessary for me to over-emphasise the increasing role of the press when due to fast travel the papers reach the remotest corners of distant places the next morning and when people are eagerly waiting for the arrival of papers to appease their thirst for news as it has become a necessary habit in their daily routine, in educating and moulding public opinion politically, morally and culturally. While it is not for me to preach sermons and homilies to the press people regarding their responsibilities and duties which are best done by the A.I.N.E.C. Board, I will be failing in my duty if I do not take note of any lapse on the part of the press people who have chosen to report the proceedings of this House. It is a well known fact that not only all the members of this House have been trying their best to uphold the traditions and prestige of this House by their conduct and dignified behaviour but that every member according to the best of his capacity and ability has been

trying to discharge his duties to the people of his constituency and contribute his very best towards the development of this State and expects for his satisfaction that his speeches should be published in the newspapers when the reports of the proceedings of the House are reported. As to what kind of prominence or importance should be given to what statements, it is certainly within the discretion of those responsible for editing news. This being so, I have no doubt that all the press people not only discharge their duties of which they are too conscious but try to establish healthy traditions for others in other States to emulate and copy.

In conclusion in view of the assurance given by the Chief Reporter that such a thing will not happen in future, I do not consider it necessary to refer the matter to the Privileges Committee.

GOVERNMENT BILL.

The Andhra Pradesh Co-operative Societies Bill, 1963 (as reported by the Regional Committee)

Mr. Speaker. Mr. Gopalakrishnayya, you were speaking about your amendment.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: అధ్యక్షా, రీజినలు కమిటీ లేనప్పుడు అసెంబ్లీకి కొన్ని సామాన్యమైన హక్కులున్నాయి. సెలక్టు కమిటీ రిపోర్టు రీజినలు కమిటీకి పంపిస్తాము, రీజినలు కమిటీ తరువాత మళ్ళా మనకు వస్తుంది.

Mr. Speaker: What is the Rule under which you have moved that amendment, Mr. Gopalakrishnayya;

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: Rule 127, Sir. It says....

(b) that the Bill as reported by the Select Committee be recommitted either--

(i) without limitation. or

(ii) with respect to particular clauses or amendments only, or

(iii) with instructions to the Select committee to make some particular or an additional provision in the Bill, or

(iv) that the Bill as reported by the Select Committee be circulated or re-circulated, as the case may be, for the purpose of obtaining opinion or further opinion thereon."

Mr. Speaker. There is no question of discussion. It is clear.....

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : సెలక్టు కమిటీకి పంపించిన తరువాత రీజినలు కమిటీకి పంపిస్తున్నాము. ఇది ఆ రీజియన్‌కు సంబంధించినదై తే మనం ముట్టుకోక పోవచ్చు. ఆ region లో సంబంధించిన subject వుంది కాబట్టి తీసుకున్నాము. Whole select committee కి మళ్ళా refer చేయాలంటే possibility ఎక్కడ వుంది ? అది Regional Committee తో పూర్తి కాదు. సెలక్టు కమిటీనుంచి వచ్చిన దానిని రీజినలు కమిటీ అనేది మరొక stage. It is another stage, but not a final stage. Recommitted కు అవకాశం యిస్తున్నాము. సెలక్టు కమిటీ రిపోర్టు ఫైనలు స్టేజి రీజినలు కమిటీనుంచి వచ్చిన తరువాత వస్తుంది. సరాసరి సెలక్టు కమిటీకి పంపించటానికి వీలులేదంటే-సెలక్టు కమిటీనుంచి వచ్చినది రీజినలు కమిటీకి రీజినలు కమిటీనుంచి మనకు వచ్చింది కాబట్టి మళ్ళా సెలక్టు కమిటీకి రీజినలు కమిటీ ద్వారా పంపించాలంటే అడ్డం వుంటుంది కాని అసలీ సెలక్టు కమిటీకి పంపించడానికి లేదంటే న్యాయంకాదు. That is the whole position, కాదండీ 127 ప్రకారం independent గా వున్న status వమ్ము అయిపోతుంది. 120 (e) క్రింద వున్నది మాత్రమే outstanding గా వుంది అంటే—అసలు బిల్లులలో 2–3 రకాలున్నాయి. రీజినలు కమిటీకి వెళ్ళ వలసినవి, వెళ్ళనక్కర లేనివి వున్నాయి. Co-operative field అనేది రీజినలు కమిటీకి కూడా చెందిన subject కనుక పంపించాము అంటున్నారు. అది కరక్టే ; కాదనడం

లేదు. రీజినల్ కమిటీ కొన్ని రికమెండేషన్లు చేసినది. ఆ రికమెండేషన్లు అన్నీకలిపి consider చేయడానికి సెలక్టు కమిటీకి తిరిగి పంపడానికి అధికారం లేదంటే రూలు 127 లో ఇచ్చిన హక్కు పూర్తిగా పోతోంది అన్నమాట. ఏ బిల్లుపైనా సెలక్టు కమిటీనుంచి వచ్చిన తరువాత తిరిగి సెలక్టు కమిటీకి recomit చేసే అధికారం మనకు వుంది. అయితే రీజినల్ కమిటీ స్టేజి అనేది ఒకటి వచ్చింది. ఇటువంటి సందర్భాలలో రీజినల్ కమిటీద్వారా పంపాలి అన్నారు రీజినల్ కమిటీనుంచి వచ్చిన బిల్లును రీజినల్‌కు సంబంధించిన విషయాలలో అయితే రీజియనల్ కమిటీకి తిరిగి పంప వచ్చును. అందులో అనుమానం లేదు. రీజినల్‌కు సంబంధించిన వ్యవహారాలలో సెలక్టు కమిటీకి పంపవలసి వస్తే ఎట్లా ? మొత్తం స్టేటుకు సంబంధించిన బిల్లును రీజియనల్ కమిటీనుంచి పంపుతున్నాము. రీజినల్ కమిటీనుంచి వచ్చిన బిల్లును రీజినల్ కమిటీకి పంపే హక్కు కాకుండా సెలక్టు కమిటీకి తిరిగి పంపే ప్రధానమైన హక్కుకూడా శాసన సభకు ఉన్నది. రీజినల్ కమిటీనుంచి వచ్చిన బిల్లును రీజినల్ కమిటీకి పంపాలేకాని ఇంకేమీ లేదంటే శాసనసభకున్న ప్రధానమైన హక్కును సెలక్టు కమిటీకి తిరిగి పంపించే హక్కును, bar చేసినట్లవుతుంది. నడుంగా వచ్చే position original position ను వమ్ముచేయడానికి వీలులేదు. రీజినల్ కమిటీకి సంబంధించినవి అయితే రీజినల్ కమిటీకి తిరిగి పంపించవచ్చునను కోండి. అ శానిని, ఆంధ్రపరిచూకు సంబంధించినవి అక్కరలేదు అనుకుంటే సెలక్టు కమిటీకి వెళ్ళడానికి అవకాశం ఉంది. రీజినల్ కమిటీద్వారా సెలక్టు కమిటీకి వెళ్ళాలని అంటే అనవచ్చును. అసలే అధికారం లేదంటే రీజియనల్ కమిటీ absolute అవుతుంది,

Mr. Speaker : I quite agree with your reasoning but unfortunately there is no provision in the rules. When once the recommendations of the Regional Committee have been received there is no provision in the Rules for again referring it to the Select Committee. It is a question of amending the Rules; when that is taken up we will consider that provision. Now, I put Mr. Gopalakrishnayya's amendment to vote. Only one amendment is in order and that is why it is admitted. The other ones which were not in order were disallowed. The question is:

"That the Bill be recommitted to the Regional Com-

mittee."

The motion was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

"That the Andhra Pradesh Cooperative Societies Bill, 1963, as reported by the Regional Committee, be read a second time."

The motion was adopted.

Clause 3.

Sri Tenneti Viswanatham : Sir, I beg to move :

"For clause 3 substitute the following:—

'(a) subject to general rules that may be made by the Government an Andhra Pradesh Cooperative Union shall be constituted by election from among all the Cooperative Institutions in the State.

(b) There shall be appointed by the Andhra Pradesh Cooperative Union a Registrar of Cooperative Societies for the State, with such powers of General Superintendence as may be conferred upon him from time to time by the union."

Mr. Speaker : Amendment moved:

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం: అధ్యక్షా, పండిట్ నెహ్రూగారు మూడు సంవత్సరాల క్రితం చెప్పినదే మరల మొన్న చెప్పారు. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు మన ఉద్యమాన్ని బాగా పొగిడారు. అందుచేత మేము వ్రాసినది బాగానే ఉన్నదని అనుకోవచ్చు. పొగడవచ్చును. అప్పులు పుచ్చుకోవడం, తీర్చుకోవడం, number of societies పెరగడం వీటిని బట్టి progress ఉందని అంటారు. కాని fundamental point నెహ్రూగారు చెప్పింది ఏమిటంటే official domination, interference లేకుండా చేయాలని. 1912 లో ఇండియా గవర్న్మెంటు చేసిన చట్టం ఎట్లాఉన్నదో, 1932 లో మద్రాసు గవర్న్మెంటు వేసినచట్టం ఆ మాదిరిగానే ఉంది, ఇప్పుడు ఈ బిల్లు కూడా అదే మాదిరిగానే

ఉంది. మొదట రిజిస్ట్రారుతో ఆరంభమై, మధ్య రిజిస్ట్రారు, చివరకూడా రిజిస్ట్రారుతో అంతమవుతుంది. రిజిస్ట్రారుకు ఇన్ని powers ఇవ్వవచ్చునా అనేది అలా ఉంచండి, Co-operative movement, people's movement కాబట్టి people మీదనే వదిలి పెట్టాలి. లాయర్లపై disciplinary purposes కోసం bar council ను ఎట్లా ఏర్పాటు చేసుకుంటామో, Co-operative institutions కు కూడా disciplinary purposes కోసం ఒక machinery create చేసి వారి control లో రిజిస్ట్రారు ఉండేటట్లు చేస్తే అది people's movement అవుతుంది. అపుడు రిజిస్ట్రారుకు powers ఇవ్వ వచ్చును. గవర్నమెంటు చేతులలో రిజిస్ట్రారు, రిజిస్ట్రారు చేతులలో ఈ సొసైటీలు ఉండడం వల్ల అనేక ఇబ్బందులు వస్తున్న సంగతి హైకోర్టు కేసులలో కూడ స్పష్టమవుతూనేఉంది, కృష్ణా మార్కెటింగ్ సొసైటీ, చిత్తూరు సొసైటీ, ఏలూరు సొసైటీ ఎప్పుడూ ఏవో పస్తూనే ఉంటాయి. ఈ pressures నుంచి తప్పుకోవాలని మినిష్టరుగారు అనుకున్నా pressures మీదికు వస్తూనే ఉంటాయి. రిజిస్ట్రారుకు నామవాచక powers ఇచ్చి రిజిస్ట్రారు మీద కంట్రోలు మినిష్టరు పెట్టుకోవడంవల్ల ఇది అంతా వస్తోంది. రిజిస్ట్రారుకు powers ఇచ్చాము కదా, అయనే చేస్తాడుకదా అంటారు. అయన చేస్తున్నాడు అనేది కొంతవరకు నిశ్చయమే అయినా ఎక్కడయితే ministerialist interest లేదో అక్కడే కో-ఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రారు సరిగా అయన వ్యవహారం నడిపించుకోగలుగుతారు ఎక్కడైనా political interest ఉన్నచోట కో-ఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రారు తనపని తాను చేసుకోలేడు అనేది గత పది సంవత్సరాలుగా హైకోర్టులకు వెళ్ళిన కేసులుమూలంగా రుజువు అవుతోంది. ప్రతిపక్షంవారే; గవర్నమెంటు పక్ష సభ్యుల నడిగినా ఎన్ని ఇబ్బందులు వస్తున్నాయో తెలుస్తుంది. ఎవరికో ఒకరికి కంట్రోలు ఉండాలి కదా అన్నారు. ఉండాలనే నేనూ అంటున్నాను. ఆ రిజిస్ట్రారును co-operative superior body appoint చేసుకోవాలి తప్ప మనం కూడదని నేను అనేది. ఇప్పుడు సక్రమంగా జరుగుతున్నాయా అంటే జరగడం లేదు. అనేకచోట్ల రిజిస్ట్రారు వెళ్ళినప్పుడు కబురు రావాలంటారు. ఒకసారి నేను గుంటూరు Rest house లో నున్నపుడు చూచాను. కో-ఆపరేటివ్ మెంబర్లు, డైరెక్టర్లు వారందరు respectable citizens, ఎలక్షన్లలో డబ్బు పెట్టుకున్నవారు అందరూ రిజిస్ట్రారు చుట్టూ తిరుగుతుంటారు. అవి ఏలూరు కేసు హైకోర్టులో జరిగే రోజులనుకోండి. వారే చెప్పారు. మాకు తెలియదు, మేము ఏమి చేయగలమని. రిజిస్ట్రారును ఇబ్బందిలో పెట్టడం, మినిష్టరుగారిని ఇబ్బంది position లో పెట్టడం దానివల్ల జరుగుతోంది. ఇది peoples' movements

కనుక cooperative union లను form చేస్తే వారే రిజిష్ట్రారును appoint చేసుకుని disciplinary machinery create చేసుకుంటే ఇది peoples' movement గా అభివృద్ధి చెందుతుంది అని చెప్పడానికి వీలవుతుంది. నెహ్రూగారు చెప్పారనుకోండి అని మన మంత్రిగారు అనేశారు. ప్రధాన మంత్రి మన అందరికంటె పెద్దవారు. ఆయన చెప్పిన ideas తో ఇప్పుడు కాదు 40 సంవత్సరములనుంచి ఏకత్వముతో వున్న వారము. మనకు జ్ఞాపకము చేయవలసివచ్చినది కదా అని. కో-ఆపరేషన్ చేతుల్లోవున్న మంత్రిగారే ఆ పని చూసుకోవలసినది. వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు మన ఆంధ్రదేశములో పెద్ద కో ఆపరేటర్సులో ఒకరు ఈ ఆక్టులో రిజిష్ట్రార్ సెంట్రల్ పిక్చర్. సొసైటీ కన్పించదు అని ఆయన అనాడు చెప్పారు. ఈ రోజున కూడ అలాగేవుంది. రిజిష్ట్రారు సెంట్రల్ పిక్చరే కాకుండా periphery అంతా ఆయనే. Supervise చేయాలి. మెంబర్సును చేర్చుకొనేందుకు, disciplinary action, suspension, supersession - మొదటినుంచి కొనవరకు- రిజిష్ట్రార్ ఆజ్ఞమీదనే ఈ సొసైటీలు నడవవలసి వుంటుంది. ప్రభాకర్‌రెడ్డిగారు మంత్రిగా వుండగానే దీనిని ప్రజలకు అప్పచెప్పారనే ప్రతిష్టను తెచ్చుకోవాలని, అది ప్రజలకు మంచిది అని గవర్నమెంటుకు మంచిది అని మనవి చేస్తున్నాను. లక్ష్మీనరసయ్యగారు చెప్పినట్లు మంత్రిగారికి చాల మంచిది. కో-ఆపరేషన్‌కి సంబంధించినదే ఒక పిటిషన్ రిసెన్ గావుంది కాబట్టి మనవిచేస్తున్నాను. డైరెక్టరు దగ్గరకు వెడితే మినిష్టరు దగ్గరనుంచి ఆర్డర్సు రావాలని అన్నారు. మినిష్టరు దగ్గరకు వెడితే రూల్సు ప్రకారము డైరెక్టరుకు అధారిటీవుంది అన్నారు. ఇది ఇద్దరు మినిష్టర్సుకు సంబంధించినది. ఒక మినిష్టరు ఏమిచేయడము అని అన్నారు. మరొక మినిష్టరు డైరెక్టరు చేయవలసినదే ఇది అని అన్నారు. మినిష్టరు దగ్గరనుంచి ఆర్డర్సు రానిదే ఏమీచేయని ఈ ఉదంతము ఆయనకు తెలిసివుంటుంది. ఎన్నో జరుగుతున్నవి. ప్రత్యేకముగా విమర్శకోసము చెప్పలేదు. సహకార ఉద్యమాన్ని ప్రజల చేతులలోనే పెట్టి disciplinary action కోసము మెషినరీని పెడితే చాల బాగుంటుంది. గవర్నమెంటు ప్రతిష్టకు ఏమీ భంగకమువుండదు. తెలెస్లేచర్ ప్రతిష్ట, గవర్నమెంటు ప్రతిష్ట ఎక్కువ అవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, రిజిష్ట్రారుకు సర్వాధికారాలు ఇవ్వడము చాల కష్టముగావుంది. హిందూ మైథాలజీలో సృష్టి, స్థితి, లయకారుడు అని దేవుణ్ణి చెబుతారే అలాగ ఈ సొసైటీలను ఫట్టించడానికి, నడపడానికి, రద్దు చేయడానికి రిజిష్ట్రారుకు అధికారాలను ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ అధికారము ప్రజల దగ్గరకు తెస్తే బాగుంటుందేమో ! విశ్వనాధముగారు చెప్పినది direct గా ఒప్పు

కొంచెం సంతోషమే లేకపోతే ఈ బిల్లు విషయము మొన్ననే చెప్పాను. Registrar powers enhancement bill, అని చెబితే బాగుంటుంది. అందువల్ల పునరాలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : ఇప్పుడు విశ్వనాధంగారు కొత్త విషయాన్ని తీసుకొనివచ్చారు. Quasi Governmental body గా Cooperative union create చేయవలసిన అవసరాన్నిగూర్చి చెప్పారు. ఇది ఏ రకముగా చేయాలి. ఎన్ని powers వుండాలి అనే ఆలోచన తరువాత అయినా చేసుకోవచ్చు వేరే quas governmental institution ఈ రోజున అవసరంవుంది. అనేకమంది కో ఆపరేటర్సు యొక్క కృషి ఫలితముగా ఈ ఉద్యమము బాగా అభివృద్ధి చెందినది. 1912-1930 లో చేసిన చట్టానికే అక్కడక్కడ మార్పులు తేవడము, అప్పిలెట్ అధికారాలను కల్పించడము చేస్తే చాలదు. అనేకరకాలుగా ఈ cooperation develop అయినది. ఈ union creations వల్ల వచ్చే సాధక బాధకాలు ఏమిటి అనేది విచారణచేయవలసిన అవసరము వుంది. రిజిష్ట్రారును appoint చేయడము అనేది గవర్నమెంటు తన చేతులనుంచి వదులుకోలేదని మనకు తెలుసు అయినప్పటికి విశ్వనాధంగారు అమెండుమెంటును పెట్టారు. గవర్నమెంటు వదులుకోకపోయినప్పటికి ఈ creation of the cooperative union చాల అవసరము. దీనిని quasi-governmental body గా create చేయవలసిన అవసరమువుంది అని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను. ఈ చిన్న విషయాన్ని అయినా ఈ కొత్త బిల్లులో చేర్చాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ఈ కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్ అనేది కొత్త idea కాదు ఇదివరకేవుంది. ఇదివరకు కొన్ని specific purposes కోసము ఉద్దేశించబడివుంది. 2, 3 రోజులనుంచి జనరల్ డిస్కషన్‌లో పాల్గొన్న సభ్యులంతా ఈ బిల్లులో రిజిష్ట్రారుకు ఎక్కువ పవర్సు ఇస్తున్నారని చెప్పారు. పవర్సుఇవ్వకపోతే ఎట్లా అని మంత్రిగారు అన్నారు."ఒక ప్రక్క పవర్సు ఇస్తోందని అంటారు. రెండవ ప్రక్క ప్రభుత్వము జోక్యము కలుగచేసుకోనడము లేదని అంబారు" అని మంత్రిగారు అన్నారు. ఈ కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్లు ఆల్ ఇండియా లెవెల్‌లో conferences జరుపుతోంది. ఇదివరకు particular purposes ను నిర్వహిస్తోంది. అంతకన్న ఎక్కువగా సూపర్ వైజరీ పద్ధతిలో తీసుకొని వస్తే బాగుంటుందని ఒక కొత్త idea తో విశ్వనాధంగారు ఈ అమెండుమెంటును తెచ్చారు. ఈ ఉద్యమము ప్రజల ఉద్యమమని, ప్రజలే నడిపించాలని ఏదయితే చెబుతున్నామో అది నెరవేరుతుంది. ఈ ఉద్యమము యొక్క డైరెక్షనుగా

ఈ quasi governmental institution ను create చేయవలసిన అవసరము వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. దీనిని develop చేసేకొలది దేశములో ఉన్నత ఆశయాలు ఏర్పడడానికి అవకాశము వుంటుంది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు దీనికి చేయూత నిచ్చినట్లయితే ఈ బిల్లుకే ఇది నాంది అవుతుంది కాబట్టి ఉదారముగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. అధికారాల విషయము తరువాత ఆలోచన చేసుకోవచ్చు. ఏ అధికారాలుండాలనేది by-laws లో తీసుకొని రావచ్చు. అందువల్ల దీనిని అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అధ్యక్షా. Official interference గురించి ప్రధాన మంత్రిగారు చెప్పారు. అది మన రాష్ట్రానికి apply కాదు చాలరాష్ట్రాలలో సెంట్రల్ బ్యాంక్సుకు, ఇతర సంస్థలకు అధ్యక్షులుగాను, సెక్రటరీస్‌గాను non-officials వుండడములేదు. ఆ పరిస్థితి మన రాష్ట్రములో ఎక్కడాలేదు. Official interference అనేది ఇక్కడ ఏమీలేదు. Official guidance, help, supervision ఇవి వున్నవి. రెండవది చాల చిన్న అమెండుమెంటు అని వారన్నారు. కాని అది బిల్లు నంతా తారుమారుచేసే అమెండుమెంటు అయితే విశ్వనాధంగారికి నాపైన అభిమానము వున్నందుకు కృతజ్ఞుణ్ణి. ఎక్కడకో రిజిస్ట్రార్ camp పోయినప్పుడు చాలమంది వారి ప్రక్కన వున్నారని అన్నారు. కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్ అప్పాయింట్ చేసే రిజిస్ట్రార్ ప్రక్కన అయినా ఆ పనులకు వచ్చేవారు, కష్ట నిష్టురాలు చెప్పుకొనేవారు ఎప్పుడూ వుంటారు. అది తప్పుకాదు. గవర్న మెంటు interference గాని, ministerial interference గాని వుంటుందని వారు అనుమానపడితే— లేదని నేను మనవిచేస్తున్నాననుకోండి—అప్పుడూ interference తప్పదు అని అనుకోవలసివస్తుంది ప్రస్తుతము అటువంటిదేమీ లేదు. స్టేట్ గవర్న మెంటు యొక్కగాని, సెంట్రల్ గవర్న మెంటు యొక్కగాని share capital లేకుండా, loans లేకుండా, గారంటీ లేకుండా మంచి పరిస్థితికి వచ్చి ఈ cooperative movement ను నిర్వహించుకొనే పరిస్థితి వచ్చినపుడు ఏమీ ఇబ్బందిలేదు. ఇప్పుడు తెలంగాణాలో బ్యాంకులు వున్నవనుకోండి. వాటి credit అంతకూ గారంటీ ఇస్తున్నాము. లైఫ్ ఇన్స్యూరెన్స్ కార్పొరేషన్‌కు గారంటీ ఇస్తున్నాము. ఏదయితే ప్రజల బాధ్యతను స్టేటు గవర్న మెంటు వహిస్తుందో దానిని abdicate చేయలేము The State Government cannot abdicate its responsibility of the people in the creation of the welfare State. కాబట్టి సిద్ధాంతరూపేణా చూసినా, ఇతర పరిస్థితులనుబట్టి చూసినా దీనిని ఒప్పుకొనడము కష్టము ఎన్నో కో-ఆపరేటివ్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్సు non-officials

చేతుల్లోనే వున్నవి. వాటిని పెంపొందించాలి. ఏదయితే objectionable interference అనుకొంటామో దానిని తగ్గించాము. ఇప్పుడు రిజిస్ట్రారుకు యిచ్చిన functions గురించి thearetical గా మాట్లాడుకొంటే ప్రయోజనములేదు. Guidance help, supervsion, audit వగైరా తప్ప వేరే ఏమీలేదని మనవిచేస్తూ ఆ అమెండుమెంటును అంగీకరించడములేదు.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

For Clause 3, substitute the following :

"(a) subject to general rules that may be made by the Government an Andhra Pradesh Cooperative Union shall be consitituted by election from among all the Cooperative Institutions in the State.

(b) There shall be appointed by the Andhra Pradesh Cooperative Union a Registrar of Cooperative Societies for the State, with such powers of General Superintendence as may be conferred upon him from time to time by the Union."

The amendment was negatived.

Shri Tenneti Viswanatham pressed for a division.
The House divided thus :

Ayes 45, Noes 67 : Neutrals : Nill.

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

That Clause 3 do stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

Clause 4.

Sri Tenneti Viswanatham : Mr. Speaker Sir, I beg to move:

Add the following explanations to Clause 4:—

"Explanation I;– The expression 'Economic Interests' shall mean thrift, self-help and mutual.

Explanation II:– The expression Cooperative-principles shall mean, unless repugnant to the contexet:–

a. Open membership
b. Democratic control
c. Dividends on patronage.
d. Limited returns on capital.
e. Political and religious neutrality.
f. Cash trading.
g. Promotion of education.

Mr. Deputy Speaker : Amendment moved.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాధం : Promotion of the economic interests అనే విషయమున explanation వ్రాయకపోతే అంత clear గా వుండదు. International cooperative organization లో నిర్ధారణ చేసిన economic principles ని బట్టి, cooperative principle ని బట్టి నేను యిచ్చిన అమెండుమెంటులో explanation వుంది.

Explanation I ; The expression. Economic Interests shall mean thrift-self-help, and mutual ;

Explanation II : The expression cooperative principles shall mean unless repugnant to the context ; (a) Open membership. (b) Democratic control, (c) Dividends on patronage (d) Limited returns on capital, (e) Political and religious

neutrality (f) cash trading. (g) Promotion of education, International cooperative conference లో accept చేసిన limits లోనే వుంది. Limits కనుక వ్రాయకపోతే రిజిస్ట్రారుకు త్రోసివేయడానికి పవరువుంది కో-ఆపరేటివ్ మూవ్‌మెంటులో serve చేయలేదనే కారణముతో త్రోసివేయడానికి రిజిస్ట్రారుకు పవరు ఇంకొకచోట ఇచ్చారు. అందువల్ల కొంతవరకు define చేస్తే అందరికి guidence వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అధ్యక్షా, Economic interest అనేది well known phrase. Act 46 of the Constitution లో వ్రాసిన phrase ను ప్రతి చట్టములో coopetative principles గా పెట్టుకొన్న వాటిని narrow down చేసి నాలుగైదింటికి confine చేయలేము. cooperative principles అనేది తెలిసిన విషయమే.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

Add the following explanations to Clause 4:—

"Explanation I:- The expression 'Economic Interests' shall mean, thift, self-help and mutual.

Explanation II:— The expression Cooperative principles shall mean, unless repugnant to the context:

a. Open Membership.
b. Democratic control.
c. Dividends on patronage.
d. Limited returns on capital.
e. Political and religious neutrality.
f. Cash trading.
g. Promotion of education.

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is *:*

"The Clause 4 do stand part of Bill."

The motion was adopted.

Clause 4 was added to the Bill.

Clause 5.

Sri D. Seetharamayya : Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

In Clause 5 delete the words "unlimited liability" wherever it occurs.

Sri D. Seetharamayya : Mr. Speaker Sir, I beg to move:

Delete the words "unlimited liability" wherever it occurs in this Bill.

Mr. Deputy Speaker : Amendments moved.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య : అధ్యక్షా, దీనిలో unlimited liability అని వుంది. అసలు కోఆపరేటివ్ ప్రిన్సిపుల్సుకి విరుద్ధము. Limited liability వుంటేనే సహకార సంఘాలలోకి చాలామంది ప్రజలు రావడానికి వీలుగా వుంటుంది. Unlimited liability అనేసరికి మెంబర్సుయొక్క ఆస్థి పాస్థులను బట్టి ఎక్కువగాఇస్తే మిగిలిన వారిపైన ఆ భారము పడుతుందనే ఉద్దేశముతో చాల వరకు సభ్యత్వాన్ని కుంచించడానికి ప్రయత్నము చేస్తారు. Limited liability అయితే కంపెనీ అసెట్స్ ఎంతవరకు వుంటాయో అంతవరకే బాధ్యత వుంటుంది. కాబట్టి limited liability అని పెడితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇకముందు రాబోయే సొసైటీలకయినా ఆవిధముగా చేసుకొంటే బాగుంటుంది అని మంత్రిగారు చర్చకు సమాధాన మిస్తూ కలవు ఇచ్చారు. ఇకముందుకాకుండా ఈ బిల్లును ఇప్పుడు pass చేసుకుంటున్నాము కనుక దీనిలోనే నమోదు చేసుకొంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. Techno-Economic Survey వారు This sector has retarded the growth of cooperative finances to a significant extent, and under such a system the membership is limited to a few when the liability is unlimited. అని చెప్పారు. Limited liability ఉంటేనే ఈ సహకార ఉద్యమములో చాలమంది చేరడానికి అవకాశము వుంటుందని Rural Credit Survey వారు

చెప్పారు. Unlimited liability ఎక్కడున్నప్పటికి తీసివేసి limited liability ఆని పెడితేనే బాగుంటుందని సవరణ చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఒప్పుకోడానికి కొంచెం కష్టంగా ఉంది. ఎందుకంటే ఇప్పుడు complete గా unlimited liability తీసివేయాలంటున్నారు. ఇప్పుడు చాలావరకు unlimited liability తో ఉన్నాయి. Against possible mismanagement guard' అని వుంది, ఇదివరకు మనవి చేసినట్లు unlimited liabity ని మొత్తం ఒక్క stroke తో తీసివేయలేము. Financing Banks—అప్పులు ఇచ్చే Banks—వీటి అభిప్రాయం కూడా కనుక్కోవలసిన అవసరం వుంది. కాని ముందు వచ్చేటటువంటి societies కు సాధ్యమైనంత వరకు limited liability అని ప్రవేశ పెట్టుకోవచ్చు—దానికి ఆక్షేపణ ఏమీ లేదని, నేను నా opening remarks లో చెప్పాను—ఇప్పుడు ఈ unlimited liability ని altogether Act లో నుండి తీసివేయాలంటే అసందర్భంగా వుంటుంది.—

Mr. Deputy Speaker : The question is :

In Clause 5 delete the words "unlimited liability wherever it occurs."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is:

Delete the words "unlimited liability" wherever it occurs in this Bill.

The amendment negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is:

That Clause 5 do stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clause 5 was added to the Bill.

Clause 6.

Sri A. Venkateswara Rao: Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

In sub-clause (2) (b) of Clause 6, for the figure "10" substitute the figure "12".

Sri K. Mara Reddy : Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

In sub-clause (2) (b) of Clause 6 for the figure "10" substitute the figure "20".

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: Mr. Speaker, Sir I beg to move:

In sub-clause (2) (b) of Clause 6 for the figure "10" substitute the figure "5"

Sri. Poola Subbiah : Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

Add the following at the end of sub-clause (2) (b) of Clause 6.

"And they should not belong to one family alone".

Add the following proviso to sub-clause (2) (b) of clause 6 "Provided that due publicity shall be given as prescribed inviting eligible persons to sign the application for the registration of the society."

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Mr. Speaker, Sir, I beg to move :

In sub-clause (2) (c) of Clause 6 delete the words "or immovable property".

Sri Pillalamarri Venkateswarulu : Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

In sub-clause (2) (c) of Clause 6 delete the words "or group of villages"

Sri A. Venkateswara Rao : Mr. Speaker, Sir, I beg to move :

In sub-clause (2) (c) of clause 6, delete the words "or belong to the same class or pursue the same occūpation."

Sri A. Venkateswara Rao: Mr. Speaker, Sir; I beg to move :

Delete the proviso to sub-clause (2) of Clause 6.

Mr. Deputy Speaker : Amendments moved.

Sri A. Venkateswara Rao : As far as Section 6 is concerned there are two amendments given by me, one being with regard to figure "10". The intention of my amendment is that it should be "12" because recently our Finance Minister had said that as far as cooperative farming societites are concerned at least there must be 12 members, if the cooperative societies should come within the provisions of the Act. Naturally this figure must be increased so as to attract the cooperative farming societies

As far as societies with unlimited liability are concerned, it is said that the member must reside in the village and own property. The proviso to Clause 6 (2) (c) says that in the case of a society with unlimited liability, the members shall reside in the same village, town or group of villages. Any member residing outside the area of operation, but owning some property, agricultural land, may obtain loans. But when this clause is there, naturally he must reside in the village. He cannot carry on any other business or profession apart from agriculture. He cannot be outside the area of operation. When we are going in for the societies with unlimited liability, naturally this clause is also unnecessary. In the same way, where the objects of the society include the raising funds to be lent to its members and where all the applicants are individuals, the applicants shall reside or own immove-

able property in the same town, village or group of villages or belong to the same class or pursue the same occupation."

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, 6 (C) లో village or group of villages అని వుంది. మంత్రిగారు ఒక గ్రామానికి ఒకే సొసైటీ అనే సిద్ధాంతాన్ని అంగీకరించారు. ఇక్కడ group of villages అని అన్నారు. ఒక గ్రామంలో ఒక సొసైటీ పెట్టవచ్చునని ఉంది. కృష్ణాజిల్లా బెజవాడ తాలూకాలో మూడు గ్రామాలకు ఒక సొసైటీ ఉంది. ఆ గ్రామాలను చేర్చి మూడు సొసైటీలను పెట్టుకోవాలంటే యిబ్బందిగా ఉంది. నేను కోరేది ఏమిటి అంటే group అనేది గాక, ఒక గ్రామానికి ఒక సొసైటీ అనేది ఉంచాలని. మంత్రిగారుకూడ అదే విధంగానే అర్థంతీశారు. అందువల్ల నేను వారిని కోరేది ఏమిటంటే, ఒక గ్రామానికి ఒక సొసైటీ అనే సిద్ధాంతాన్ని వారు అంగీకరించారు. దానికి అనుగుణంగానే ఈ అమెండ్ మెంటును తెచ్చాము. ఒక గ్రామానికి ఒక సొసైటీ అనే సిద్ధాంతాన్ని అంగీకరించడం జరిగింది. Group of villages అనే మాట తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. "Belong to same class or pursue the same occupation" అని ఉంది, దానిని కూడ తీసివేయవచ్చు. చిన్న వృత్తులను చేసుకోవచ్చు. చేతివృత్తులు చేసుకోవచ్చు. కాని same class, same occupation అనేది తీసి వేయడం మంచిది. మంత్రిగారు చెప్పే సిద్ధాంతానికి అనుగుణంగానే group of villages తీసి వేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : 6 వ clause acquisition for registration of Societies అని వుంది, Society ని register చేయడానికి ఏఏ షరతులు ఉండాలి, ఏ పద్ధతి వుండాలి అనే పద్ధతిమీద ఈ clause intend అయి వుంది. ఇప్పుడు ఎన్ని types of societies develop అవుతున్నాయో దృష్టిలో పెట్టుకోవలసి వుంటుంది. ముఖ్యంగా loans ఇవ్వడం-పుచ్చుకోవడం-చేసే societies యొక్క నిర్మాణం ఏవిధంగా వుండాలనేది ఆలోచించ వలసిన అవసరం వుంది. అనేక societies, Housing societies, Fishermen societies. దగ్గరనుండి field labour cooperative society వరకు ఉంటున్నాయి, వీటన్నిటిని separate గా deal చేస్తే బాగుంటుందని నాఅభిప్రాయం. కానిఅలా చేయలేదు. దానిలో అయినాసరే విశాలంగా registration refuse చేసేందుకు Registrar కు అవకాశం లేకుండా చేసేదానికి clause ఏమన్నా draft చేయబడిందా అంటే అలా అగుపడడం లేదు. ఇదేదో హడావిడిగా వ్రాసిన clause

లాగా వుంది గాని time తీసుకొని జాగ్రత్తగా పూర్వం దానిని copy కొట్టడం అనే కార్యక్రమం కాకుండా, మదరాసు Act ను copy చేసే పద్ధతిని వదిలేసి దీనిని తిరిగి redraft చేసుకోడానికి పూనుకున్నారాఅంటే అదీ చేయలేదు-saving clause అన్నారు, property అన్నారు, అన్నీ తీసుకువచ్చి పెట్టారు. Government interference లేదనుకోండి. ప్రశ్నోత్తర సందర్భములో కూడా interference లేనట్టు ద్యోతకం అవుతుంది. కాని కొంతమంది ఉన్నట్లుకూడా భావిస్తున్నారు. అలాంటప్పుడు పీటన్నిటికి ఆస్కారం లేకుండా చేయాలి. ఏరకంగా వుండాలి ? ఒక Loan society ఉందనుకోండి. property లేనివారు, సెంటో గుంటో ఉన్నవారు ఈ saving clause క్రిందరారు, కొత్తెయంటూ, cancel చేసే అవకాశం మాత్రం దానిలో వుంది. కనీసం చట్టం చేసేటప్పుడు ఇటు వంటివి లేకుండా చేయవలసిన అవసరం వుంది. తరువాత group of villages మాత్రం చాలా బాధాకరముగా ఉందని అందరు అనుభవముతో చెబుతున్నారు. పొరపాటుగా రెండు, మూడు గ్రామాలకు కలిపి ఒక పెద్ద society ని పెట్టారు. తరువాత తప్పు తెలుసుకొని ఈ పెద్ద societies పనికిరావని, ప్రతిగ్రామానికి ఒక society ఉండాలనే నిర్ణయానికి వచ్చారు, మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలైనా ఈనాటి వరకు ఆ నిర్ణయాన్ని అమలు జరుపలేదు. ఆ societies లో ఉండేవారు వేరే గ్రామస్థులు—మేము విడిపోయి వేరే society పెట్టుకుంటామని ఎన్ని అర్జీలు ఇచ్చినప్పటికి అంగీకరించడం జరుగలేదు. ఒక పెద్ద గ్రామం అయినప్పుడు ఎక్కువ సభ్యులు ఆగ్రామములోనే ఉంటారు; మిగతా చోట్ల వుండే తక్కువమంది సభ్యులు కలవడానికి వీలులేకుండా వుంటుంది, అందుపల్ల principle గా ప్రతి village కి ఒక society పెట్టాలనేది వుంది. All India level లో cooperative Ministers conferencc జరిగినప్పుడు దానిలో ఈ సూత్రం అంగీకరించారు. పోనీ ఆ సూత్రం పనికిరాదని చెప్పివుంటే మాకు అర్థం అయ్యేది. అక్కడేమో మన మంత్రులు కూడా అంగీకరించారు—దానిని అమలు జరుపుతారనుకుంటూ మోసపోవడం జరుగుతున్నది. Act వచ్చేసరికి అక్కడ అంగీకరించిన సూత్రాలను అమలు జరుపడంలేదు; All India level లో జరిగిన Cooperative Ministers సమావేశాలలో ఏ తీర్మానం అయితే చేశారో ఆ తీర్మానాన్ని చట్టంలో క్రోడీకరించకపోతే ఈ 280 amendments దేనికి ? ఈ clause దేనికి? ఈ select committee దేనికి? ఈ చర్చ దేనికి? మీరు తీసుకున్న నిర్ణయాలను క్రోడీకరింప చేయకుండా ఈ రోజు వున్న పరిస్థితులను reflect చేయకుండా copy కొట్టే చట్టాలు అనవసరం. అధ్యక్షా! అందువల్ల ఈgroup of villages clause (C) ని split చేసి Registrar గారికి register చేయకుండా వుండేం

దుకు అవకాశాలు కల్పించే సూత్రాలనుకూడా దీనినుండి తొలిగించ వలసినదిగా మంత్రివర్యులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

Sri K. Mara Reddy (Rajampet): I gave an amendment to Clause 6. Clause 6 (2) (b) says "where all the applicants are individuals, the number of applicants shall not be less than 10 and every one of them shall be eligible to become a member": There is a possibility for some individuals to retain the societies unless the membership is increased to 20. For example in Singareddipalli they have sent a petition to the Minister and it is pending. To avoid such cases in future at least, the number must be increased to 20. The next amendment I gave is to add the following at the end of sub-clause (2) (b) of Clause 6:

"and they should not belong to one family alone". This is given with a view to prohibit one single family to have the use of the Society.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య: అధ్యక్షా, Immovable property వుండాలని చెప్పారు. అయితే or అని ఉందనుకోండి. దీనిలో or అంటే ఇదికాని అదికాని అని దాని ఉద్దేశ్యమేమోతుందంటే ఏ ఊరులో అయితే ఒకతనికి Immovable property ఉంటుందో అక్కడ Committee member అవుతాడు, దానివల్ల కారణము ఏమి వస్తుందంటే ఆ ఊరుతో సంబంధం లేనివాడికి పొలం మాత్రం వుంటే, property criteria గా అతనికి హక్కు వచ్చేటప్పటికల్లా, ఊరులో ఉండాలనే basis కు అభ్యంతర పెట్టినవాడుఅవుతాడు-అతను member గా ఉండడానికి వీలు లేకుండా పోతుందేమోనంటే అతని residence వుంటే member గా ఒప్పుకుంటున్నాము. అందువల్ల ఆ residence ఉన్నవాడుమాత్రమే member కావాలి కాని property అనేది base గా వుండకూడదు- అయితే వారు ఇంకొకటి చెప్పవచ్చు property లేనివాడికి residency membership వుందికదా అన్యాయం జరుగలేదు అని residence వున్నంతమాత్రాన membership వస్తుంది. కాని property వున్నంతమాత్రాన వచ్చేటట్లుగా అయితే, ఆ ఊరులో లేనివాడు, ఏ ఊరులోనూ కాపురం చేస్తున్నవాడు, అక్కడ సొసైటీలో president గానో, ఇంకోవిధంగానో, రావాలనే ఎత్తుగడలలో మొట్ట

మొదటినుంచీ ప్రారంభించి సొసైటీ పనులు జరుగకుండా తను ఎక్కడ వుంటాడో ఆ ఊరులోనే కాగితాలు పట్టుకొని membership అర్హతమాత్రం దానిలో సంపాదిస్తాడు– అయిదుగురు అని పెట్టారు– ఇప్పుడున్నటువంటి set up లో అయిదు చాలా చిన్న సంఖ్య అని అంటారు– కాని కొన్ని సందర్భాలలో new type of societies వచ్చినప్పుడు, అసలు new idea వచ్చినప్పుడు, ఎవరు సంతకం చేయరు. అందుపల్ల idea యివ్వడానికి study చేసి వచ్చినవారు వస్తే, membership కావాలంటే 10 మంది పెట్టుకోండి, ఎంతమందినైన పెట్టుకోండి. Application కు కూడా 10 మంది 12 మంది కావాలనడం సరైనది కాదు. societies కు కావాలంటే పెట్టుకోవచ్చు- property qualification వల్ల encroachment అన్నివిధాల పెత్తనం చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఆ పెత్తనం పోవాలంటే ఇది కొద్దిగా తీస్తే ఉపయోగపడుతుందేమోనని.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : అధ్యక్షా, దీనిలో provided that due publicity shall be given as prescribed inviting eligible persons to sign the application for the registration of the society అని ఎందుకు పెట్టానంటే, ఈ సహకార సంఘాలు ఎవరికి తెలియకుండా Registration జరిగిపోవడం చాలదండి– Registration కావడం, దీనిపై Registrar పోయి stop చేయడం లేకపోతే మంత్రిగారిని చూసి sray order తేవడం, ఇవన్నీ జరుగుతున్నాయి- కాబట్టి చాలా మోసం జరుగుతుంది. పది మందిని విడిస్తే, ఎవరికి కూడా, ఎక్కడ ఏమి సహకార సంఘం వచ్చిందో తెలియకుండా; Registration జరిగిపోతుంది. ఉదాహరణకు ఉరవకొండ సొసైటీ ఉంది. ఆ సొసైటీ మొదట కొన్నాళ్లు పని చేసింది. తర్వాత ఆ సొసైటీకి special officer వేశారు. ఆ special officer అయిన తర్వాత Nominated Board ను వేశారు. తర్వాత -supersede చేశారు. సంపాదించిన ఆస్తిని అమ్మివేశారు. ఆ సొసైటీ పోయింది. ఆ తరువాత మళ్లీ సొసైటీ ఏర్పడింది. అది ఏర్పడిన సంగతి ఎవరికి తెలియదు. ఏర్పడిందిగాని పనిచేయలేదు. మరి దానిని కూడా supersede చేశారు. Supersede చేసిన తర్వాత ఇప్పుడు ఏమి చేశారు ? మళ్లీ దానిని liquidate చేసి revival చేశారు. ఇవన్నీ ఎవరికీ తెలియవు. ఈ revival చేసి మొదట వున్న management నే తీసుకవచ్చారు. Publicity లేకపోవడంవల్ల ఇటువంటి పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి- ఈ publicity లేకపోవడంవల్ల రహస్యంగా జరుగడాని అవకాశాలున్నాయి. Board of management వచ్చిన తర్వాత ఎవరన్నా చేరుతానని application పెడితే చేర్చుకోరు. కాబట్టి ఏమైనావారే

ఈ మోసం జరుగకుండా చూడాలంటే, కనీసం జిల్లా పత్రికలలోనో, district gazette లోనో, ఫలానా సొసైటీని ఏర్పాటు చేస్తున్నామని, Registrar గారు advertise చేస్తే ప్రజలందరికి తెలుస్తుంది. ఇటువంటి మోసం జరుగడానికి అవకాశం లేకుండా పోతుంది కాబట్టి ఈ clause ను add చేయమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య : అధ్యక్షా, నా amendment ఈ విధంగా ఉన్నది. "and they should not belong to one family alone." ఇది చాలా simple గాను, reasonable గాను ఉన్నది. మంత్రిగారు సులభంగా ఆమోదించ వచ్చు. ఇప్పుడు మన అనుభవములో చూస్తున్నాము దొంగచాటుగా register చేసుకొని ఈ సొసైటీలను ఒక కుటుంబము లేక ఒక పెత్తందారో నడుపుతున్నారు. ఆ విధంగా ఒక సొసైటీ దొంగచాటుగా ఏర్పాటు చేసుకున్నారంటే, ఇతరులకు లేకుండా, అతనికే దానిమీద monopoly వస్తుంది కదా. ఒకసారి ఆ area of operation నిర్ణయిస్తూ సొసైటీ ఏర్పడిన తరువాత ఇంకొక సొసైటీ ఆ area లో రావడానికి వీలులేదు. ఒక కుటుంబంలో ఒక మనిషే తన కుటుంబంలో ఉండేటటువంటి పదిమందిని చేర్చి ఒక సొసైటీ పెట్టిన తరువాత, ఇతరులకు అవకాశం లేకుంటే, loans అవి తీసుకోవాలంటే ఈ సొసైటీ వాళ్ళ మెహర్బానీ మీద ఆధారపడవలసి యుంటుంది. దాని వలన, ఈ సహకారోద్యమం అందరికి సమానంగా ఉపయోగ పడుతుంది అనేదాని spirit పోతుంది. కాబట్టి ఒక కుటుంబములోనే పదిమంది members ఉండ కూడదు అనేటటువంటిది చాలా simple proposition: కనుక దీనిని ఒప్పుకొంటే చాలా బాగుంటుంది.

రెండవది, ఆవిధముగా మంత్రిగారికి ఇష్టము లేకపోతే Provided that due publicity shall be given as prescribed inviting eligible persons to sign the application for the registration of the Societies. అట్లా మీరు చేర్చాలనుకుంటే, చేరదలుచుకొన్న వారందరు దాంట్లో సభ్యులుగా చేరండని అన్నట్లయితే, ఆ గ్రామంలో ఉండేటటువంటి అందరికి అది ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. వాళ్ళంతా అందులో సభ్యులుగా చేరుతారు. కాబట్టి ఈ cooperative movement లో ఉన్నటువంటి ఆ spirit ను తీసుకు

రావడానికి, "due publicity" అనేది చాలా అవసరము. Society start చేస్తామని publicity ఇవ్వడం చాలా అవసరము. అందుకని ఈ clause కు ఈ proviso add చేస్తే ఆ clause యొక్క ప్రయోజనం చాలా మందికి కలుగుతుందని భావిస్తూ ఈ amendment ను ఆంగీకరింప వలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అధ్యక్షా: చాలామంది సవరణలు ఇచ్చారు. గోపాలకృష్ణయ్యగారేమో ఉన్న 10 ని 5 కు తగ్గించమని అన్నారు. ఒకరు 12 చేయమని, ఇంకొకరు 20 చేయమని అన్నారు. కాని మేము ఎందుకు 10 పెట్టామంటే, అది మామూలుగా వస్తున్నటు వంటిది. ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా 10 నే ఒప్పుకున్నారు. అయినా 9 వుండ వలెనా, 10 ఉండవలెనా అనేది పెద్దవిషయం కాదు. అది అన్ని చట్టాలలో ఉన్నటు వంటిది. మొట్టమొదట నుంచి వస్తున్నటువంటిదని పెట్టుకొన్నాము. అయితే పూల సుబ్బయ్యగారు, దేశపాండేగారు చెప్పుతూ ఈ 10 మంది కూడా ఒకటే కుటుంబానికి చెందినవారుగా ఉండకూడదని అన్నారు. బహుశా ఆ 10 కూడా 1, 2 కుటుంబములకు చెందినవారే వస్తారనే టటువంటి అనుమానం ఉండవచ్చు. అందుకని ఆ spirit ను నేను ఒప్పుకుంటున్నాను. అ విధంగా కమ్యూనిష్టు పార్టి, స్వతంత్ర పార్టి వారు "they should not belong to one family" అని ఇచ్చినటువంటి ఆ spirit తో నేను ఏకీభవిస్తూ, ఆది అట్లా పెడితే బాగా లేదని వారు చెప్పిన spirit తోనే, నేను, తమ permission తో, clause 2 (b) కి ఈ విధంగా సవరణ move చేయాలని అనుకొంటున్నాను.

Where all the applicants are individuals, the number bf applicants shall not be less than ten, each of such applicants being a member of a different family and every one of such applicants shall possess the eligibility for admission as a member under sub-section (1) of Section 19.

అంటే, ఒక family లోనే ఉంటారని గౌరవసభ్యులు ఏదైతే అనుకొన్నారో, అటువంటిది జరగకుండా, separate family నుంచి ఉండడానికిగాను, నేను ఈ amendment ఇస్తున్నాను.

Sir, I beg to move-

"For item (b) of sub-clause (2) of clause 6 the following shall be substituted"

"6 (2) (b) : Where all the applicants are individuals the number of applicants shall not be less than ten, each being a member of a different family and every one of them shall possess eligibility to become a member under sub-Section (1) of section 19.

Explanation : For the purposes of this section, the expression "member of a family' means. a wife, husband, father, mother, grand father, grand mother, step-father, step mother, son, daughter, step son, step-daughter, grand son, grand daughter, brother, sister, half brother, half sister, and wife of brother or half brother"

Mr. Deputy Speaker : Amendment moved.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అంతవరకు ఒప్పుకొన్నాను. ఇక తక్కినవి ఒప్పుకోవడం కష్టమండి. Group of villages అనేది కూడా కష్టము. ఎందుకంటె కొన్ని చిన్నచిన్న గ్రామాలు ఉంటాయి. ఇప్పుడు పద్ధతికూడా thousand population ఉండాలి. Economic గా కొంత లయబిలిటీ ఉండాలని 200, 300, ఇట్లా population ఉండేటటువంటి villages ఉన్నప్పుడు, groups of villages అనే idea రావలసి వస్తుంది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : పోనీ లయబిలిటీ ఉండడానికి అవకాశము ఉన్నట్లయితే, each village shall have a separate society అని ఉండవచ్చు కదా !

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : Each village అన్నప్పుడు అవన్నీ సెక్షన్ 19 వచ్చినప్పుడు ఆలోచిస్తాము.

ఇంకొక ముఖ్యమైన amendmant ఒకటి చెప్పారు, publicity ఉండాలని. ఆ విషయం ఉరవకొండ స్నేహితులు, మరి పూల సుబ్బయ్యగారు చెప్పారు. కాని వెనుక ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు కొంచము న్యాయంగానే ఉన్నాయి. ఎవరైనా ఒక సొసైటీని registcr చేసుకుంటే, ఆ సొసైటీని register చేసినంత మాత్రాన ఆ promoters కు management ఇచ్చేటటువంటిది మూడు నెలలే. దానితో అనేకమంది సభ్యులు కావచ్చు. ఎవరికి కావలసివస్తే వారంతా మెంబర్సుకావచ్చు. ఆ విధంగా open membership ఉండనే ఉంది. కాబట్టి దీనిదృష్ట్యా అది అనవసరమై పోతోంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, ఈ గ్రామాల సంగతి చెప్పి వలసి వచ్చినప్పుడు, నెల్లూరుగారు ఒక point clear గా చెప్పారు. ఇండియాలో ప్రతి గ్రామానికి ఒక పంచాయితీ, ఒక cooperative society, ఒక School ఉండాలన్నారు. పంచాయితీ ఏమో వారు ఒప్పుకోలేదు, cooperativc విషయం వచ్చేటప్పటికి వీరు ఒప్పుకొనేటట్లు లేరు, మిగిలింది ఒక school ఉన్నది. అందుపల్ల నెల్లూరుగారు ఏ ఆశయంతో అయితే అది చెప్పారో, దానికి వ్యతిరేకంగా ఈ బిల్లు తీసుకు రావడానికి ఉద్దేశిస్తున్నారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : చాలా బొరపాటండి. నెల్లూరుగారు చెప్పింది ఒకటి, మనము చెప్పేది ఒకటి. కాళిదాసు గారు ఒకటి చెబితే మనము చెప్పేది ఒకటి. నెల్లూరుగారు గ్రామానికి ఒకటి ఉండాలని అన్నారు అంతే; ఇళ్లు ఒక చోట ఉంటే అక్కడ పెట్టమని చెప్పలేదు, అది గ్రామం కావచ్చు: ఉన్నదేమిటంటె, ప్రతి Revcnuc villagc లో సాధ్యమైనంత వరకు లయబిలిటీ ఉన్నట్లయితే, అక్కడ చేయమని చెప్పారు. కాని ప్రతి 5 ఇళ్ళకు, 8 ఇళ్ళకు ఒక society పెట్టమని చెప్పలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : 10 మంది మెంబర్స్‌తో సొసైటీ పెట్టవచ్చునన్నారు. అయితే 10 మంది మెంబర్స్ ఉండటానికి వీలైన గ్రామాలలో పెట్టించండి. 10 మంది మెంబర్సు చేరడానికి అవకాశం ఉన్న ఊరు గ్రామం క్రిందకు వస్తుంది కదా ?

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు : కో-ఆపరేటివ్ ఫార్మింగుకు 12 మంది కావాలంటున్నారు. ఇక్కడ 10 మంది కావాలంటున్నారు. ఏది ఒప్పుకోవాలి ?

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : మంత్రిగారు publicity ఇచ్చేదానికి ఏమి నష్టం ఉన్నది ? 10 మందితో రిజిస్ట్రేషన్ అయిన తరువాత మూడు, నాలుగు నెలల వరకు తమకు ఇష్టం వచ్చిన వారిని చేర్చుకుంటారు. చేర్చుకోనివారు రిజిస్ట్రారు దాకా అప్పీలుకు పోవాలి. అందులో కష్టాలు ఉంటాయి, అందుకని publicity ఇచ్చేదానిలో గవర్నమెంటుకు నష్టంఏమిటి?

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : ఎక్కడైతే పంచాయితీ ఉన్నదో ఆ గ్రామానికి ఒక కో-అపరేటివ్ సొసైటీ ఉండటానికి మంత్రిగారు అంగీకరిస్తారా ? Viable గా ఉండాలంటే పంచాయితీ గ్రామంలో 500, 1000 జనాభా వుంటారు కాబట్టి ఆ గ్రామానికి ఇస్తారా ?

श्री रामचन्द्रराव देशपांडे : अध्यक्ष महोदय। मैं इस धारा ६ उपधारा २ बी. के संबंध में कुछ कहना चाहता हूं जिसमें कहागया है कि

"Where all the applicants are individuals,the number of applicants shall not be less than 10 and every one of them shall be eligible to become a member."

जब कोअी दस आदमी मिलकर अरज़ी देते हैं तो उसमें हर एक मेम्बर बनसता है। तो इसमें काफी गुनजाइश पैदा होगई है। होसकता है कि एक ही कुटुम्ब या एक ही घर के लोग मिलकर बाप बेटे भाई मिलकर एक कोआप्रेट्यु सूसाइटी बनालें। इस प्रकार इस धारा का दुरूपयोग होसकता है। क्योंकि सरकार से भी पैसा मिलता है। और इस तरह हो तो लोग इस मुवमेंटं ही को नाकाम करदेंगे। इस लिये मैं समझताहूं कि श्री पी. राजगोपाल नाइडु आदि ने जो संशोधन १२ दिया है वह ठीक है, मैं उसका समर्थन करते हुअे कुछ सूचना करना चाहता हूं। वह यह कि क्लाज़ (बी) के साथ एक्सप्लेनेशेन या प्राविज़ो के रूप मे यह लगादिया जाये कि :

Add after sub-clause(b)of clause 2 stating as follows: "Provided that such applicants should not be more than two from one and the same family."

तो मैं समझता हूं कि रेजिसट्रेशन में एक ही कुटुम्ब के दो से अधिक आदमी मेम्बर न बनसकेंगे। और इस प्रकार इस बिल का उद्देश्य पूरा होसकता है। यदि अैसा न हो तो सरकार का पैसा दुरूपयोग किया जायेगा और कोआप्रेट्यु मुवमेंट का सिद्धान्त भी पूरा न होसकेंगा।।

I will only read just one line. What Mr. Vavilala Gopalakrishnayya has said is this .....

Sri K. Brahmananda Reddy : How is it going to help us, because there is a priniciple that is being evolved in this? What Mr. Nehru said is that we should aim at small co-operatives without official interference. This is what he has said at the Third Congress of the Co-operatives. In the context of this only, as a principle he has said this.

Mr. Deputy Speaker: I will now put the amendments to vote: The question is:

"In sub-clause,(2) (b) of clause 6 for the figure '10' substitute the figure '12'

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is:

"In sub-clause (2) (b) of clause 6 for the figure '10' substitute the figure '20'

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

"In sub-clause (2) (b) of clause 6 for the figure '10' substitute the figure '5'."

The amendment was negatived.

Sri P. Subbaiah: I beg leave of the House to withdraw the amendment (No. 12)

The amendment was, by leave of the House, withdrawn.

Mr. Deputy Speaker . The question is :

"Add the following proviso to sub-clause (2) (b) of clause 6.

'Provided that due publicity shall be given as prescribed inviting eligible persons to sign the application for the registration of the society."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is:

"In sub-clause (2) (c) of clause 6 delete the words, 'or Immovable property'.

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

"In sub-clause (2) (c) of clause 6 delete the words 'or group of villages'."

The amendment was declared negatived.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : demanded a poll and the House divided thus.

Ayes : 38; *Noes:* 76;

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is:

"In sub-clause (2) (c) of clause 6 delete the words 'or belong to the same class or pursue the same occupation."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

"Delete the proviso to sub-clause (2) of clause 6."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is:

"For item (b) of sub-clause (2), the following shall be substituted, namely:

"(b) where all the applicants are individuals, the number of applicants shall not be less than ten, each being a member of a different family, and every one of

them shall possess eligibility to become a member as required under sub-section (1) of section 19:

Explanation :—For the purposes of this clause, the expression 'member of a family' means a wife, husband, father, mother, grand-father, grand-mother, step-father, step-mother, son, daughter, step-son, step-daughter, grand-son, grand daughter, brother, sister, half-brother, half-sister, and wife of brother or half-brother."

The amendment was adopted.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

"That clause 6, as amended, do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 6, as amended, was added to the Bill.

Clause 7

Sri N. Venkataswamy (Paruchuru):–Sir, I beg to move:

"In sub-clause (1) of clause 7 for the words 'if the Registrar is satisfied' substitute the words 'if the application satisfies the following requirements —".

Sri Pillalamarri Venkateswarlu: Sir, I beg to move:

"In sub-clause (1) of clause 7 for the words 'if the Registrar is satisfied' substitute the word 'provided."

Sri P. Rajagopal Naidu : Sir I beg to move :

"In sub-clause (1) (c) of clause 7 delete the words 'and that its registration ..... co-operative movement."

Sri N. Venkataswami : Sir, I beg to move:

"In sub-clause (1) (c) of clause 7 delete the words and hat its registration ..... co-operative movement."

Sri K. L. Narasimha Rao (Yellandu) :- Sir, I beg to move:

"Delete sub-clause (1) (c) of clause 7."

Sri T. K. R. Sarma: Sir I beg to move:

"In sub-clause (1) of clause 7 for the words 'he may register' substitute the words 'he shall register."

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : Sir, I beg to move:

"In sub-clause (1) of clause 7 for the words 'he may register..... prescribed' substitute the words 'the Registrar shall register the society and its bye-laws within the time prescribed in the rules."

Sri N. Venkataswami : Sir, I beg to move :

"In sub-clause (1) of clause 7 for the words 'he may register ..... prescribed" substitute the words 'the Registrar shall register the society not later than three months."

Sri A. Venkateswara Rao : Sir, I beg to move :

"In sub-clause (1) of clause 7 for the words 'such time as may be prescribed' substitute the words "within a period of one month from the date of application."

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Sir, I beg to move:

"In sub-clause (1) of clause 7 for the words 'such time as my be prescribed' substitute the words 'three months."

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : Sir I beg to move:

"Add the following as sub-clause (1) (e) of clause 7 :

'In the case of non-credit society, the Registrar may register more than one society in a village provided the conditions laid down in section 6 are being ful-filled."

Sri N. Venkataswami : Sir I beg to move :

"Add the following as sub-clause (1) (e) of clause 7 :

"that the application is from a hamlet of the village which is 3 kilometers away from the village where the society is functioning already."

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : Sir, I beg to move:

"In sub-clause (2) of clause 7 for the words 'when the Registrar is not so satisfied' substitute the words 'if for any reason Registrar fails to register the society."

Sri Venkateswara Rao : Sir, I beg to move:

"In sub-clause (2) of clause 7 for the words 'such time as may be prescribed' substitute the words 'a period of one month from the date of receipt of application."

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: Sir, I beg to move:

"In sub-clause (2) of clause 7 for the words 'such time as may be prescribed' substitute the words 'three months'."

Sri T. K. R. Sarma : Sir, I beg to move :

"Delete sub-clause (2) of clause 7."

Sri P. V. Ramana : Sir, I beg to move :

"Add the following as sub-clause (3) of clause 7:

'If the Registrar refuses to register any society the applicants may appeal to the Government for the registration of the society, whose decision is final."

Sri T. Nagi Reddi : Sir, I beg to move :

"Add the following as sub-clause (3) of clause 7:

'The Registrar may register more than one society in a village.''

Mr. Deputy Speaker: Amendments moved.

శ్రీ యన్. వెంకటస్వామి: అధ్యక్షా, క్లాజు 7 కు మేము ఇచ్చిన సవరణలు చాలాచిన్నవి. వీటిని మంత్రిగారు ఆకగీకరించాలని కోరుతున్నాను. ఈ క్లాజులో "If the registrar is satisfied" అని ఉంది. దానికి బదులు "If the application satisfies the following requirements అని ఉండాలని సవరణ పెట్టాము. ఇప్పుడున్న క్లాజులో "యీ క్రింది కండిషన్స్ fulfil అయినప్పటికి రిజిస్ట్రార్ గారు తన మనస్సుకు నచ్చకపోతే తీసివేయవచ్చునని ఉంది—అట్లాగాక, ఆ కండీషన్స్ fulfil అయినవి కాబట్టి తప్పకుండా రిజిష్టర్ చేయాలనీ నాసవరణ. క్లాజు 7—1—"C" లో and that its registration may not have an adverse effect on the development of the Cooperative movement" అన్న వాక్యం తీసివేయాలని నా సవరణ. అసలు కో-ఆపరేటివ్ మూవ్‌మెంటును వృద్ధిలోకి తేవడానికి కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ వస్తుంది కాబట్టి ,ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా "కో-ఆపరేటివ్ ఉద్యమానికి హాని కలిగించకుండా ఉండినట్లయితే" అని వుండటం మన కో-ఆపరేటివ్ ప్రిన్సిపుల్ కే విరుద్ధమని చెప్పవలసి ఉన్నది. ఇతర కండిషన్స్ fulfil చేయకపోతే ఆ అప్లికేషన్లు త్రోసివేయవచ్చును, కాని కో-ఆపరేటివ్ మూవ్‌మెంటుకు-కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ కొరకు పెట్టుకొన్న అప్లికేషన్ వ్యతిరేకం అవటం మంచిదికాదు. అది తీసివేయమని నేను సవరణ ఇచ్చాను. క్లాజులో "he may register the society and its bye-Laws within such time as may be prescribed" అని ఉంది. As may be prescribed అంటే—ఆ రూల్సులో ఏమివస్తుందో చెప్పలేము. అందుచేత దానికి బదులు "the Registrar shall register the society not later than three months" అని పెట్టాలని కోరుతున్నాను. "May" అని కాకుండా "shall" అని పెడితే ఒకరిప్లయి మనకు తప్పనిసరిగా వస్తుంది. ఆ సొసైటీ 2, 3 నెలలలోపల రిజిష్టర్ అవుతుందనే ఆశ మెంబర్సుకు వుంటుంది. ఇవి చాలా చిన్న సవరణలు—మంత్రిగారు వాటిని ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను. నేను ఇంకో సవరణ కూడా ఇచ్చాను—క్లాజు 7 లో సబ్ క్లాజు 1—"C" గా ,'that the application is from a hamlet of the village which is 3 kilometers away from the village where the society is functioning already"

చేర్చాలని సవరణ ఇచ్చాను. మనం పంచాయితి బిల్లులో కూడా 2 కిలోమీటర్స్ దూరంగా ఉంటే చీల్చుకోటానికి అవకాశం యిచ్చాము. అట్లాగే, ఏదైనా ఒక సొసైటీ చీలిపోదలుచుకొంటే, అట్లా చీలిపోవటానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇవి చాలా చిన్న సవరణలు—వీటిని మంత్రిగారు ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, నాసవరణలన్నీ మంత్రిగారు చెప్పిన సిద్ధాంతానికి అనుగుణ్యంగా ఉన్నవి. సెలక్టు కమిటీ స్టేజ్‌లో మొట్టమొదట వీటన్నింటిని consider చేశారు, వీటిని ఆలోచించ వచ్చునని చెప్పారు. ఈ act లో ఇదే ముఖ్యమైనది, cooperative society ని రిజిష్టర్ చేయటమే చాలా ప్రధాన మైనది. రిజిస్ట్రేషన్ సక్రమంగా జరిగితే తక్కినవన్నీ క్రమంగా నడుస్తాయి. ఈ 4 రోజుల చర్చలో రిజిస్ట్రేషన్ గురించి చాలామంది సభ్యులు చెప్పారు. అసలు రిజిస్ట్రార్ గారి పవర్స్ ఏమిటి? ఎక్కడ ఉన్నాయ్? ఏభాగంలో ఉన్నాయ్? ఈ విషయాలు చర్చలలో వచ్చాయి. మినిష్టరుగారు చెబుతూ ఇతర రాష్ట్రాలలో ఇంకో విధంగా ఉన్నాయ్; దాని విషయంలో సెహరూగారు చెప్పారుగాని, అది మన రాష్ట్రానికి వర్తించదని చెప్పారు. అసలు సొసైటీ రిజిష్టర్ చేయట మన్నది ప్రధానమైన పాయింట్. అసలు సృష్టికర్త ఎవరు అన్నది ముఖ్యమైన పాయింట్. రిజిష్ట్రార్ సృష్టికర్త. దానిని సృష్టించినపుడే శ్రద్ధ వహించాలి. ఎటువంటి బిడ్డను పుట్టించాలి, ఎట్లా పెంచాలి అన్నది యీ సెక్షన్‌లో చాలా ప్రధానమైనది. If the Registrar is satisfied అన్నారు. "Registrar satisfied" అన్నదానికి ఎంత విలువ యివ్వాలి? రిజిష్ట్రార్ తృప్తిపడినపుడే ఆ సొసైటీ రిజిష్టర్ చేస్తారు. ఆ satisfaction ఎలా వస్తుంది అన్నది ఒక point. క్రింద conditions అన్నీ fulfil అయితే సొసైటీను రిజిష్టర్ చేయటానికి అభ్యంతరం ఉండకూడదు అన్నది నా ప్రధానమైన point. If the Registrar is satisfied అన్న దానికన్నా provided the following conditions are fulfilled, the societies can be registered" అనే రూపంలో తీసుకురావాలన్నది మాయొక్క ప్రధానమైన పాయింటు. అసలు సృష్టించి నపుడే దీనికి తగిన బందోబస్తు లేకపోతే చాలా చిక్కులు వస్తాయి. ఎటు వంటి సొసైటీలు రిజిష్టర్ చేయబడు తున్నాయ్? ఎవరు తీసుకువస్తే రిజిష్టర్ చేయబడు తున్నాయ్? ఎవరు తీసుకు వస్తే రిజిష్టర్ కాబడకుండా పోతున్నది? ముందు వచ్చిన అప్లికేషన్స్ గతి ఏమవుతున్నది? వెనక వచ్చిన అప్లికేషన్స్ గతి ఏమవుతున్నది? ఇవన్నీ చాలాసార్లు మన చర్చలలో చెప్పటం జరిగింది. అప్లి

కేషన్స్ రాగానే-ఆ అప్లికేషన్స్ ఫలానా ఫలానా కండిషన్స్ fulfil కాగానే వెంటనే రిజిస్ట్రార్ satisfy అయినట్లుగా-యీ సొసైటీలు రిజిస్టర్ చేయాలన్నది ఇందులో ప్రధానమైన పాయింట్. ఈ పాయింట్ అంగీకరిస్తే యీ సొసైటీల సృష్టి జరుగుతుంది, ముందు 10 మందితో ఒక అప్లికేషన్ వస్తుంది. తర్వాత ఇంకో 10 మందితో ఇంకో అప్లికేషన్ ; ఇంకో 10 మందితో ఇంకో అప్లికేషన్-ఈ విధంగా అప్లికేషన్స్ వస్తాయి. ఆ అప్లికేషన్స్ రిజిస్ట్రార్ కన్సిడర్ చేస్తారు. If the Registrar is satisfied అన్నది పెద్దపదం. ఆ అప్లికేషన్స్‌లో ఏది రిజిస్ట్రార్‌ను satisfy చేస్తుందో ఎవరూ చెప్పలేరు; ముందు వచ్చిన అప్లికేషన్ సొసైటీని రిజిస్టర్ చేయటానికి అంగీకరించాలని, అలాచేసినపుడే సొసైటీలు రిజిస్టర్ కావటానికి అవకాశం ఏర్పడుతుందని నా అభిప్రాయం క్లాజు 7-1-లో he may register కు బదులు he shall register అని పెట్టాలని కోరుతున్నాను, "may" అంటే "shall" అనే అర్థం ఇంగ్లీషులో ఉంటుందని మంత్రిగారు అనవచ్చును. అటువంటప్పుడు "may" కు బదులు "shall" అన్న పదమే వాడితే సరి పోతుందని నా అభిప్రాయం. 7 వ క్లాజు సబ్‌క్లాజు 2 లో within such time as may be prescribed" అన్నారు. వీటన్నింటికీ రైమ్ యీ బిల్లులోనే prescribe చేయాలని చెబుతున్నాము. రూల్సులో prescribe చేస్తామంటున్నారు. అది చట్టంలోనే పెడితే మరింత స్పష్టంగా ఉండటానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. స్పష్టంగా ఇన్ని రోజులలోపల సొసైటీ రిజిస్టర్ చేయాలని ; చేయకపోతే ఇన్ని రోజులలోపల తెలియపర్చాలని" యీ బిల్లులోనే పెట్టాలని కోరుతున్నాను. అట్లా పెట్టినపుడే యీ చట్టం కాంప్రహెన్సివ్‌గా ఉంటుంది, ఈ సొసైటీలు నిర్మించేటప్పుడు ప్రధానమైన జాగ్రత్త తీసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మరొకసారి మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తూ ను పెట్టిన సవరణలు అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, నేను ఒక గ్రామంలో ఒక సొసైటీ కన్నా ఇంకా ఎక్కువ సొసైటీలకు కూడా అవకాశం ఇవ్వాలని యీ క్లాజు 7 కు సవరణ ఇచ్చాను, మంత్రిగారు జనరల్ డిస్కషన్ సందర్భంలో ఒక సొసైటీకన్నా 2, 3 సొసైటీలకు అవకాశం ఇస్తే, గవర్నమెంట్ షేర్ కాపిటల్ గాని ; ఇతరత్రా ఇచ్చే సౌకర్యాలు అన్ని సొసైటీలకు ఇవ్వడానికి సాధ్యం కాదు కాబట్టి ఒక గ్రామంలో ఒక సొసైటీ కన్నా ఎక్కువ ఉండటానికి వీల్లేదని వారు చెప్పారు. ఒక గ్రామంలో ఒక విలేజ్ సొసైటీ కన్నా 2 విలేజ్ సొసైటీలు రావటంవల్ల గవర్నమెంట్ షేర్ కాపిటల్ ; ఇతరత్రా సౌకర్యాలు అన్ని సొసైటీలకు అంద

చేయటం కష్టం కావచ్చును. ఉదాహరణకు ఒక గ్రామంలో రెండు విలేజ్ క్రెడిట్ సొసైటీలకు అవకాశం ఉంటుందా ? లేదా ? ఒక విలేజ్ క్రెడిట్ సొసైటీ మల్టీపర్పస్ సొసైటీకి 5 వేల రూపాయల షేర్ కాపిటల్ ప్రభుత్వం ఇవ్వవచ్చును అదే గ్రామంలో ఇంకో విలేజ్ క్రెడిట్ సొసైటీ-మల్టీపర్పస్ సొసైటీ పెట్టుకొన్న. ప్పుడు-దానికి 5 వేల రూపాయిల పేరుకాపిటల్ కొరకకపోవచ్చును, కాని వారు డిపాజిట్స్ ద్వారా, తమ ఆస్థులను సెంట్రల్ బ్యాంకులో మార్ట్‌గేజ్ పెట్టి, వారు ఆదాయం సమకూర్చుకొని వ్యవహారం చేసుకోటానికి సభ్యులకు అప్పులిచ్చు కోటానికి అవకాశం ఉంటుంది. గవర్నమెంట్ షేర్ కాపిటల్ మీదనో, గవర్న మెంట్ సహాయం మీదనో ఆధారపడి సొసైటీ పెట్టుకోవటమనేది కాకుండా, సభ్యులు వాళ్ళ కాళ్ళమీద వాళ్ళు నిలబడి, సెంట్రల్ బ్యాంకునుండి ఆస్థులు మార్ట్‌గేజ్ పెట్టి డబ్బు తెచ్చుకొని ఇంకో సొసైటీ పెట్టుకొంటా మంటే-అటువంటి వారికి రెండవ సొసైటీ ఇవ్వటానికి అవకాశం కల్పించాలి. అటువంటి వాళ్లకు రెండవ సొసైటీ యివ్వటానికి అవకాశం ఉండాలి, ఇదివరకు గవర్నమెంటు ఒక గ్రామంలో రెండు సొసైటీలు encourage చేసిందా లేదా ? చేసినది. నరసన్న పేట తాలూకాలో పాపన్నపేట అనే గ్రామం ఉన్నది. అక్కడ రెండు సొసైటీలు పెట్టారు. వద్దని ఆనాడు అక్కడి ప్రజలు వాదించారు. అయినా రెండు సొసైటీలు పెట్టారు. రెండు సొసైటీలకు area of the population is same. Two societies have been registered. Principle గా అలా ఒప్పుకోడానికి వీలు లేదని అంటున్నారు. కాని ఆ ప్రకారంగానే చేయడం జరిగింది. There are two societies working in a taluk. in the same village. They have been registered duly by the Registrar. ఆ సూత్రాన్ని ఆచ రణలో అమలు పరుస్తున్నపుడు చూనిని అందులో పెట్టుకుంటే తప్పు ఏమీలేదు. Subsidy కావాలని, share capital కావాలని, అటువంటిది ఉండాలని ఏమీలేదు. ఇంకొక ప్రధానమైన విషయం clause 7, Select Committee స్థాయిలో కూడా చెప్పడం జరిగింది. Select Committee సమయంలో యింకా ప్రమాదకరంగా ఉండేదానిని తగ్గించారు. clause 7 లో If the Registrar is satisfied-his satisfaction is subject to the fulfilment of clauses (a), (b), (c), and (d)-he has no discretion ; he has to register the society. (a)ను fulfil చేయవచ్చు. (b) ని fulfil చేయవచ్చు. (d) ని fulfil చేయవచ్చు. కాని (c) ని fulfil చేయడం కష్టం. What is that (C) ?—that such society is likely to be economically sound. (a) can be fulfilled according to the

conformation of the requirements as laid down under the Act. (b) can be satisfied if it is according to the objects of the Act. Then (d) requires that the proposed bye-laws are not contrary to the provisions of the Act. మీరు model byelaws యిస్తారు. ఆ byelaws నే మేము adopt చేస్తాము కాబట్టి అందులో కూడ చిక్కు రాదు. Can that society be likely to be economiclly sound'? That is very difficult, at the initial stage, to satisfy the Registrar. మళ్ళీ యివన్నీ fulfil అయికూడా ఆయన discretion కు వదలి పెట్టడం అంటే Naturally the society will never be registered. If the Registrar is not satisfied or does not like the society, then such a society will not be registered. పంజాబ్ పంచాయితీ యాక్టు చూసుకోండి. Clause (C) అనేదిలేదు. అది చాల కష్టం. 10 మంది సభ్యులతో సొసైటీ యిస్తున్నారు. $10 \times 5 = 50$ రూపాయల share capital తో అవకాశం యిస్తున్నారు. 50 రూపాయల share capital తో ఒక సొసైటీ economically sound గా ఉంటుందని judge చేసేందుకు measuring rod ఏమి ఉన్నది ? ఏమీ లేదు. Purely you are leaving the entire matter to the discretion of the Registrar so that the discretion can be used in any manner he likes అందువలన clause (c) తీసివేయాలి. తదుపరి Where clauses (a), (b) and (d) are being complied with, the Registrar has no option except to register the society. అనేది తప్పని సరిగా ఉండాలి.

రెండవ amendment.....

If he is not satisfied, then he will refuse. If he refuses it, then he will intimate the matter to the applicants. Within what time will he intimate ? That has been left to the prescription. There at least members wanted to know the probable time which will be provided in the rules or suggested that the period could be provided in the Act itself, instead of leaving the matter to the prescription. There also we have given an amendment that at least it must be intimated within one month. So, as far as these three amendments are concerned, I hope, the hon. Minister will accept them, as this is the most important clause.

(శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : అధ్యక్షా, నేను రెండు amendments యిచ్చాను. సభ్యులందరు దానికి సంబంధించి మాట్లాడినారు. మంత్రిగారు ఈ amendment ను అమోదిస్తారని నేను అనుకుంటాను గత మూడు రోజులనుంచి జరుగుతున్న చర్చలలో ఒక విషయము controversial problem అయింది. సర్వాధికారాలు రిజిస్ట్రార్‌కు యిచ్చారని ప్రతిపక్షంవారు అంటే వారు ఆక్షేపించారు. ఈ clause ఒక్కటే మనం జాగ్రత్తగా analyse చేస్తే మేము చెప్పిన విషయం యదార్థమని మంత్రిగారు ఒప్పుకోక తప్పదు. If the Registrar satisfies అని 4 క్లాజులు పెట్టి అవన్నీ fulfil చేసినప్పటికీ he may register the society అని యిక్కడ మరల ఆయన యొక్క discretion కే వదలిపెట్టడం జరిగింది. 4 నిర్బంధాలు పెట్టారు. అన్నిటిని సొసైటీ satisfy చేస్తున్నది. అయినప్పటికీ Registrar satisfy అయితేనే register చేయవచ్చుననడం సర్వాధికారాలు రిజిస్ట్రార్‌ చేతిలో పెట్టడమా కాదా అనేది జాగ్రత్తగా ఆలోచించమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఈ క్లాజులన్నీ satisfy అయినప్పుడు ఇంకా may, అనవలసిన అవసరం ఎందుకు ఉన్నదో నాకు అర్థం కావడంలేదు. దీనివల్ల పూర్తి అధికారాలు రిజిస్ట్రార్‌కు యిస్తున్నారు. ఒక సొసైటీ register చేయాలన్నా, చేయనక్కర లేకపోయినా ఎప్పుడైతే అధికారం యిచ్చారో అప్పుడు రాజకీయ అవసరాలు తీర్చుకోవడం కోసం అందులో కొంతమందిని రద్దుచేయవచ్చు, కొంతమందిని ఆమోదించవచ్చు. అటువంటి ప్రమాదం లేకుండా ఈ rules కు లోబడి సమానావకాశాలు రావడంకోసం 'may' అనేది తీసివేసి 'shall' అని add చేసి ఆ clause (c) ని కొంత modify చేయవలసియున్నది. ఇవన్నీ పూర్తి అయినప్పటికి 'may' ఉండడంవల్ల దీనియొక్క స్పిరిటే పోతుంది. కాబట్టి 'shall'add చేయవలెనని, మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : నేను రెండు amendments యిచ్చాను. clause 7 లో

(a) that the application conforms to the requirements laid down by this Act and the rules;

(b) that the objects of the society seeking registration are in accordance with section 4;

(c) that such society is likely to be economically sound and that its registration may not have an

adverse effect on the development of the co-operative movement, and

(d) that the proposed bye-laws are not contrary to the provisions of this Act and the rules;

he may register the society and its bye-laws within such time as may be prescribed.

ఇవన్నీ satisfy అయితే వీటన్నిటికి conform అయే ఉండే applications ను "The Registrar may register the society within such time" అని చెప్పారు. అట్లా కాకుండా ఇవన్నీ comply అయితే Registrar option లేకుండా తప్పకుండా register చేసి తీరవలెననే పద్ధతి ఉండడం ఎంతైన అవసరం. sub clause (2) omit చేయాలని amendment యిచ్చాను. "where the Registrar is not satisfied...." . ఈ Satisfaction అనేది ఎంతవరకో బోధపడడం లేదు. (a) (b) (c) (d) ఈ 4 క్లాజులు—He may register అనే పదం యిక్కడపెట్టి మరల sub. clause (2) కి వచ్చేటప్పటికి ఏమి అవుతోంది?

Sub-clause (2) says, 'Where the Registrar is not so satisfied...' What is the connotation of the words 'so satisfied' and what is the extent of this satisfaction? Can he right away ignore all the provisions which have been there under the Act. That danger is there. Therefore, it is the contention of the Opposition that all the powers have been vested in the Registrar, though it was tried to be countered by the hon. Minister. Here is a particular clause wherein the utmost p ower has been vested in the Registrar and if my amendments are accepted there is no such danger and I hope that the hon. Minister will be pleased to accept the amendments.

Sri K. Mara Reddy : Sir, I have given one amendment to clause 7 Clause 7 gives powers to the Registrar to register the society with some discretion. If he is satisfied with so many conditions, he may register the society. It gives discretionary powers to the Registrar. So,

there is every chance that the Registrar may try to stop the registration by using discretionary powers under sub-clause 1 (c) which requires that the society "is likely to be economically sound and that its registration may not have an adverse effect on the development of the co-operative movement." So, this is almost a discretionary power to the Registrar which can be used to stop the registration of the society. My amendment is to delete the words "and that it's registration may not have an adverse effect on the development of the co-operative movement" in sub-clause 1 (c). I request the hon. Minister to accept my amendment.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : మిత్రులు చెప్పిన వాటిన్నిటితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను "shall" వచ్చినా ఏవీకూడ గవర్నమెంటు బస్సుకోను అంటే నా amendment నైనా అంగీకరించమని అడుగుతున్నాను. ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో "within such time as may be prescribed" అని రిజిస్ట్రారుకు సర్వాధికారాలు యిస్తున్నారు. ఎప్పుడైన చేయవచ్చు. లేకపోతే ఆ rules లో ఎదో పెడతామని అంటున్నారు. అట్లా కాకుండా మూడు నెలలులోగా రిజిస్టర్ చేయడమో, లేకపోతే register చేయము అని inform చేయడమో జరగాలి. అలా అయితేమాకు యిది లాభంలేదని వదలుకోవడమో, లేకపోతే పనిచేయడానికి కార్యక్రమం పుచ్చుకోవడమో జరిగిపోతుంది. లేకపోతే life అంతా suspension లో ఉంటుంది, అందువల్ల definite గా three months లోగా రిజిస్టర్ చేయాలని, చేయకపోతే inform చేయాలని నేను amendment పెడుతున్నాను. ఆ విధంగా చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri Ramachandra Rao Deshpande: Mr. Speaker, Sir I am not going to dwell upon the merits of the clause and all that has been said about it. I would only say that in every sub-clause of this clause, there is an unreasonable restriction that has been imposed. This type of unreasonable restriction cannot be put in order that the societies and the unions do not function independently or are not allowed to function at all. So, the restrictions envisaged being unreasonable, infringe Article 19 of the Constitution and the whole clause is unconstitutional. I have to

submit, Sir, that since sub-clause (c) in particular imposes unreasonable restrictions, it may be deleted as proposed by members in their amendments.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, ఈ కోపరేటివ్ ఉద్యమంలో తగాదాలన్నింటినీ సృష్టించడానికి గాని, పరిష్కరించడానికి గాని ఆధారమైన క్లాజు యిది. రిజిస్ట్రేషన్ విషయంవున్నది. బెజవాడ తాలూకాలోని ఒక సొసైటీ విషయం వచ్చింది. సొసైటీ రిజిష్టర్ కాకముందే. అప్పుడే రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులో కాగితం ఇచ్చి, రిజిష్టర్ అయిన సొసైటీలు చూస్తున్నాం. ఇదే పద్ధతి యిక ముందుకూడా కొనసాగాలి. అట్లా కొనసాగకుండా చూడాలంటే దానికి కొన్ని కండిషన్స్ పెట్టాలి. ఆ కండిషన్స్ అన్నీ పూర్తిచేస్తే రిజిష్టర్ చేయాలి. ఇదీ యీ అమెండమెంటు యొక్క సారాంశం. దీనికి సంబంధించి యిందులో వున్న wording చాలా had గా వున్నది. 'If the Registrar is satisfied' అని వుంది. అలా గాకుండా యీ కండిషన్స్ అన్నీ పూర్తి చేసినట్లయితే వెంటనే రిజిష్టర్ చేయాలి. అందువలన 'provided' అని చెబితే బాగుంటుంది. రిజిస్ట్రార్ గారికి చాలా అధికారాలు యిస్తున్నారని non-official world అంతా గోలపెడుతున్నది ఇలా ఏర్పాటు చేసినట్లయితే దానిని కొంతవరకైనా meet కావడానికి వీలవుతుంది. చారు చెబుతున్నది యిందులో ఏమీ మార్పుశంలేదు. 'provided' అని పెట్టాలని మాత్రం కోరడం జరుగుతున్నది.

అలాగే నాన్-క్రెడిట్ సొసైటీలున్నాయి. ఇవి కేవలం లోన్స్ కొరకే ఏర్పడినవికావు. లేబర్ కాంట్రాక్ట్ సొసైటీలున్నాయి అలాగే యింకా అనేకం వున్నాయి. ఇలాంటివి గ్రామాలలో అనేకం వుండడానికి అవకాశం వుంటుంది. వీటికి కూడా కొన్ని ప్రొవిజన్స్ ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరమున్నది. అందు చేతనే, ప్రత్యేకంగా యీ అమెండుమెంటు యివ్వడం జరుగుతున్నది. అయితే, యిది లేకపోతే రిజిస్ట్రార్ గారు రిజిష్టర్ చేయరా, అని అడగవచ్చును. అలాగే refuse చేయడానికి కూడా అస్కారమున్నదని మనవిజేస్తున్నాను. Refuse చేసే అస్కారం లేకుండా చేయాలనేదే మా సవరణయొక్క ఉద్దేశం. వీటన్నింటినిగాని, కొన్నింటినిగానైనా అంగీకరించవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. వి. రమణ : అధ్యక్షా, క్లాజులోనే నా ప్రసంగం కూడా ఒకటి తప్పనిసరిగా రిజిస్ట్రేషన్ [illegible] క్లాజును [illegible] అంగీకరించక

పోతే. ఇందులో అప్పీలుకు కూడా అవకాశం లేదు. If the Registrar refuse to register any society the applicants may appeal to the Government for the registration of the Society". ఈవిధంగా పెడితే ఆ ఆస్కారం కలుగుతుంది. కనుక, కనీసం అప్పీలుకైనా అవకాశం కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న : అధ్యక్షా, క్లాజు 19 సెక్షన్ 3 లో "No Society shall without sufficient cause—membership to any person duly qualified thereof and the provision of this Act and its bye-laws. Where admission is so refused...the expiration of such period" అని వుంది. ఇందులో 'where admission is so refused...the expiration of such period' వరకు delete చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. సాధారణంగా, ఎవరైనా రిజిస్టర్ చేయవలసిందిగా కోరినప్పుడు, అందులో ఏవైనా ఎప్పులుంటే వాటిని rectify చేసి, రిజిస్టర్ చేసినట్లుగా చూడాలి. ఏకారణంతోనైనా దానిని refuse చేసే అవకాశం వుండకూడదు. అన్ని అర్హతలు వుండేట్లు చూసి, రిజిస్టర్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అందుకుగాను దీనిని delete చేయవలసిందిగా మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇవన్నీ కొంచెం అనుమానాలపై వచ్చే అబ్జెక్షన్స్ తప్ప మరేమీ కాదని మనవిజేస్తున్నాను. ఈ క్లాజుపై జాయింట్ సెలెక్టు కమిటీలో క్షుణ్ణంగా చర్చించడం జరిగింది. సెలెక్టు కమిటీ రిపోర్టు యొక్క పేజీ 102 ఒకసారి చూడవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

The Committee also decided to incorporate the relevant provision of the Maharashtra Act, for the exisiting clause 7 (1) (c), namely, that such a society is likely to be economically sound and that it may not have an adverse effect on the development of co-operation. The Committee then took up the question of time-limit within which the Registrar should register the society. The Committee decided that provisions in respect of time-limit for registration of a society should be incorporated in the rules to be framed under the Act, namely, that for primary societies the time-limit should be two months either for registration or rejection and in the case of other societies

should be six months. Subject to the above modifications, clause 7 was adopted.

ఏ సొసైటీ అయినా రిజిస్టర్ కావలయునన్నప్పుడు, ఒక authority కి, రిజిష్ట్రారు గానివ్వండి, డెప్యూటీ రిజిష్ట్రార్ కి delegated authority కానివ్వండి, ఎవరి కైనాసరే—subject to satisfaction అనేది వుండాలి. దీనిపై సెలెక్టు కమిటీలో క్షుణ్ణంగా చర్చించడం జరిగింది. రిజిష్ట్రార్ కానివ్వండి, రెజిష్ట్రార్ డెలిగేట్ చేసిన అథారిటీ కానివ్వండి, వారు రిజిస్టర్ చేసేప్పుడు అది సౌండ్‌గా వున్నదా లేదా యితర అంశాలు ఎలా వున్నాయి అనేవిషయంలో వారు satisfy కావాలి. అది వదిలిపెట్టేసి గాలిలో వుండడానికి వీలులేదు. అంతేగాక, యీ క్లాజులోనే పెట్టాము, అవి సరిగా లేకపోయినట్లయితే రిజిస్ట్రార్‌గారు ఏమిచేయాలి అనేది. "Where the Registrar is not so satisfied, he shall communicate by registered post the order of refusal together with the reasons thereof to such of the applicants and with in such time." అని మనం యిందులో ప్రాసుకున్నాం. అంటే ఏమిటి? ఏదైనా సొసైటీ రిజిష్టర్ కావలసినప్పుడు economical soundness వున్నదా, లేదా, మెంబర్సు ఎలా వున్నారు, మొదలైన విషయాలపై ఆలోచించి, he must give reasons and that is appealable to Government. ఏదో వారు ఆర్‌బిట్రరీగా చేస్తారని అనుకొనడానికి వీల్లేదు. కాబట్టి ఆ అనుమానం పెట్టుకొనవలసిన అవసరం లేదు. 'He may register' అని ఎందుకు పెట్టారన్నారు, మరల ఒకసారి సెలెక్టు కమిటీలో చర్చలను వారి జ్ఞాపకానికి తెస్తున్నాను. మహారాష్ట్ర ఆక్టులో, మద్రాసు ఆక్టులో కూడా యిట్లాగే వున్నది. అక్కడకూడా వారు 'may' అనే పదాన్ని వాడుకున్నారు. నేను మన లీగల్ డిపార్టుమెంటువారి అభిప్రాయాన్ని కూడా తీసుకున్నాను. 'May' అంటే—ఆయన యిష్టంవచ్చినట్లుగా చేయడమనికాదు. If the Registrar is satisfied, it shall be the duty of the Registrar to register the society ఎక్కడయినా 'may' అని వుంటే అది 'shall' అని అభిప్రాయం కూడా నాకు వచ్చింది. దానినిగురించి మీరు ఏమీ అనుకోవద్దు. ఏదో, ఆర్‌బిట్రరీగా రిప్యూజ్ చేస్తారని అనుకొనడానికి వీల్లేదు. He must give the reasons and that matter is also subject to appeal to the Government. Therefore, we must ignore that. కనుక, వారి యిష్టంవచ్చినట్లుగా చేస్తారని అనుకొనడానికి వీల్లేదు. రూల్సులో అన్నివిషయాలు పొందుపరుస్తారు. చిన్న క్రెడిట్ సొసైటీలు అయితే 2, 3 మాసాలలో రిజిష్టర్ చేయాలని, పెద్ద సొసైటీలయినట్లయితే 6 మాసాలలోపల చేయాలనిపెడితే బాగుంటుంది.

ఆ ప్రకారంగానే జరుగుతుంది. ఇది అవసరమైన అనుమానాలుతప్ప వేరేమీకాదని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సత్యనారాయణ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు 'may' కు అర్థం 'shall' అని చెప్పినతర్వాత యిన్ని doubts వస్తున్నప్పుడు వారు 'shall' అని పెడితేనే సరిపోతుందిగదా.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా. ఆర్థికమంత్రిగారు 'may' 'shall' అవుతుంది అన్నారు. పంచాయితీ బిల్లు వచ్చినప్పుడు 'may' 'may' యే. 'shall' 'shall' యే అన్నారు. రెండు ఒకటి కాదు అన్నారు. ఇప్పుడు, 'కోఆపరేటివ్స్ బిల్లు వచ్చినప్పుడు 'may' 'shall' అవుతుంది అంటున్నారు.

మిష్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ : అక్కడ 'may', యిక్కడ 'shall' అవుతుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : వారు agree అయినప్పుడు దానిని అనుశాసనంగా కాకుండా శాసనంలోనే పెడితే బాగుంటుందిగదా. 8 మాసాలు చిన్నవాటికి, 8 నెలలు పెద్దవాటికి అన్నారు. మేము 2 నెలలు చిన్న సొసైటీలకు, పెద్ద సొసైటీలకు 9 నెలలు అంటున్నాము. ఆవిధంగా యిందులో పెడితే బాగుంటుందని మనవిజేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య : అధ్యక్షా, ఇందులో 'may' అనేది 'shall' ఎట్లా అవుతుందో అర్థంకావడంలేదు. 'May' అనేది discretionary, shall అనేది mandatory.....

Mr. Deputy Speaker : You have already given your opinion.

అయి అర్థం ఉందనుకొన్నప్పుడు prolong చేసి 'మా అర్థం యిది' అంటే నేనేమి చెప్పగలను ?

Mr. Deputy Speaker: The question is

In sub-clause (1) of clause 7 for the words "if the Registrar is satisfied" substitute the words "if the application satisfies the following requirements—".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

In sub-clause (1) of clause 7 for the words "if the Registrar is satisfied" substitute the word "provided".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is;

Delete sub-clause (1)(c) of clause 7.

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

In sub-clause (1) of clause 7 for the words "he may register" substitute the words "he shall register".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

In sub-clause (1) of clause 7 for the words "he may register.....prescribed" substitute the words "the Registrar shall register the society and its bye-laws within the time prescribed in the rules."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

In Sub-clause (1) (c) of clause 7 delete the words "and that its registration.....cooperative movement".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

Add the following as sub-clause (1) (e) of clause 7:-

"In the case of non-credit society, the Registrar may register more than one society in a village provided the conditions laid down in Section 6 are being fulfilled."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

Add the following as sub-clause (1) (e) of clause 7:

"that the application is from a hamlet of the village which is 3 kilometres away from the village where the society is functioning already."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

In sub-clause (1) of clause 7 for the words "he may register.....prescribed" substitute the words "the Registrar shall register the society not later than three months."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

In sub-clause (1)(c) of clause 7 delete the words "and that its registration.....cooperative movement".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

In sub-clause (1) of clause 7 for the words "such time as may be prescribed" substitute the words "within a period of one month from the date of application".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

In sub-clause (1) of clause 7 for the words "such time as may be prescribed" substitute the words "three months".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

Delete sub-clause (2) of clause 7.

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

In sub-clause (2) of clause 7 for the words "when the Registrar is not so satisfied" substitute the words "if for any reason Registrar fails to register the society."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

In sub-clause (2) of clause 7 for the words "such time as may be prescribed" substitute the words "a period of one month from the date of receipt of application".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

In sub-clause (2) of clause 7 for the words "such time as may be prescribed" substitute the words "three months".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

Add the following as sub-clause (3) of clause 7:—

"If the registrar refuses to register any society the applicants may appeal to the Government for the registration of the society, whose decision is final."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

Add the following as sub-clause (3) of clause 7:—

"The Registrar may register more than one society in a village."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is;

"That clause 7 do stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 7 was added to the Bill.

Clause 8

Mr. Deputy Speaker: The question is:

"That clause 8 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 8 was added to the Bill.

Clause 9

Sri G. Rama Rao: Sir, I beg to move:

Add the following sub-clauses in clause 9 :

"The society so registered shall have a cooperative official in charge of the society for the first six months until a free admission of all willing persons qualified under the provisions of this Act and its bye-laws is made."

"After the expiry of six months, election for the constitution of the Managing Committee should be held by an independnat electoral machinery, by a Cooperative Inspector in the case of village societies and by officials of the Cooperative Department in the case of other societies."

"Election of office bearers should be done by secret ballot alone."

***Mr. Deputy Speaker*:** Amendment moved.

శ్రీ జి. రామారావు (గుడివాడ) : అధ్యక్షా, నా amendment చాలా simple గా ఉన్నది, అది రిజిష్టరయిన తరువాత జరగవలసిన కర్మకాండ వున్నది. రిజిష్టర్లన్ని కూడ డైరెక్టరు చేతిలో వుండడం, చేర్చుకోక పోవడం జరుగుతోంది. ఈ భయం విన్నది కాబట్టి సొసైటీ రిజిష్టర్ అయిన తరువాత 6 నెలల వరకు cooperative official చేతిలో వుంచి, ఆ area లోని willing members అంతా చేరటానికి అవకాశం కల్పించి, అట్లా చేరిన తరువాత Managing committee ఏర్పడాలి. ఇది independent electoral machinery ద్వారా పంచాయితీ బోర్డుకు అఫిషియల్ ఎన్నికలు జరిపే పద్ధతిలో ఏర్పడాలి. ఎన్నుకోబడిన వారే ఆ seat లో కూర్చుని ఎన్నికలు జరిపితే అన్యాయంగా వుంటుంది. కాబట్టి ఆ ఎలక్షను secret ballot పద్ధతిలో జరగాలని నా అమెండుమెంటులో వున్నది, మంత్రిగారు దీనిని ఆలోచించి అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ప్రతి కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీకి cooperative Sub-Registrar ను వేయటం సాధ్యంకాదు. ఇది Body corporate అన్నాము perpetual succession కోసం secret ballot తో దీనికి సంబంధం

Mr. Deputy Speaker : The question is :

"Add the following sub-clauses in Clause 9:

"The society so registered shall have co-operative official in charge of the society for the first six months until a free admission of all willing persons qualified under the provisions of this Act and its bye-laws is made."

"After the expiry of six months, election for the constitution of the Managing Committee should be held by an independent electoral machinery, by a Co-operative Inspector in the case of village Societies and by officials of the co-operative Department in the case of other societies".

"Election of office bearers should be done by secret ballot alone".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is:

"That Clause 9 do stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 9 was added to the Bill.

Clause 10.

Mr. Deputy Speaker : The question is:

"That Clause 10 do stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 10 was added to the Bill.

Clause 11.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : This is consequential

to my amendment No. 5. As that was lost, I am not moving this amendment.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

"That Clause 11 do stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 11 was added to the Bill.

Clause 12

Sri A. Venkateswar Rao: Sir, I beg to move :

In sub-clause (1) of clause 12 delete the words "with the previous approval of the Registrar"

Mr. Deputy Speaker : Amendment move :

Sri P. V. Ramana: Sir, I beg to move:

For sub-clause (1) of the 12 substitute the following:-

"A society may by a resolution decide to".

Mr. Deputy Speaker : Amendment moved:

Sri K. Mara Reddy: Sir, I beg to move :

In sub-clause (1) (b) of clause 12 after the words "two or more societies" insert the words "provided that the division shall not be effected if the society belongs to a hamlet of the village".

Mr. Deputy Speaker : Amendment moved:

Sri A. Venkateswar Rao. Sir, I beg to move:

Add the following at the end of sub-clause (1) (c) of clause 12:-

"Provided that the society shall inform the Registrar within a period of fifteen days such transfer or division.

If the Registrar is of opinion that such transfer or division is not in accordance with this Act and rules made thereunder, he may disapprove and in that case the transfer or division shall not take place".

Mr. Deputy Speaker : Amendment moved:

Sri Pillalamarri Venkateswarlu: Sir, I beg to move:

Add the following at the end of sub-clause (1) (c) :

"If the Registrar has got reason to believe that the decision taken by the society adversely affects the cooperative movement he shall reserve the right to cancel the resolution passed ;

Provided the registrar gives over the reasons for the action taken."

Mr. Deputy Speaker : Amendment moved:

Sri P. V. Ramana: Sir, I beg to move:

In sub-clause (2) of clause 12 delete the words "with the previous approval of the Registrar".

Mr. Deputy Speaker : Amendment moved.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu: Sir, I beg to move:

In sub-clause (3) of clause 12 delete the words "of not less than two-thirds".

Mr. Deputy Speaker: Amendment moved.

Sri K. Mara Reddy: Sir, I beg to move.

In sub-clause (3) of clause 12 for the words "two-fifths" substitute the words "two-thirds".

Mr. Deputy Speaker: Amendment moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya. Sir, I beg to move:

In sub-clause (3) of clause 12 for the words "two-fifths" substitute the words "three-fifths".

Mr. Deputy Speaker: Amendment moved.

Sri A. Venkateswar Rao: Sir, I beg to move:

In sub-clause (3) of clause 12 for the words "present" substitute the words "of that village or villages".

Mr. Deputy Speaker: Amendment moved.

Sri A. Venkateswar Rao: Sir, I beg to move :

In sub-clause (3) of clause 12 after the words "total number of members of the" insert the words "village or villages affiliated to"

Mr. Deputy Speaker: Amendment moved.

Sri A. Venkateswar Rao: Sir, I beg to move :

Add the following at the end of sub-clause (2) of clause 12:-

"which shall be informed to the Registrar within a period of fifteen days".

Mr. Deputy Speaker: Amendment moved.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : అధ్యక్షా, ఈ క్లాజులో రిజిస్ట్రారు ద్వారా గవర్నమెంటు ఊహించడానికి వీలులేనంత అధికారం తీసుకోవటం జరిగింది. ఇందులో ప్రమాదకరమైన సూత్రాలు incorporate చేయబడి వున్నాయి. మామూలు మెజార్టీ కాకుండా 2/3 మెజార్టీ ఉండాలన్నారు. రెండు సొసైటీలు కలవాలన్నా విడిపోవాలన్నా with the previous approval of the Registrar అమలుజరపటం చేయాలన్నారు. 1910 లో వ్యాసైన చట్టం ఇంకా అట్లాగే continue అవుతూండటని నిరూపించడానికే తెచ్చిన provision తప్ప మరొకటికాదు. రెండు సొసైటీలు కలుస్తామన్నా విడిపోవాలన్నా చేసే రిజి

ల్యూషన్‌కు ముందే రిజిష్ట్రారు అంగీకారం ఎందుకు కావాలో అర్థం కావడంలేదు. రిజిష్ట్రారు approval లేకపోతే వచ్చే ప్రమాదమేమిటి? ఇందులో మరొక విషయం కూడా ఉంది. ఆ రిజల్యూషన్ పాస్ చేసేటప్పుడు 2/3 మేజార్టీ ఉండాలన్నారు. రిజిష్ట్రారు పర్మిషన్ ఇచ్చిన తరువాత హాజరైన సభ్యులలో 2/3 మెజార్టీతో తీర్మానం ఆమోదించాలన్నారు. కొన్ని పెద్ద గ్రామాలుంటాయి. కొన్ని చిన్న గ్రామాలుంటాయి. పెద్దగ్రామంలోనివారు చిన్న గ్రామంలోని వారిని మీరు విడిపోవడానికి వీలులేదు అనవచ్చు. Simple majority సరిపోదా? ఏ గ్రామం అయినా విడిపోవాలంటే మెజారిటీతో సంబంధం లేకుండా, విడిపోవాలనుకునే అధిక సంఖ్యాకులు వేరే సొసైటీ పెట్టుకుంటామంటే separate చేయడానికి రిజిష్ట్రారు అంగీకరించాలి. అంతేకాని తీర్మానానికి ముందే రిజిష్ట్రార్ పర్మిషన్ కావాలి, తరువాత హాజరైన వారిలో 2/3 మెజార్టీ కావాలి, ప్యాసైనదానికి మరల approval కావాలి అనడం చాలా ప్రమాదకరంగా draft చేయబడింది అని చెప్పాలి. దానిని తప్పకుండా తొలగించ వలసిన అవసరం ఉంది. కొంతమంది వేరే సొసైటీ పెట్టుకోకుండా చేయటానికి తప్ప 2/3 మెజార్టీ ఎందుకు? ఈ క్లాజు మేము ఇచ్చిన సవరణలు మంత్రిగారు అంగీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు: ఆధ్యక్షా; ఈ క్లాజు old సెక్షన్‌కంటే ప్రమాదకరంగా ఉంది. హైదరాబాదు చట్టంలోని 18 వ సెక్షనులో with the previous approval of Registrar అనేది ఎక్కడా లేదు, సొసైటీలు preliminary resolution pass చేసుకుంటే మెంబర్లకు పంపడం జరుగుతుంది. Within three months general body meeting జరుగుతుంది. అక్కడ మెంబర్లు అభిప్రాయం చెప్పుకోవచ్చు, వారి అంగీకారంతోనే 2/3 మెజార్టీ గానో simple majority గానో వారు పోవచ్చును. With the previous approval of the Registrar అన్నపుడు ఎపుడు division కాని amalgamation కాని జరిగినా రిజిష్ట్రారుకు పోవలసి వుంటుంది. Assets, liabilities distribution అవసరమైనపుడు తప్పకుండా రిజిష్ట్రారు సలహా అవసరమవుతుంది. సొసైటీలు కలిసి amalgamate అవుతున్నపుడు ఒక రిజల్యూషన్ పాస్ చేసిన తరువాత రిజిష్ట్రారుకు పంపడం, అప్పుడు it is against the Act or Rules or bye-laws అని వారు జోక్యం కలిగించుకుంటే కలిగించుకోవచ్చు. అది బాగుంటుందిగాని ప్రతి రిజల్యూషన్‌కు ముందే వారి అంగీకారం తీసుకుని పైరవీ చేయాలంటే సాధ్యంకాని విషయం. అట్లా పెట్టడం రిజిష్ట్రారునకు చాలా powers ఇవ్వడం అవుతుంది. Amalgamate కావాలన్నా divide కావాలన్నా

సంవత్సరాలైనప్పటికి తీర్మానం కాని ఉదాహరణలు ఎన్నో వున్నాయి. మంత్రి గారికికావాలంటే ఇస్తాను. క్లాజు 15 కూడాదీనికి సంబంధించినదే. వాళ్ళు అంగీకరించనప్పుడు విడదీయటానికి కాని కలపటానికి కాని క్లాజు 15 లో రిజిష్ట్రారునకు అధికారం ఇచ్చారని మంత్రిగారు చెప్పారు. క్లాజు 15 అందుకు కాకుండా రిజిష్ట్రారు కావాలనుకుంటే ఇష్టం వచ్చినపుడు డైరెక్టుచేసి divide చేయడానికి కాని amalgamate చేయడానికి కాని వీలుంటుంది. క్లాజు 12 ప్రకారం సొసైటి comply చేయకపోతే క్లాజు 15 వర్తిస్తుందికాని లేకపోతే కాదు. It is obligatory, under S. 15, that the Registrar whenever he thinks fit—not in the case of failure under Section 12. అట్లా ఉండ కూడదని నా అభిప్రాయం. సబ్ క్లాజు 3 లో Members present and voting at its general-body meeting 2/3 మెజార్టీ తప్పని సరిగా ఉండాలన్నారు. 15 గ్రామాలకు ఒక సొసైటి ఉందనుకుందాము. ఒక గ్రామం విడిపోవాలనుకుంటే మిగిలిన 14 గ్రామాలు వద్దంటాయి. 2/3 majority of the members present అంటే ఎటా? ఏ గ్రామం విడిపోతానని అంటుందో ఆ గ్రామం సభ్యులలో 2/3 మెజార్టీ అంటే అర్థంవున్నది. సెలక్టు కమిటీలో మంత్రి గారు కూడా అంగీకరించారు. ఒక గ్రామం విడిపోవాలంటే మిగతా గ్రామాల సభ్యులలో మెజార్టీ consent ఎందుకు? ఆ గ్రామంలోని మెంబర్లలో మెజార్టీ ఇంకా కావాలంటే 2/3 మెజార్టీ అని పెట్టండి, ఆ principle ఇదివరకు ఒప్పుకున్నారు. జనరల్ డిస్కషన్‌లో రూల్సులో ప్రొవైడ్ చేస్తామన్నారు. రూల్సులో ఎట్లా ప్రొవైడ్ చేస్తారు? You cannot provide under these Rules. When the Act says something, you cannot go behind and provide for something which the Act does not say. ఈ విషయాన్ని తప్పకుండా ఒప్పు కోవడం అవసరమని ఒప్పు కుంటారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, ఈ క్లాజుపై వచ్చే అమెండ్‌మెంట్సు సంఖ్యాబట్టి చూస్తే ఈ క్లాజు ప్రాముఖ్యత అర్థం అవుతుంది, Academic discussion కాకుండా practical life లో నుంచి start అవుతోంది. గవర్నమెంటు ఈ మధ్య కో-ఆపరేటివ్ movements పై కొన్ని experiments చేస్తున్నారు. Unlimited societies వుంటూంటే limited viability పేరుతో large scale societies. పెద్దవి రూరల్ బ్యాంకు పెట్టారు. రూరల్ బ్యాంకు 10-12 గ్రామాలకు ఒకటి. 7, 8 గ్రామాలకు ఒక large scale society తీసుకు వచ్చారు. Share capital ఇంత ఉండాలనే పేరుతో పెద్ద పెద్ద సొసైటి

లను పెట్టాలని ఆలోచించారు. Cooperative societies తో అనుభవం ఉండే వారికందరకు ఒక విషయం తెలుసును. Cooperative society ఒక గ్రామంలో ఉంటే ఆ గ్రామంలో ఉండే వాళ్లకు ఎక్కువ ఉపయోగం ఉంటుందని, ప్రక్క 3, 4 గ్రామాలనుంచి అక్కడకు వెళ్లి తెచ్చుకోవాలంటే ఎంత ఇబ్బందిగా ఉంటుందో అందులో వ్యవసాయదారులకు ఎన్ని ఇబ్బందులుంటాయో మనకందరకు తెలుసు. కాని అప్పటిలో ప్రభుత్వం ఒత్తిడివల్ల లేదా ఆ సొసైటీకి share capital తక్కువ అనే కారణంతో 2, 3 సొసైటీలకు merge చేయడం జరిగింది, కాని ఇప్పుడు అనుభవములో చూస్తున్నాము, 3, 4 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత మళ్ళీ కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గరనుంచి అందరకు కూడా తాఖీదులు వచ్చినాయి, ఇంత పెద్ద సొసైటీలు పెట్టినందువల్ల చాలా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయని చెప్పి సాధ్య మైనంతవరకు చిన్నవి కావాలని చెబుతూ-viability అనే మాట చేర్చారు. ఆర్థికంగా నిలబడే సొసైటీలను పెట్టాలన్నారు. ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను, బంటుమిల్లిలో సొసైటీ పెట్టారు. దానిక్రింద ఎన్ని సొసైటీలున్నాయి, ఎన్ని మైళ్ళ area cover చేస్తున్నారు అని చూస్తే 12. 14 గ్రామాలున్నాయని. 6,7 మైళ్ళ చుట్టూ విస్తీర్ణం ఉన్నది. 3,900 పైన సభ్యులున్నారు. వారి దగ్గర అధికారయుతమైన records ఉంటాయి కనుక మంత్రిగారు correct figurs ఇవ్వగలరు. ఈ సొసైటీ సరిగా పనిచేయడంలేదు కనుక చీలిపోవాలంటే 4 వేల మంది సమావేశం కావాలి. ఆ సమావేశం అయిన వారిలో 2/5 వంతు అంగీకరించాలి. కోరం 2/5 వంతు అంటే దాదాపు 1600 మంది సమావేశం కావాలి అందులో 2/3 వంతు ఆమోదించాలి. నా అనుభవంలో చెప్పాలంటే సొసైటి ఉన్న గ్రామాలు ప్రక్క గ్రామాలు చీలిపోవడానికి అంగీకరిస్తాయని అనుకోను. ఇక్కడ cooperative ఉద్యమంలో చాల అనుభవం వున్నవారు చాలామంది ఉన్నారు. అసలు cooperative ఉద్యమంలో ఉన్నవారికే రాజకీయాలలో పరిపక్వత సిద్ధిస్తుంది, శాశ్వతంగా ఉండిపోతుంది. Cooperative ఉద్యమంలో రాజకీయాలు అంత ఎక్కువగా కన్పిస్తున్నాయి ఈనాడు. ఈ క్లాజు ప్రకారం చూస్తే-ఆ గ్రామంలో ఉన్నటువంటి సభ్యులు ఎక్కువమంది ఉంటారు, వాళ్ళు అంగీకరిస్తేనే తప్ప ప్రక్క గ్రామాలవాళ్లు వెళ్ళిపోవడానికి అవకాశం ఉండదు. ప్రక్క-వాళ్ళు మాగ్రామానికి ప్రత్యేకంగా సొసైటీ కోరుతున్నాము అని చెప్పి నప్పటికికూడా అటువంటి అవకాశము లేకుండా పోతుంది. ఈ పాత సొసైటీ misappropriation లేక ఇంకొకటి జరిగినట్లైతే ఎలా? నిన్న మన చర్చల సందర్భంలో చెప్పారు బంటుమిల్లి సొసైటీ పరిపాలన భాగుండ లేదని: అది ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని వచ్చారు. కాని చర్యతీసుకోలేదని దానికి 6, 7 మైళ్ళ

దూరంలో ఉన్నవాళ్ళు వెళ్ళిపోవాలని ఆనుకొన్నప్పటికి కూడా ఈ నాడు మార్గము లేదు. ఈ క్లాజును గురించి మంత్రిగారు ఆలోచించాలి. దానిని గురించి సెలక్టు కమిటీలో కూడా చర్చ జరిగింది. దీనిని గురించి డిపార్టుమెంటు పరిశీలించడం కూడా జరిగింది. చర్చలు జరిగినతరువాతనే ఈ amendment ను అంగీకరించడం జరిగింది. నేను మంత్రిగారిని కోరేదేమిటంటే-కొన్ని గ్రామాలు ఇప్పుడున్న సొసైటీలనుంచి చీలిపోయి వేరే సొసైటీలకు ఏర్పాటు చేసుకొన గోరుతుంటే దానికి viability, unity ఉన్నదనుకుంటే ఆ గ్రామంలోని సభ్యులలో 2/3 సభ్యులు దానిని అంగీకరిస్తే చీలిపోవటానికి అవకాశం కలిగించమని అది సమంజసమైన democratic principle అని, ఆ గ్రామంవారు ఆ సొసైటీలో ఉండడము తమకు దానివల్ల ఫలితం రావడం లేదు, మేము అక్కడకువెళ్లి అప్పుతెచ్చుకోవడం ఇబ్బందిగా ఉన్నది, 6, 7 మైళ్లు వెళ్ళి. రావాలంటే కష్టముగా ఉన్నది. మాకు వేరుగా సొసైటీ కావాలిఅని కనీసం 2/3 మంది కోరితే simple majority అనేదికాదు-విడిపోవడానికి అవకాశం ఉండాలని కోరుతున్నాను. అయితే ఏది చేయబోయినప్పటికి రిజిస్ట్రారు గారి permission పొందాలి. Registrar గారి permision పొందకుండా చేయటానికి వీలులేదు. వారుముందు సొసైటిలో ఆ విధముగాచేసి తరువాత రిజిస్ట్రారుగారి పర్మిషన్ పుచ్చుకొనే అవకాశముండాలి. రిజిస్ట్రారు గారు దానిని అంగీకరిస్తేనే సాధ్యం అవుతుంది కాబట్టి అది ఉంటే సరిపోయింది. ముందు రిజిస్ట్రారు గారి permission తీసుకొని తరువాత కావాలని చెప్పేసి అంటే ఇబ్బందిగా ఉంటుంది. ఆ గ్రామములోని సభ్యులలో 2/3 వంతు మంది మేము విడిపోతామంటే విడిపోవటానికి అవకాశం కలుగచేయమని విడిపోయినదానికి రిజిస్ట్రారుగారు పర్మిషన్ ఇస్తే అవుతుంది కాబట్టి ముందుగా రిజిస్ట్రారుగారి పర్మిషన్ అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. వారు ఒకటి అడుగవచ్చు. ఆ సొసైటికి తగినంత షేర్ కాపిటల్ viability ఉండాలనవచ్చు. ఆ విధంగా viability ఉంటేనే 2/3 వ వంతు సభ్యులు అంగీకరిస్తే నే విడిపోయే అవకాశమియ్య వలెనని కోరుతున్నాను.

श्री रामचन्द्रराव देशपांडे : अध्यक्ष महोदय। मैं इस धारा १२ के संबन्ध में कुछ नहीं कहना चाहता हूँ। उपधारा १ में यह है कि :

"A Society may with the previous approval of the Registrar....."

इसी प्रकार उपधारा २ में भी यह कहा गया हैं कि:

" Any two or more societies may,with the previous approval of the Registrar and by a resolution, decide to amalgamate themselves and form a new society"

इन दोनों में प्रीवियस अेप्रवल की जो भाषा है उसके लिये आपके पास कुछ कारण होसकते हैं लेकिन मैं समझता हूं कि यहां इसका कोअी कारण नहीं है। शायद आप उनपर कन्ट्रोल रखने के लिये इस शर्त को यहां रखरहे हों। मैं इसका एक और कारण यह भी समझ रहा हूं कि चूंकि गवर्नमेंट से कुछ पैसा दियाजाता है इस लिये गवर्नमेंट सूसाइटी पर अपना कुछ अधिकार भी रखना चाहती है और यह पालिसी के तौर पर रखा गया है। इस संबन्ध में आल इंडिया कोआप्रेट्यु यूनियन के प्रेसीडेंट का विचार है कि :

" Assistance given in the Cooperatives in pursuance of the State policy should not be made a condition for interfering directly or indirectly in the affairs of the cooperatives.

लेकिन आप यहां पालिसी मेटर के तौर पर इस शर्त को रख रहे है। मैं समझता हूं कि यह एक प्रकार से अवैध होनेकी भी गुनजाइस है। इस लियें यह अनकांस्टिट्यूशनल भी होजाता है। मैं शारटर कांस्टिट्यूशन आफ़ बासु से पेज ५४ पर आर्टिकल १६ की जो कामेंटरी है उसका कुछ भाग यहां पढकर सुनाना चाहता हूं। इसमें बतलायागया है कि प्रीवियस अेप्रवल और प्रीवियस परमीशन की भाषा किस प्रकार अवैधानिक है। अैसा नहीं रखा जासकता क्योंकि इससे अनरीज़नेबल रिसट्रिकशंस आते हैं। यह मैं आपकी दृष्टि में लाना चाहता हूं :

" There cannot be any restriction on the exercise of such a right which consists in a previous restraint on such exercise and which is in the nature of an administrative censorship. "

यह रामकृष्णा वरसेस डिसट्रिक्ट बोर्ड,आल इंडिया रिपोरटर १९५२ मदरास पेज २५३ पर बताया गया है। मैं एक और चीज़ बतलाऊंगा एक और केस में बतलायागया है कि किसी अादमी को किसी एसोसियेशन या सूसाइटी में शरीक होनेकेलिये गवर्नमेंट की परमीशन लेनी चाहिये वरना वह मेम्बर नहीं होसकता। जब यह केस सुप्रीम कोर्ट में गया तो वहां जो रूलिंग दी गई मैं उसको पढकर सुनाना चाहता :

"Thus, it is an unreasonable restriction to compel employees to obtain permission of the authorities before forming unions and to prohibit them from becoming members of union not constituted in accordance with the orders of Government. In this case, it was observed that even though Government as employer might choose to recognise one association only as representative of a particular class of employee, it could not prevent the employees from becoming members of other associations which were lawful nor make the previous permission of Government a condition precedent for the exercise of the employees' right to become a member of an association."

यहां मेंबरशिप जाइन करने का सवाल नहीं है। आप यह अधिकार दे रहे है कि दो सूसाइटीज़ एक जगह होसकती हैं। दो अलग अलग भी होसकती हैं। आप इस अधिकार को निकालने के लिये, प्रीवियस परमीशन या प्रीवियस अप्रुवल की जो शर्त रखे है इस सिद्धांत पर नैं ने सुप्रीम कोर्ट की रूलिंग बतलाअी है। बाद की जो रूलिंग है वह गोपालन वरसेस स्टेट आफ मदरास १९५० सुप्रीम कोर्ट रिपोरटर पेज ८८ पर है। सुप्रीम कोर्ट हमारे देश का अतिउच्च न्यायालय है। उसका यह कहना है कि हम इस प्रकार की बाधाऐं नहीं डालसकते। किसी सूसाइटी या किसी यूनियन की वरकिंग में इस प्रकार की बाधाऐं डालना अवैधानिक है। इसलीये मैं कहूंगा कि यहां से प्रीवियस अप्रुवल की भाषा को निकाल देना चाहिये॥

Sri K. Rama Reddy: Mr. Speaker, Sir, I have given two amendments to clause 12. One is:

"In sub-clause (1) (b) of clause 12 after the words "two or more societies" insert the words "provided that the division shall not be effected if the society belongs to a hamlet of the village"

I mean that if a hamlet is having a society, further bifurcation need not be carried on because I feel that each hamlet atleast should be the unit for cooperative purposes.

In sub clause (3), to carry a motion it must have two-thirds majority members. It is not a no-confidence motion to have two-thirds majority. It is only a motion for bifurcation or amalgamation. In the question of amalagmation I may plead with hon. Minister to have it as two-thirds; but in the question of bifurcation or division it may be reduced to two-fifths or atleast even 10 persons because 10 members if they want to divide a society it has to be considered. Hence my amendment to reduce two-thirds to two-fifths or atleast to 10 persons.

(శ్రీ వి. సత్యనారాయణ : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు, న్యాయమైనటువంటి అమెండుమెంట్లు వచ్చినప్పటికి వారిభావం ఏకమైనప్పుకీ ఎక్కడైతే అఱరాలు తేడా వస్తుందో అక్కడవారు చెప్పే అభిప్రాయమే ఖాయం అంటున్నారు ఈ క్లాజుకు specific గా ఉదాహరణలు మీ ముందు పెడుతున్నాను. వాటిని ఈ సెక్షన్ ఎలా solve చేస్తుంది అని అడుగుతున్నాను. పశ్చిమగోదావరిజిల్లా, తాడేపల్లి గూడెం తాలూకాలో అడవికొలను అనే గ్రామంలో Large Scale Society register అయి ఉంది. ఆ సొసైటీలో 18 గ్రామాలు కలిసి ఉన్నవి. ఆ అడవికొలను గ్రామం జనసంఖ్య రెండువేల ఆరువందల ఏభై ఏడు వందలమంది సభ్యులు ఉన్నారు. ఇదే సొసైటీలో గణపవరం అనే పెద్ద గ్రామం ఉంది. దాని జనసంఖ్య 8 వేలు. అక్కడ 250 మంది సభ్యులు ఉన్నారు. ఈ పద్ధతిలో అక్రమంగా సొసైటీల పరిపాలన జరుగుతోంది. ఈసొసైటీలో 18 గ్రామాలు ఉంటే, అందులో మెజారిటీ 9 గ్రామాలు. అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి కాబట్టి విడిపోవాలని. విడిపోయి ప్రత్యేకంగా సొసైటీ పెట్టుకొంటామని కోరుతున్నారు. ఆ కోరికకు ఈ ఆక్టు ఏరకంగాను అవకాశం యివ్వడం లేదు. ఒకే గ్రామం 18 గ్రామాలపై పెత్తనం చేస్తున్నది. ఇటువంటి large scale society లలో ఏ గ్రామంవారైనా 2/3 మెజారిటీతో విడిపోవాలని తీర్మానిస్తే వెళ్లిపోవచ్చుననేది ఉన్నట్లయితే, దీనికి salvation వుంది. లేకపోతే లేదు. ఇటువంటి complicated problems ఒక్క పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోనే కాదు. కర్నూలు మొదలైన జిల్లాలలో కూడా ఉన్నాయి. ఇటువంటి పేచీలను తగ్గించడానికి ఈ క్లాజు ఉపయోగపడదు. Large scale societies ఉండకూడదనే భావంతో నేను అనడం లేదు. ఐచ్ఛికంగా large scale socities వస్తే తప్పకుండా, దానిని ఏర్పాటు చేయవలసినదే. కాని పోటల్లో, విడిపోవడానికి మనం అవకాశం కల్పించాలి. ఇటువంటి specific

cases ఉన్నప్పుడు దానికి పరిష్కారమార్గం చూపించాలి. అడవికొలను, కానుమిల్లి, నానుమిల్లి, సానుమిల్లి సిద్ధాంతం మొదలుకొని ససిపిల్లవరకు 18 గ్రామాలపై, ఒకే గ్రామం పెత్తనం చేస్తున్నది. రెండువేల జనసంఖ్య ఉన్న గ్రామానికి 700 మంది సభ్యులకు అవకాశం యిచ్చారు. 8 వేల మంది జనసంఖ్య ఉంటే, ఆ గ్రామానికి రెండు వందలమంది సభ్యులకే యిచ్చారు. తప్పనిసరిగా ఈ క్లాజును అమెండు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. లేకపోతే, ఇటువంటి అన్యాయాలకు salvation లేదు. కాబట్టి విడిపోవడానికి 2/3 వంతు అనో, లేకపోతే single majority అనో ఏదో ఒకటి create చేస్తేనేగాని లాభంలేదు. ఆ విధంగా చేస్తేనే cooperative movement అభివృద్ధి అవుతుంది. లేకపోయినట్లయితే, అనేక చిక్కులకు లోనుకావలసివస్తుంది. అందుచేత నా అమెండుమెంటును ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య : అధ్యక్షా, ఇక్కడ a society may with the previous approvol of the Registrar and by resolution decide to అని ఉంది. A society may by resoltion decide to అని ఉంచి, తక్కినదంతా తీసివేయాలని మా సవరణ యొక్క ఉద్దేశ్యము, ఈ సవరణగురించి దీర్ఘంగా ఆలోచించాలని మంత్రిగార్ని కోరుతున్నాను. Society may previous approval of the Registrar అనే దానిలో shall అనే అభిప్రాయం లేదు. Resolution లో may అన్నారు కాబట్టి transfer చేయవచ్చును అనే అభిప్రాయం వారికి (మంత్రిగార్కి) ఉండవచ్చు. అట్లా అభిప్రాయం రాకుండాను చేయవచ్చు. అందుచేత మా సవరణను ఆమోదించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

రెండవది అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో ప్రభుత్వోద్యోగుల interference, control ఉండకూడదని నా అభిప్రాయం. The assets and liabilities the whole or part of any other society by resolution అని చెబుతున్నారు. ఇది కోఆపరేటివ్ ప్రిన్సిపల్ కే వ్యతిరేకంగా ఉంది. ఏదైనా division కావాలన్నా, amalgamation కావాలన్నా Finance Bank, రిజిష్ట్రారు opinion తీసుకొని divide కావాలంటే చేసుకోవచ్చు. Single majority ఉంటే తప్ప లేకుంటే ఈ క్లాజును ఎప్పుడైనా అమెండు చేసుకోక తప్పదు. కాబట్టి మంత్రిగారు తప్పుకుండా, ఈ అమెండుమెంటును ఆమోదిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ క్లాజు కూడ ముఖ్యమైనదే. అక్కడ కూడ చర్చలు (సెలక్టు కమిటీలో) చేశాము. వారిని సెలక్టు కమిటీ

proceedings చూడమని కోరుతున్నాను. ఇక్కడ point ఏమిటి అంటే, transfer of assets and liabilities, division, amalgamation, and conversion of the societies-డబ్బుతో కూడిన విషయం. ఏమి ఆస్థి ఉంది. ఏమి liabilities ఉన్నాయి అనేది ఆలోచించాలి. ఎవరి యిష్టం వచ్చినట్లు వారు యింకొకరితో చేరిపోతే ఎట్లా ? ఇందులో చాలా చిక్కులు ఉన్నాయి. Finance Bank అభిప్రాయం తెలుసుకోవాలి. ఇతర పరిస్థితులు చూచుకోవాలి. Liability, assets మొదలైనవి అన్నీ చూచుకోవాలి. తరువాత post approval on prior approval అనేదివుంది. కమిటీ వారు తీర్మానం చేయడం అది రిజిస్ట్రారుకు రావడం తరువాత Finance Bank వెళ్ళడం వారు ఒప్పుకోవడం ఉన్నాయి. వారు ఒప్పుకోకపోతే ఇదిఅంతా waste అవుతుంది. ఆ దుచేత prior approval అనేది కావాలి. కమిటీ జనరల్ బోడీ తీర్మానంచేసి రిజిస్ట్రారు వద్దరకు వెళ్ళి viable గాలేదు ; Finance Bank ఒప్పుకోలేదు. యితర ఆర్థిక యిబ్బందులు ఉన్నాయి అని చెప్పేదానికి ముందే, సకారణంగా ఉంటే రిజిస్ట్రారుయొక్క పర్మిషన్ తీసుకోవచ్చు. శ్రీవంకా సత్యనారాయణగారు ఒక కేసు చెప్పారు. నాలుగు మైళ్ళో, అయిదు మైళ్ళో ఉంటుంది. Finance Bank ఒప్పుకొంది. వాళ్ళ liability and assets లో ఏమి యిబ్బంది ఉండదు. అటువంటి cases ను తప్పకుండా consider చేయవచ్చు. అందుచేత ప్రతి విషయం గురించి క్లాజులు పెట్టడం ఉండదు. After all Sir, each case depends upon its own merits. ప్రతి case merits ను బట్టి divide చేయడానికి రిజిస్ట్రారు గారికి అధికారాలు యిచ్చాము. ఆ అధికారాలను limit చేయకూడదు. రెండు మైళ్ళు అంటూ పెడితే 2 1/4 మైళ్లు ఉంటుంది, అప్పుడు ఏమి చేయాలి, ఇవన్ని చట్టంలో పెట్టే మాటలుకావు. అందుచేత చట్టాన్ని limit చేయకూడదు. గ్రామం దూరంగా ఉండడం వల్లనో, local రాజకీయాల వల్లనో విడిపోవాలని అనుకొన్నప్పుడు, Bank లో ఏమైనా అప్పు ఉందా ? వాళ్ళ assets and liabilities ఏమిటి? మొదలైనవన్ని చూడాలి; అవన్ని బాగానే ఉంటే తప్పకుండా వెళ్ళిపోవచ్చు. అటువంటి అవకాశం కలుగకుండా చేయాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యంకాదు. viable unit అంటారు. What is a viable unit ? It is a matter for the Registrar to consider, whether it is a viable unit, ఇదేమి రూపాయలుకాదు వెయ్యి రూపాయలు ఉంచాలా ? 1500 రూపాయలు ఉంచాలా అనే దానికి. On the merits of the case the Resistrar will exercise his mind and come to a decision. వారు చెప్పినట్లుగా case

ఉన్నప్పుడు తప్పకుండా చూస్తారు. కాని అప్పుడు కూడ assets and liabilities, Finance Bank అభిప్రాయం తెలుసుకొని, అవి అన్ని సరిగా ఉంటే, తప్పకుండా రిజిస్ట్రారు ఒప్పుకొంటారు. అందుకనే సెక్షన్ 15 లో పెట్టాము. అటువంటి సందర్భాలు ఉన్నప్పుడు, న్యాయమైన కోర్కెలకు, సావకాశం యిచ్చేందుకు ఒక తీర్మానం లేకుండానే కూడ, అసలు నిజంగా viable unit అయితే Finance Bank ఒప్పుకున్నట్లయితే 2/3 లేకపోయినా యివ్వవచ్చు. Question of each detail మనం Act లో పెట్టలేము. ఇవన్నీ రిజిస్ట్రారు ముందుకు వచ్చినపుడు వారు చూస్తారు. ఇదివరకు అప్పుయిచ్చిన Finance Bank వారి ఆక్షేపణ ఏమైనా ఉందా, అని వారు చూస్తారు. వారి ఆక్షేపణ లేకపోతే తప్పకుండా చేయవచ్చును. దీనిలో రాజకీయాలు అనే మాట రావలసిన అవసరం లేదు. మరికొంత మంది ఏదైనా పార్టీవారు division కావాలంటే మాపార్టీ వారు కొంతమంది amalgmation అవవచ్చు. దానికి పార్టీయొక్క దృక్పథం కానేకాదు. After all what is the interest of a Party in tieing one village to another village, we are not interested. The point is ఇవి అన్నీ difficulties ఉంటాయి. కాబట్టి on the merits of the entire case conclusion కావాలి. ఎవరో ఒకరు conclusion కు రావాలి, అది Registrar అని పెట్టుకుంటే మనకు మంచిది. ఆస్థితో కూడిన విషయం. ఏదో వూరికే తీర్మానంచేసి బయటికి పోయేది కాదు. అందులోకూడ 2/3rd అన్నారు. కొంతమంది సభ్యులు ఒప్పుకొన్నారు. చాలా సంతోషం. 2/5th కూడా వారు అన్నారు. ఇది డబ్బుతో కూడిన విషయం. ఇప్పుడు 1000 మంది ఉన్నటువంటి సంఘం ఉందనుకోండి. 2/3rd of the members present అన్నప్పుడు, 100 మంది హాజరు అయితే 2/3rd అంటే 66 మంది. ఆ 66 గురు ఏకమైతే సరిపోతుంది కాని అసలు membership ఎంత? 1000 ఉంది పరుశురాంనాయుడుగారు quorum 2/5rh ఉండాలని ఒక amendment ఇచ్చారు. 1000 వుంటే at least 400 should be present. ఆ 400 లో 2/3rd అయితే బాగుంటుందని చెప్పి at considerable length discuss చేసిన తరువాత అందరు ఒప్పుకున్నది-ఇదేదో ఎవరినో కష్టపెట్టి ఒక సంఘంతో పెట్టాలన్న ఉద్దేశ్యం ఎవరికి లేదు, ఇది viable unit, Finance చేసే Bank యొక్క ఆక్షేపణ ఏమైనా వుందా? దూరం ఎంత వుంది? ఇబ్బంది ఎంతవుంది? వారికి facilitate చేయడానికి, ఏదైనా divide చేయటానికిగాని amalgmate చేయటానికిగాని, ఈ పరిస్థితి వున్నది చూడవలసిన అవసరం వుంటుంది. ఏదైన [illegible] ఇన్ని పక్షములో ఉన్నప్పటికి కూడా-ఖచ్చితంగా ప్రతి రిస్తు

న్నట్లయితే, వారిని విడిపోవడానికి వీలులేకుండా చేస్తున్నప్పుడు, Registrar గారికి మనము power యిచ్చాము. కాబట్టి ఈ amendments అన్ని తీసి వేసుకొని section pass చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

"In sub-clause (1) of clause 12 delete the words "with the previous approval of the Registrar."

The amendment was declared negatived.

A poll was demanded and the House divided thus.

(Ayes : 36 ; Noes : 67 ; Neutrals : nil).

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

"For sub-clause (1) of clause 12 substitute the following :-

"A society may by a resolution decide to."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is :

"In sub-clause (1) (b) of clause 12 after the words "two or more societies" insert the words "provided that the division shall not be effected if the society belongs to a hamlet of the village."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker : The question is:

"Add the following at the end of sub-clause (1) (c) of clause 12 :-

"Provided that the society shall inform the Registrar within a period of fifteen days such transfer or division. If the Registrar is of opinion that such transfer or division is not in accordance with this Act and rules made thereunder, he may disapprove and in that case the transfer or division shall not take place."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

"Add the following at the end of sub-clause (1) (c):

"If the Registrar has got reason to believe that the decision taken by the society adversely affects the cooperative movement he shall reserve the right to cancel the resolution passed;

Provided the Registrar gives over the reasons for the action taken."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

"In sub-clause (2) of clause 12 delete the words

"with the previous approval of the Registrar."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

"Add the following at the end of sub-clause (2) of clause 12:-

"which shall be informed to the Registrar within a period of fifteen days."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

"In sub-clause (3) of clause 12 delete the words "of not less than two-thirds."

The amendment was declared negatived.

A poll was demanded and the House divided thus:

(Ayes 38; Noes: 69; neutrals: Nil)

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

"In sub-clause (3) of clause 12 for the word "present" substitute the words "of that village or villages".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

"In sub-clause (3) of clause 12 for the words "two-fifths" substitute the words "two-thirds".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

"In sub-clause (3) of clause 12 for the words "two-fifths" substitute the words "three-fifths."

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

"In sub-clause (3) of clause 12 after the words "total number of member of the" insert the words "village or villages affiliated to".

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

"The clause 12 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 12 was added to the Bill.

Clause 13.

Sri N. Venkataswamy: Sir, I beg to move:

"In sub-clause (1) of clause 13 after the words "give notice thereof" insert the words "by the registered post.

Mr. Deputy Speaker: Amendment moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: Sir, I beg to move:

"In sub-clause (3) (a) of clause 13 delete the words "or deemed to have assented.

Mr. Deputy Speaker: Amendment moved.

Sri T. K. R. Sarma: Sir, I beg to move:

"Delete sub-clause (3) (a) of clause 13.

Mr. Deputy Speaker: Amendment moved.

Sri P.V. Ramana: Sir, I beg to move:

"Delete sub-clause (3) (c) (ii) of clause 13."

Mr. Deputy Speaker: Amendment moved.

Sri P. Subbaiah: Sir, I beg to move:

"In sub-clause (3) (c) (ii) of clause 13 for the word "Registrar" substitute the word "society."

Mr. Deputy Speaker: Amendment moved.

శ్రీ యన్. వెంకటస్వామి : అధ్యక్షా! చాల చిన్నవిషయం, Manner prescribed అనేది original clause లో వుంది. By Registered Post అని మాత్రం దానిని మార్చుకోనుని చెప్పాను. అందరికి తెలియడానికి ఎక్కువగా ఉపయోగం వుంటుంది, కాబట్టి మంత్రిగారు ఆమోదిస్తే కూడా ఏమి ఇబ్బంది వుండదని, ఆమోదిస్తారని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : అధ్యక్షా! నేను ఇచ్చిన amendment ఏమంటే sub-clause 3(A) ను omit చేయాలని చెప్పాను. ఈ sub-clause చాలా విపరీతంగా వుంది అధ్యక్షా! ఎందుకంటె

"A resolution passed by a society under section 11 or section 12 shall not take effect, until--

(a) all the members and creditors have assented, or deemed to have assented, to the resolution under sub-section (1) or sub-section (2) of this section..."

ఇందులో ఒకటుంది అధ్యక్షా. ఇంతకుముందు 11 లో గాని 12 లో గాని మనము ఏమి చెప్పాము. 12 లో 3 ఇచ్చాము. 2/5th quorum అని 2/3rd తో resolution pass చేయవచ్చునన్నప్పుడు, విడిపోవడానికిగాని amalgamate చేయడానికిగాని ఇచ్చినటువంటి అవకాశం సంపూర్ణంగా ఈ sub-clause (a) పెట్టడం ద్వారా భిన్నమైపోతోంది. అది భిన్నమైపోతుందని నేను సూచిస్తున్నాను. అందుకోసం ఈ sub-clause 3(A) ఏదైతే ఉందో దానిని omit చేయవలసిన అవసరం వుంది. అది omit చేయకపోయినట్లయితే '12' లో ఇచ్చినటువంటి అధికారం ఈ member విడిపోవడానికిని. అది complete గా annual అయిపోతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : 'Deemed to have been assented' అంటే వాళ్ళు అంగీకరించకుండానే అంగీకరించినట్లు భావించడం న్యాయమా. దీనికి కొంచం clarification ఇస్తే అర్థంచేసుకుంటామండి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : నోటీస్ ఇచ్చినప్పటికి హాజరుకాకుంటే 'deemed to have been assented' అనినాము.

श्री रामचन्द्रराव देशपांडे : अध्यक्ष महोदय। मुझे इस क्लाज़ में एक छोटीसी सूचना करनी है। यहां

exercise of option by members and creditors

में जो अधिकार दियागया है कि यदि किसी सूसाइटी में परिवर्तन होजाये तो कोभी मेम्बर अपना सदस्यत्व और अपना शेर वापस लेसकता है। लेकिन इसमें यह बतलाया गया है कि:

Notice shall be given thereof in the manner prescribed

इसको रूल्स में बतलाना ठीक न होगा। क्योंकि यह एक महत्वपूण अधिकार है। इस महत्वपूर्ण अधिकार को

Notice served by registered post.

व्दारा रखा जाना ठीक होगा। यदि इस प्रकार यहां रेजिस्टर्ड पोस्ट की शर्त लगादीजाये तो मैं समझता हूं कि इस अधिकार का अच्छा उपयोग होगा और किसी को नुकसान भी न होगा।।

(Mr. Speaker in the Chair)

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : నిజమేనండి. ఇది రూల్స్‌లో provide చేస్తాము. Wherever it is possible by registered post పంపించడానికి, whereby personal service అనేది provide చేస్తాము.

Mr. Speaker: The question is :

"In sub-clause (1) of clause 13 after the words "give notice thereof" insert the words "by the registered post".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"In sub-clause (3) (a) of clause 13 delete the words "or deemed to have assented".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

"Delete sub-clause (3) (a) of clause 13.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

"Delete sub-clause (3) (c) (ii) of Clause 13."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

"In sub-clause (3) (c) (ii) of clause 13 for the word "Registrar" substitute the word "society".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

"That clause 13 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 13 was added to the Bill.

Clause 14.

Mr. Speaker: The question is:

"That Clause 14 do stand part of the Bill."

The motion was adopted. Clause 14 was added to the Bill.

Clause 15.

Sri M. Pitchaiah: Sir, I beg to move:

"Delete clause 15."

Mr. Speaker: Amendment moved.

Sri P. Subbaiah : Sir, I beg to move :

"In sub-clause (1) of clause 15 for the words "of the Registrar any division or amalgamation of the societies" substitute the words "of the said society any division or amalgamation."

Mr. Speaker : Amendment moved.

Sri T.K.R. Sarma : Sir, I beg to move :

"In sub-clause (1) of clause 15 delete the words "in the opinion of the Registrar.....cooperative movement."

Mr. Speaker : Amendment moved.

Sri A. Venkateswara Rao : Sir, I beg to move :

"In sub-clause (1) of clause 15 for the words "committee of such societies" substitute the words "the members of such societies".

"In sub-clause (1) of clause 15 insert the words "society or" after the word "amalgamation".

Mr. Speaker : Amendments moved.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : Sir, I beg tomove :

"Add the following at the end of sub-clause (1) of clause 15 :

"provided on the suggestion made by the Registrar the society concerned shall call for the general body meeting when the suggestion made by the Registrar shall have to be discussed and a majority of the members agree to the suggestion made by the Registrar, action shall be taken by the Registrar to that effect".

Mr. Speaker : Amendment moved.

Sri P. Rajagopal Naidu: Sir, I beg to move.

Add the following at the end of sub-clause 2 of clause 15.

"provided that the society organised for a hamlet shall not be divided."

Mr. Speaker: Amendment moved.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు: Clause 12 సందర్భంలో మంత్రిగారు చెబుతూ సొసైటీని amalgamate చేయడానికి లేదా divide చేయడానికి రిజల్యూషన్‌ను ఒప్పుకొనినప్పటికికూడా సాధ్యంకాకపోతే ఈ power ను clause 15 ప్రకారంగా రిజిష్ట్రారుగారికి ఇచ్చినామని చెప్పినారు. కాని clause 15 ప్రకారంగా ఆ power ఇవ్వలేదని, general గా రిజిష్ట్రార్‌కు ఇవ్వవలసిన power మాత్రమే ఇచ్చినారని అర్థమౌతున్నది. 'Where in the opinion of the Registrar, any division or amalgamation of the societies is necessary in the interests of societies or of the Cooperative Movement, the Registrar shall..." Clause 12 ప్రకారంగా వాళ్ళు చేసినా చేయకున్నా clause 15 ప్రకారంగా రిజిష్ట్రారుగారికి సర్వాధికారాలున్నాయి. ఏసందర్భంలో నైనా ఎప్పుడైనా తన ఇష్టంఅనుకుంటే.... "direct the division or amalgamation" అంత wide powers రిజిష్ట్రారుగారికి ఇవ్వడం న్యాయం కాదు. మద్రాసు చట్టాన్ని, హైదరాబాదు చట్టాన్ని ఏకీకరణచేస్తున్న సందర్భంలో ఈ power ఇస్తున్నారు. అసలు చట్టాలలో ఈ power రిజిష్ట్రారుకు ఇవ్వలేదు. అక్కడ కేవలం సొసైటీస్‌కు ఇవ్వడం జరిగింది. సొసైటీలకు ఇచ్చినసందర్భంలో రిజిష్ట్రారుగారియొక్క అనుమతి తీసుకోవాలని అక్కడ ఉద్దేశింపబడినది. కాని ఇక్కడకు వచ్చేటప్పటికి క్లాజు 15 ద్వారా ఆ రెండు చట్టములలోని powers ను Registrar కు ఇస్తున్నారు ఇచ్చినదానికి కూడా మేము వ్యతిరేకం కాదు. కాని మంత్రిగారి అభిప్రాయాలు క్లాజులో సరిగా పొందుపరపబడినాయా అనేది ఆలోచించాలి. "...Call upon the committee of such societies by notice in writing..." కమిటీని call for చేసి అది amalgamate చేయించుకోనేదానికి కాదు. 'Notice must be given to the members of the society and then call upon' అని ఉండాల్సి వుంటుంది. కాబట్టి ఈ power Registrar కు ఇవ్వడం మంచిదికాదు. Societies కు ఉండడం మంచిది. 12 లో ఎలాగూ ఒప్పుకున్నారు.

ఒప్పుకొన్నప్పటికి clause 15 లో ఇంకోరకంగా తీసుకొనిరావడం జరిగిరిది. అది మంచిదికాదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు: అధ్యక్షా, ఈ మధ్య వచ్చిన చట్టాలలో ఇట్లాంటి ప్రొవిజన్ ఉన్నట్లు ఎక్కడా అవుపించడంలేదు. చాలా పెద్ద బిల్లులు పంచాయితీ బిల్లు pass చేసినాము. దానిలో ఇటువంటిది పెట్టలేదు. తెలంగాణా చట్టంలోగాని, మద్రాస్ ఆక్టులోగాని లేదు. అట్టిదానిని ఈ బిల్లులో ఎందువల్ల పెట్టారో ఆలోచించ వలసిన అవసరం ఉన్నది. ఏదైనా సొసైటీని divide చేయడంగాని, కలపడంకాని వాళ్ళకు ఇష్టమైనా కాకపోయినా Co-operative Registrar గారు అన్ని తానే చేయవచ్చు, చేయడానికి హక్కు ఉన్నది అనే wide powers ఇస్తూ క్లాజులో ఏర్పాటు చేసి దానిని ఆమోదించాలని చెబుతున్నారు. అనుమానాలు ఎందుకు, అనుమానాలతో చూస్తే ఏమి అవుతుంది, అనుమానాలు లేకుండా మనం చేసుకొనేటట్లు చూడాలని చెప్పారు. బాగానే వున్నది. ఇంతవరకు జరిగిన వ్యవహారంచూస్తే అనుమానాలు లేకుండాచేయటానికి ఎక్కడో అవకాశంలేదు. Viability వుంటేనే society form అవుతుంది. Viable గా ఉండే సొసైటీని, ఇంకో viable గా వుండే సొసైటీని రిజిస్ట్రారుగారు తలచుకొన్నట్లయితే ఆ రెండింటిని కలిపే హక్కు ఉన్నది. Viable గా ఉండే ఒక సొసైటీ వున్నది. ఆ సొసైటీని viable గా ఉన్నప్పటికిని Registrar గారు తలుచుకున్నారు కనుక Registrar గారు కావాలన్నారు కనుక దానిని divide చేయాలి. ఎక్కువమంది మెంబర్లు ఒక గ్రామంలో వుండి, వారు మాకుకావాలి. మేము పోతాము అంటేకూడ, ఏవో కొన్ని conditions పెట్టి viable గా ఉంటే వెళ్ళిపోవచ్చు అనేదానికి clause ఏర్పాటు చేయడానికి మంత్రిగారు నిరాకరిస్తున్నారు. ఈ రకమైన provision ను ఏర్పాటుచేయడం, Registrar గారికి wide powers ఇవ్వడంవల్ల cooperative ఉద్యమానికి న్యాయం చేయడంకాదు. కమిటీ అక్కర లేదన్నాకూడ చేస్తారట. కమిటీ కావాలంటే చేయడం ఒక ఎత్తు, అక్కరలేదన్నా చేస్తామనే పరిస్థితి తీసుకొచ్చి పెట్టడం ఏ విధముగాను సవ్యంకాదు. దీనిలోకొంచెం democratic funds వుండేటట్లుగానే చేయాలని కోరుతున్నాను. కమిటీలు కావాలని అడిగినప్పుడు లేకపోతే ఆగ్రామంలో వాళ్ళు ఎక్కువమంది కావాలని అడిగినప్పుడు ఎవో కొన్ని conditions పెట్టి society ని form చేసుకోవటానికి అవకాశం వుండాలి కాని సర్వాధికారాలు రిజిస్ట్రారుగారికి ఇవ్వడమనేది చాలా ప్రమాదానికి దారితీస్తుందని హెచ్చరిక చేస్తూ, ఈ సవరణను ఆమోదించాలని లేకపోతే క్లాజును వ్యతిరేకించ వలసి వస్తుందని తెలియ జేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ : అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు pass చేసినటువంటి 12 వ క్లాజులో divide చేసుకోవటానికి amalgamate చేసుకోవటానికిగాని మొట్ట మొదట Registrar గారి approval పొందాలని ఉంది. "Where in the opinion of the Registrar, any division or amalgamation of the societies is necessary in the interests of societies or of the Co-operative Movements." 12 వ క్లాజులో, 13 వ క్లాజులో ఇచ్చినటువంటి అధికారాలు ఈ 15 వ క్లాజులో తీసివేసినట్లున్నది. ఈ క్లాజు, Registrar భిన్నముగా act చేసే పరిస్థితులు కలుగ జేస్తుంది. మొదట Registrar approval తీసుకొని తరువాత మళ్ళీ అటువంటి అధికారాన్ని ఉంచవలసిన అవసరం ఎంత ఉన్నదో బోధపడడంలేదు. "in the opinion of the Registrar any division or amalgamation of societies is necessary in the interests of societies or of the Co-operative Movement" అనే పదాలను తీసివేయమని నేను amendment ను ప్రవేశ పెడుతున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ఈ clause చూస్తే నాకు అవసర మైతే పెట్టిస్తాను లేకపోతేతీసివేస్తాను అని చెప్పినట్లుగాఉన్నది. ఎందుకంటె. మొట్టమొదటె చెప్పారు. ఆ గ్రామంలో సొసైటీని తీసివేయండి అంటె కాదు వీలులేదు, assets ఉన్నాయి viabilities ఉన్నాయి, Bank ఉన్నది, వీటన్నింటితో consult చేయాలన్నారు. ఇక్కడ ఏమి చెబుతున్నారో Registrar గారికి వాళ్ళకు ఇష్టం అయితే, సొసైటీ పేరుచేయవచ్చు అని చెబుతున్నారు. వారికి ఇష్టమైతే రద్దుచేయ వచ్చునని, వారికి ఇష్టమైతే, రెండు సొసైటీలుగా ఉన్నవాటిని ఒకటే చేయవచ్చునని చెప్పుతున్నారు.దాని తరువాత అక్కడితో విడిచి పెట్టకుండా, రెండు సొసైటీలు general body meeting జరిపి, అందులో వారి తీర్మానం వ్యతిరేకంగా చేసినా, Registrar గారు మాత్రం అవసరమని భావిస్తే రెండింటిని కలిపి వేయవచ్చునని చెప్పుతున్నారు. Registrar గారికి అధికారమున్నది. అధికారముతో మేముండి పోతామన్నా అంటే వద్దంటున్నారండి అంటే, కాదు అధికారము వుండాలి అన్నారు. ఈ సెక్షనులో ఏమి చెప్పుతున్నారు, Registrar గారికి అధికారము ఉన్నది, మీరు వేరేవుంటామని అన్నాసరే కలిపివేస్తామంటున్నారు. ఇదంతా ఎలావున్నదంటే వద్దంచే వాళ్తైనా మేమే తీసేసే వాళ్తైనా మేమే. మీరెవరు మాట్లాడడానికి అనే రూపములో ఉన్నది; కాని ఇందులో democratic system గాని, చివరకు ఆ sentiments కూడా ఎక్కడా వెల్లడించడం లేదు. అందువల్ల ఇది మరీ అన్యాయంగా ఉందని, కమక మంత్రిగారు దీనిని ఆలోచించవలెనని

కోరుతున్నాను, మేము ఒక సవరణకూడ పెట్టాము. Provided on the suggestion made by the Registrar, the society concerned shall call for the general body meeting when the suggestion made by the Registrar shall have to be discussed and a majority of the members agree to the suggestion made by the Registrar, action shall be taken by the Registrar to that effect," అంటే ఏమిటి general body ని పిలిచి రెండు సొసైటీలు general body meeting లో చేసినటువంటి తీర్మానాలను, అంటే, అవి కలపాలని గాని, విడిపోవాలనిగాని చేసినటువంటి తీర్మానాలను అమలు పరచడానికి Registrar గారికి permission ఉండాలి గాని arbitrary గా Registrar ఏమనుకుంటే అది చేయటానికి దీంట్లో permission ఇవ్వడం న్యాయంకాదని మనవి చేస్తున్నాను. పోతే మంత్రిగారు ప్రతి తడవ చెపుతూ Central Bank ఉన్నది. దానియొక్క liabilities ఉన్నాయి. దానికి బాధ్యత ఉన్నది, దానికి బాధ్యత గవర్నమెంటు ఉన్నది. దానికి మేమీ ఉన్నాము అని ఇటువంటి మాటలు చెపుతున్నారు. ఇవన్నీ ఉండడం యిదార్థమే. Registrar వీటన్నిటినీచూస్తారని ఈ చట్టం ప్రకారం కనబడుతూనే వున్నది. కాని అంతమాత్రంచేతనే ఆ సొసైటీలో వుండేటటువటి సభ్యులకు పూర్తిగా హక్కు లేదనిగాని, ఈ Central Bank లో నుంచి అప్పులు తీసుకొని పారిపోతారని అభిప్రాయ పడడంగాని ఈ అప్పులను తీర్చకుండానే వారు తమ బాధ్యతను విడిచిపెట్టకోవాలని కోరుకుంటారని గాని మనము వాళ్ళమీద అవిశ్వాసాన్ని ప్రకటించడం న్యాయంకాదని మనవి చేస్తున్నాను అంతేకాదు, Central Bank ఉన్నదంటే, Central Bank వారు ప్రతి సందర్భంలోకూడా వారికి ఇష్టంలేకపోతే మేము డబ్బు యివ్వము అని చెప్పిన సందర్భాలు మంత్రిగారికి తెలుసు. మంత్రిగారికి కూడా చాలా అనుభవము ఉన్నది. దాంట్లోలేకపోతే. వారికి ఇష్టమైన సొసైటీలలో మీరు కలిస్తేనే మేము డబ్బు ఇస్తాము అనేటటువంటి Central Banks ఉన్నాయి. అదికూడా వారికి తెలుసు ఇదంతా చూచినప్పుడు అసలు Central Bank ఆ opinion నే పరిగణలోకి తీసుకోవాలని చెప్పడం సవ్యమైనది కాదు. General body యొక్క అభిప్రాయం కూడా పరిగణలోకి తీసుకోవడం న్యాయమని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, ఈ మూడు క్లాజులు ఒకదానికొకటి చూస్తే ఎక్కడైనా సందువుంటే Registrar గారు సందర్భాన్ని బట్టి వాటిని amalgamate చేయడమో, division చేయడమో జరుగుతుంది. Finance Bank ను consult చేయాలని ఇంకొకమాట చెప్పారు. అంటే Finance

Bank కు ఒక సొసైటీలో రెండు ఊర్లు ఉంటె, ఒక ఊరికి ఇవ్వటానికి ఇష్టం లేకుండావుంటె ఆ ఊరును ఆ సొసైటీనుంచి తొలగించుకొనండని చెప్పడం జరిగింది. లేకపోతే, ఒక ఊరికి ఇవ్వాలంటె, ఆ మొత్తం liability చాలకపోతే ప్రక్కన ఊర్లను విధిగా చేరండని చెప్పడం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా division గాని, amalgamation గాని, arbitrary గా ఎప్పటి కప్పుడు చేయడం జరుగుతుంది. అది Co-operative movement spirit కు చాలా అన్యాయము, దానికోసం Third All India Co-operative Conference జరిపినపుడు వాళ్లు ఈవిధంగా అన్నారు. "The All India Co-operative Congress welcomes technical and financial assistance to the amalgmation from the Government and consider that such assistance to Co-operative organisations is necessary in the context of plan requirements and the development of its movement. The Congress however is seriously concerned about the growing inroads being made by the Government into the independent working of the Co-operative institutions and therefore cautions that Government aid should not in any way lead to the stultification of the democratic character of the institutions and should be so expressed and conditioned that the Co-operatives will be able as quickly as possible to do without it and grow into member-owned and member-directed institutions in the fullest sense of the term. అందువల్ల, ఈ రోజు రోజుకు వస్తున్నటువంటి ఈ interference చూస్తే ఇది చాలా అన్యాయంగా ఉన్నది; అందుకని ఈ గవర్న్మెంటుకు సంబంధంలేకుండా ప్రతికేటట్లు చూడాలని చెప్పాను. కాని ఈ వేళ వున్నటువంటి economic position, గవర్న్మెంటు ఏమైనా సహాయం చేస్తుండని అంటున్నాను. గవర్న్మెంటు సహాయంకోసమే అయితే పరవాలేదు. కాని local politics వస్తాయి. కాబట్టి వాటికి కాస్త దూరంగా వుంటే బాగుంటుంది. అంతేకాకుండా అక్కడ వివాదము వచ్చినపుడు ఏదైనా చేస్తే బాగుంటుంది. అట్లుకాకుండా ఈ wording 'he can direct' అని ఉండడం చాలా అన్యాయం. ఏదైనా సందర్భంవస్తే, ఇందాక మంత్రిగారు చెప్పినట్లు, advice ఇవ్వవచ్చు, guidance ఇవ్వవచ్చు, కాని power to direct division or amalgamation అనేవాటిలు చాలా arbitrary గా ఉంటాయి, దాని వల్ల ఇది అన్యాయము, undemocracy ని create చేయవద్దని ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : నేను clause 13 లోనె explain చేశాను. దానికాలూకు implication కూడా మళ్ళీ ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు. సభ్యులు division కావటానికి amalgamate కావటానికి ఎక్కువ అవకాశాలు ఉండాలని ఆ క్లాజులో చెప్పుతారు. ఆ అవకాశము ఇచ్చేటటువంటి clause కు మళ్ళీ opposition అంటె ఏమీబాగాలేదు. నేను ఇందాకనే చెప్పాను. అనేక మైనటువంటి సందర్భాలలో ఆ facts of the case ను బట్టి నిర్ణయానికి రావలసి యుంటుంది. నిర్ణయానికి వచ్చినప్పుడు క్లాజు 18 లో కొంత చెప్పాము. దాని తరువాత ఎక్కడైనా కొంతమంది దానికి అడ్డుపడుతున్నప్పటికీ కూడా ఆ circumstances చూచుకొని, అది వయబుల్‌గా వుందా, లేక ఇతర కారణాలు వున్నప్పుడు చేయవచ్చునటేటువంటిది వున్నది. "call upon the individual members"–it is not a possible thing Sir, you can call upon the Committee, అంటే ప్రెసిడెంటు ఎవరో general body ని పిలిచి వారి అభిప్రాయాలు చెప్పుతారు. The Registrar cannot correspond with all the members of the Committee who may be hundreds and thousands

Mr. Speaker: The question is:

In sub-clause (1) of Clause 15 delete the words "in the opinion of the Registrar ... cooperative movement."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

In sub-clause (1) of Clause 15 for the words "of the Registrar any division or amalgamation of the societies" substitute the words "of the said society any division or amalgamation"

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

In sub-clause (1) of clause 15 for the words "committee of such societies" substitute the words "the members of such societies".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

In sub-clause (1) of Clause 15 insert the words "society or" after the "words amalgamation".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is

Add the following at the end of sub-clause (1) of clause 15:

"Provided on the suggestion made by the Registrar the society concerned shall call for the general body meeting when the suggestion made by the Registrar shall have to be discussed and a majority of the members agree to the suggestion made by the Registrar, action shall be taken by the Registrar to that effect."

The amendment was declared negatived.

***Sri Pillalamarri Venkateswarlu* pressed for a division:**

The House divided thus:

Ayes: 37 Noes: 64 Neutrals: Nil

The amendment was negatived.

Mr. Speaker. The question is:

Delete Clause 15.

The amendment was negatived:

Mr. Speaker: The question is:

Add the following at the end of sub-clause (2) of

Clause 15.

"Provided that the society organised for a hamlet shall not be divided."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is:

"That Clause 15 do stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 15 was added to the Bill.

Clause 16.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya: *Mr. Speaker*, Sir, I beg to move:

In sub-clause (2) of Clause 16 for the words "sixty days" substitute the words "thirty days".

Sri T. K. R. Sarma : Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

Delete sub-clause (2) and proviso in Clause 16.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

In sub-clause (2) of Clause 16 for the words "sixty days" substitute the words "thirty days".

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

In the proviso to sub-clause (2) of Clause 16 for the words "sixty-days" substitute the words "fifteen days".

Sri K. Mara Reddy : Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

Add the following at the end of sub-clause (3) of Clause 16:

"Unless it is proved that the registration of the amendment has been cancelled"

Sri A. Venkateswara Rao: Mr. Speaker Sir, I beg to move:

Add the following proviso in sub-clause (4) of Clause 16:

"Provided further that if the proposal for such amendment is not registered within a period specified in sub-section (2) or the communication is not received as mentioned in sub-section (4) the amendment shall be deemed to be registered."

Sri. K. Mara Reddy: Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

Delete sub-clause (5) of Clause 16.

Sri Pillalamarri Venkateswarulu: Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

For sub-clause (5) of Clause 16, substitute the following:

"If in the opinion of the Registrar an amendment and the bye-laws of a society is desirable or necessary in the interest of such society, he may call for the general body of the society to discuss the amendment suggested by him and if a majority of the members agree to the proposal he may register the amendment."

Mr. Speaker: Amendments moved.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు. ఈ సెక్షన్ కూడ చాలా అదే పద్ధతిలో ఉన్నది. 15 వ సెక్షన్‌లో రిజిస్ట్రారుకు సర్వాధికారాలు ఇచ్చారు. ఈ 16 వ క్లాజులో కూడ అదేవిధంగా ఇచ్చారు. సబ్ క్లాజ్ (5) లో "If in the opinion of the Registrar, an amendment of the bye-laws of a society is necessary or desirable in the interest of such society or of

the cooperativc movement, he may, in the manner prescribed, call upon the sociaty, to make any amendment within such time as he may specify. అమెండ్ మెంట్స్ చేయడానికి కూడ రిజిస్ట్రారుకు సర్వాధికారాలు ఇచ్చారు. సొసైటీ అమెండ్ చేయాలంటే "no amendment of any bye-law of a society shall be valid unless such amendment has been registered under this Act. Where such an amendment is not expressed to come into operation on a particular day, then it shall come into force on the day on which it is registered.

Every proposal for such an amendment shall be forwarded to the Registrar who shall, if he is satisfied that the proposed amendment fulfils the conditions specified in sub-section (1) of section 7, register the amendment within a period of sixty days from the date of receipt of such proposals. సొసైటీ అమెండ్ చేయాలన్నప్పుడు ఆ ప్రపోజలు రిజిస్ట్రారుకు కాంక్షన్ కొరకు పంపాలి, సొసైటికి ఇష్టంలేని అమెండ్ మెంట్, రిజిస్ట్రారు తనంతటతానే ఈ సబ్ క్లాజు (5) క్రింద చేయడానికి అవకాశం ఉన్నది. సొసైటీ పంపిన అమెండ్ మెంట్ within the time రిజిస్టరు చేయకపోతే what will happen to that, దానికి సబ్ జు క్లా (1) లో యేమన్నారంటే "Where such an amendment is not expressed to come into operation on a particular day, then it shall come into force on the day on which it is registered సొసైటీ అమెండ్ చేయదలుచుకొంటే రిజిస్ట్రారుయొక్క పర్మిషన్ తీసుకోవాలి. రిజిస్ట్రార్ అమెండ్ చేయాలనుకుంటే "call upon the society to make any amendment" అన్నారు. ఆ అమెండ్ మెంట్ ను సొసైటీ, తప్పక ప్యాస్ చేయాలన్నారు. అటువంటి power పెట్టకూడదు. అది అమెండ్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ: అధ్యక్షా, ఈ క్లాజు 16 లోని సబ్ క్లాజు (2), ప్రొవైసో, delete చేయాలని అమెండ్ మెంట్ ఇచ్చాను. ఇందులో ఇచ్చిన టైమ్ చాలా ఎక్కువగా ఉన్నదని చెబుతూనే ఇంకా 60 రోజులు ఈ ప్రొవిజన్ లో ఇస్తున్నాము. "provided that the Government may, for sufficient cause which shall be recorded in writing, extend the said period for a further period of sixty days....."

ఇంకొక రెండు నెలలు టైము తీసుకొనుటకు ఇచ్చిన అవకాశం సమంజసంగా లేదని నా ఈ అమెండుమెంట్ ఇచ్చాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : ఈ సందర్భంలో కాన్‌స్టిట్యూషన్, 200 ఆర్టికిల్, చూచినప్పుడు అందులో చాల మూటుగా ఉన్నది : Assert of the Bill "provided the Governor – Article 200 of the Indian Constitution :

"Provided that the Governor may, as soon as possible after the presentation to him of the Bill for assent, return the Bill if it is not a Money Bill together with a message requesting that the House or Houses will reconsider the Bill or any specified provision thereof, and in particular; will consider the desirability of introduring any such amendments as he may recommend in his message

అని ఉన్నది. కాని ఈ రోజులో చూస్తే "call upon the society" అని, చేస్తారా, లేకపోతే నిరంకుశత్వ పద్ధతిలో ఉన్నది. ఇది డెమాక్రటిక్ పద్ధతికి విరుద్ధం,అన్యాయం, అని చెబుతున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : ఈ క్లాజులు చూస్తే అసలు purpose of the Act అర్థంకావడంలేదు. సొసైటీ ఒక అమెండ్ మెంటు ప్యాస్ చేసిపంపితే అది రిజిస్ట్రారు ప్యాస్ చేయకుండ ఉండటానికి అయనకు అధికారం ఇచ్చారు. కాని రిజిస్ట్రారు ఒక అమెండ్ మెంటు పంపితే అది సొసయిటీ ఒప్పుకొనక పోయినా అమెండ్ చేసి తీరాలన్నారు. కో-ఆపరేటివ్ మూవ్ మెంటు విపరీతముగా వ్యాప్తి చెందిన ఈ రోజులలో సరైన అమెండ్ మెంట్ సూచిస్తే జనరల్ బాడీ అగీకరించక పోవచ్చునని ఈ చట్టం చేస్తున్నారా? కో-ఆపరేటివ్ మూవ్‌మెంట్ తన interests తెలుసుకోలేని స్థితిలో ఉన్నదా? రిజిస్ట్రారు గవర్నమెంటు చేతులో ఉంటాడు గనుక ఆ రిజిస్ట్రారుకు వ్యతిరేకంగా ఉంటుందనే భయం ప్రభుత్వానికి కలిగిందా? లేకపోతే ఈ రకమైన క్లాజు ఎందుకు తెచ్చారు? ఇందులో, సర్వ హక్కులు రిజిస్ట్రారుకు వప్ప చెప్పటంతప్ప, ఏమీలేదు. పోసీ excepitional cases లో చెప్పారా అంటే, లేదు. Generalise చేశారు. ఏదైనా రిజిస్ట్రారు అంగీకరిస్తే ఉన్నది, లేకపోతే లేదు. ప్రతిదానికి ఈ రకమైన interpretation ఇస్తే Co-operative movement, democratic గా కాకుండా, despotic గా, రిజిస్ట్రారు లేక మంత్రివర్గం చేతుల్లో కీలుబొమ్మలుగా తయారవుతుంది,

democratic character., ఈ చట్టం ప్యాసయిన మరుక్షణంనుంచి నశించి పోతుంది.

(శ్రీ) వి. విశ్వేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఏవిషయంలోకూడ ఒకటే చెబుతున్నారు. రిజిస్ట్రారుకు ప్రత్యేక అధికారాలు లేవని సొసయిటీసును సక్రమంగా నడపడానికే తప్ప మరేమీలేదని అంటున్నారు. కాని ఒక సొసైటీ విడిపోవాలంటే వీల్లేదని చెప్పడానికి వారికి అధికారాలు ఇచ్చారు. రెండు సొసైటీస్‌ను వాటి అభిప్రాయానికి విరుద్ధంగా, కలపాలని రిజిస్ట్రారుకు ఉంటే కలపవచ్చును. ఏదైనా సరే, in the best interests of the society పనిచేయ్యాల్సుంటే. రిజిస్ట్రారు చేసిన సూచన మంచిది కాదని అభిప్రాయపడినా, అది "deemed to have been accepted" అనే రూపములో చేయుటకు ఈ అమెండ్ మెంట్ తెస్తున్నారు. అంటే ఈ ప్రజా సంఘాలకు అధికారాలు ఉండాలని ప్రజాఉద్యమం అభివృద్ధి చెందాలని, చెప్పేటటువంటి మాటలకు, దీనికి పొంతన కుదురుతుందా, ఆలోచించమని కోరుతున్నాను. రిజిస్ట్రారు చెప్పినట్లు సొసైటీలు చేయటలేదని వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తున్నారని చెప్పవచ్చును. అట్లాజరిగితే దానికి ప్రధానమైన ఆయుధాలు ఉన్నాయి. బ్యాంకువారు డబ్బు యివ్వము—అని చెబితే ఏ సొసైటీ అయినా తన ఇష్టం వచ్చినట్లు పోవడానికి వీలులేదు. వారు అమెండ్ మెంట్సు అన్నీ అమలు జరుపుకోవాలి, ఇంకొక మార్గంలేదు. లేకపోతే బ్యాంకువారు మీమీద మాకు విశ్వాసం లేదుకాబట్టి డబ్బు యివ్వము అంటారు; ఫలాని బ్రాంచి వల్ల డబ్బు నష్టం అవుతుందని ఇవ్వకుండ ఆపవచ్చును, అవుతున్నారు కూడ. కృష్ణా జిల్లాలో Sugar cane growers Co-operative society 15 వేల పెట్టుబడిలో రిజిష్టరు చేశారు. కాని సెంట్రల్ బ్యాంకు దానిని గుర్తించము అంటే, రిజిస్ట్రారుగాని, గవర్నమెంటుగాని 2½ సంవత్సరాలుగా ఏమి చర్య తీసుకునే పరిస్థితిలోలేరు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఇంకా ఈ క్లాజు ద్వారా అదనంగా రిజిస్ట్రారుకు ఎక్కువ పవర్సు ఇవ్వడానికి ఆ సొసైటీ అంగీకరించక పోయినప్పటికీ అంగీకరించినట్లు భావించి చేయడం తప్ప ఇంకొకటికాదు. దీనిని ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. పట్టాభిరామయ్య: అధ్యక్షా, మొత్తం చట్టమంతా కోఆపరేటివ్ ఉద్యమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఒక స్టీల్ ఫ్రేమింగ్ తయారుచేస్తున్నది. మేము పెట్టే చిన్న చిన్న సవరణలనైనా మంత్రిగారు అంగీకరించకపోవటం విచారకరము. క్లాజు 18 లో సబ్-క్లాజు 5 డిలీట్ చేయాలని నా సవరణ ఉంది. ఇది చాలా చిన్న విషయం. డైరక్టర్లకు అకౌంట్సుకు సంబంధించినది.

ఈ బై లాస్‌కు, అమెండ్ మెంట్స్‌కు కూడ యీ బిల్లులలోని ఇతర క్లాజులకు ఇచ్చి నంత ప్రాధాన్యత ఇచ్చి ఆ పవర్ అంతా తీసుకువెళ్లి రిజిస్ట్రార్‌కు ఇవ్వటం అంటే యీ కో-ఆపరేటివ్ మూవ్ మెంట్‌ను, కో-ఆపరేటివ్ ఉద్యమాన్ని సిలువకు తగి లించినట్లు అవుతుంది. ఈ క్లాజులన్నీ పెట్టి, మరి పకడ్ బందీ చేసినట్లయితే కో-ఆప రేటివ్ ఉద్యమం పాడై పోవటానికి అవకాశం ఉంది. ఈ బిల్లులో ప్రతిచోటా శంకలు సృష్టిస్తున్నారు. సొసైటీలు చేసే బై లాస్‌మీద కూడ రిజిస్ట్రార్‌కు పవర్ ఇస్తే— ఎన్నో శంకలు ప్రతి ఋణం పర్వడే ప్రమాదం తప్ప మరేమీకాదు. మనం ప్రధానమైన పని ప్రారంభించబోతూ, అందుకు అనేక శంకలు కలిగేవిధంగా యీ క్లాజులు ఏర్పాటుచేయటం సబబుకాదని, ఇది చెల్లినాడు డైవర్స్, మనోవ ర్తి సంగతి మాట్లాడినట్లు ఉంటుందని మనవిచేస్తూ, యీ చిన్న సవరణను మంత్రిగారు తప్పక అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

Sri K. Mara Reddy: Sub-clause (5) of Clause 16 gives exclusive powers to the Registrar to amend the bye-law or propose any bye-law and force any bye-law on the society. Co-operative movement is a voluntary organisation. It is better to leave the powers to the Society and decide the bye-laws either by amendment, or by way of introducing fresh bye-laws. I request that sub-clause (5) may be deleted from Clause 16.

Sri Ramachandrarao Deshpande: I have got some objection to sub-clause (2) and (5) of Clause 16. Starting from the words "if he is satisfied" the rest of the sentence may be deleted bacausè that would amount to giving power again to the Registrar and that restricts the freedom of the society. So far as sub-clause (5) is concerned, submit it is against the Co-operative spirit itself because there is a likelihood of any amendment being imposed on a particular society either to change itself into a different type of society which the Society may not like. It is not desirable for the sound working of the society also. I suggest that these words "call upon" till the end of the sentence may be deleted. And also I suggest that the rest of the clause also might be deleted because a restriction

is sought to be imposed on the independence and smooth-working of the Society.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : అధ్యక్షా, వారి సవరణలు అవసరంలేదండి. ఒక సొసైటీ రిజిష్టర్ అయినపుడు దాని బైలాస్‌కూడా రిజిష్టర్ చేసుకోవాలి. గౌరవ సభ్యులు ఇచ్చిన సవరణల్లో సైమ్ లిమిట్ గురించి ఉంది తప్ప వేరేలేదు. దీనిని గురించి సెల్ట్ కమిటీలో దీర్ఘంగా చర్చచేశాము. ఎంతవరకు సైమ్ కావాల్సి ఉంటుంది; ఎంతవరకు సైమ్ ఉండకూడదు; అని ఆలోచించి తగు మార్పులు చేశాము. కాబట్టి దీనికి పెద్ద ఆక్షేపణ ఉండవలసిన అవసరం లేదు.

Mr. Speaker : The question is :

In sub-clause (2) of Clause 16 for the words "sixty days" substitute the words "thirty days".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

In sub-clause (2) of Clause 16, for the words "sixty days" substitute the words "thirty days".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

In the proviso to sub-clause (2) of Clause 16 for the words "sixty days" substitute the words "fifteen days".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

Delete sub-clause (2) and proviso in Clause 16.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

Add the following at the end of sub-clause (3) of Clause 16.

"unless it is provide that the registration of the amendment has been cancelled."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

Add the following proviso in sub-clause (4) of clause 16.

"provided further that if the proposal for such amendment is not registered within a period specified in sub-section (2) or the communication is not received as mentioned in sub-section (4) the amendment shall be deemed to be registered."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

For sub-clause (5) of clause 16, substitute the following :

"If in the opinion of the Registrar an amendment and the bye-laws of a society is desirable or necessary in the interest of such society, he may call for the general body of the society to discuses the amendment suggested by him and if a majority of the members agree to the proposal he may register the amendment."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

Delete sub-clause (5) of Clause 16.

The amendment was declared to have been negatived.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu pressed for a division.

The House divided thus :

Ayes 39. Noes : 59. Neutrals : Nil.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

That Clause 16 do stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clause 16 was added to the Bill.

Clause 17.

Sri A. Venkateswara Rao : Sir, I beg to move :

In sub-clause (1) of Clause 17 delete the words "with the previous approval of the Registrar."

Sri Vavilala Gopalakrishnayya :- **Sir, I beg to move :**

In sub-clause (1) of Clause 17 delete the words "present and voting".

Sri T. K. R. Sarma : Sir, I beg to move :

Delete sub-clause (3) of Clause 17:

Mr. Speaker : Amendments moved.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు: క్లాజు 17లో Any two or more Societies may with the approval of the Registrar by a resolution passed by a majority అని ఉంది. ఇందులో కూడ ప్రీవియస్ ఎప్రూవల్ కావాలని అడిగారు, జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీ తాలూకా మార్కెటింగ్ సొసైటీకి ఎరువులు సప్లయిచేయటానికి, ఇతర బిజినెస్ చేయటానికి previous approval of the Registrar- అన్నారు. అవి చేసుకొనే బిజినెస్‌కు కూడ ప్రీవియస్ ఎప్రూవల్ ఆఫ్ ది రిజిస్ట్రార్ కావాలనటం- చాలా విచిత్రము. దాని వల్ల బిజినెస్ చేయటానికి చాలా ఆలస్యం అవుతుంది. ఆ ప్రీవియస్ ఎప్రూవల్

అన్నది తీసివేస్తే బాగుంటుందని సవరణ ఇచ్చాను. ఇది మంత్రిగారు అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ: అధ్యక్షా, క్లాజు 17 సబ్ క్లాజ్ 3 డిలీట్ చేయాలని సవరణ పెట్టాను. రెండుగాని అంతకుమించిగాని సొసైటీలు కాంట్రాక్ట్ ఆఫ్ పార్టనర్‌షిప్‌లో చేరి వారు ఏకంగా ఉండి వ్యాపారంగాని, మరేపని అయినా గాని చేసుకొనే పరిస్థితిలో, అటువంటివాటికి ఇండియన్ పార్టనర్‌షిప్ యాక్టు అమలు జరుగకూడదనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఎందుకు కలిగిందో అర్థం కావటం లేదు. క్లాజు 17-3- లో చేసిన మినహాయింపును తొలగించాలని కోరుతున్నాను. ఈ పార్టనర్‌షిప్‌లకు ఇండియన్ పార్టనర్‌షిప్ యాక్టులోని ప్రొవిజన్స్ అమలు జరగకూడదు అనేటటువంటి యీ మినహాయింపు ఏదైతే అమలులో ఉన్నదో అది తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: పార్టనర్‌షిప్ చేయకూడదని కాదు. పార్టనర్‌షిప్ చేయాలంటే— అందుకు కూడ ప్రీవియస్ ఎప్రూవల్ ఆఫ్ ది రిజిస్ట్రార్ అవసరము. షైనాన్స్ బ్యాంక్ యొక్క అభిప్రాయంకూడ కనుక్కోవాలి. ఆ సొసైటీలు కలిసి ఏమి బిజినెస్ చేస్తాయో— దానికి కూడ వారియొక్క ప్రీవియస్ ఎప్రూవల్ అవసరము. షైనాన్స్ బ్యాంక్ యొక్క అభిప్రాయం కూడ కనుక్కోవాలి.

Mr. Speaker: The question is :

In sub-clause (1) of Clause 17, delete the words "with the previous approval of the Registrar."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

In sub-clause (1) of Clause 17 delete the words "present and voting".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

Delete sub-clause (3) of clause 17.

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"That Clause 17 do stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 17 was added to the Bill.

Clause 18

Mr. Speaker: There are no amendments to Clause 18:

The question is :

"That Clause 18 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 18 was added to the Bill.

Clause 19 :

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Sir, I beg to move :

Add the following as sub-clause (1) (d) :—

" (d) A Statutory body".

Sri A. Venkateswar Rao : Sir, I beg to move :

Add the following at the end of sub-clause (1) (a) of Clause 19.

"including the protected tenants declared under Sections 34, 35, 37, 37-A of Andhra Pradesh (Telangana Area) and landless agriculturists".

Sri P. V. Ramana : Sir, I beg to move:

In sub-clause (2) (iv) of Clause 19 delete the word "associate".

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Sir, I beg to move :

Add the following at the end of sub-clause (1) of Clause 19.

"(i) If an individual is an employee of a society, he shall be entitled for admission as a member of the society of which he is an employee, subject to the conditions prescribed in the rules under this Act, provided the membership of such a society is open for the individuals.

(ii) In case the membership of the society is not open to the individuals, the employees of such society may form a co-operative society which shall be entitled for admission as a member of that society".

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Sir, I beg to move:

Substitute the following for sub-clause (3) of Clause 19.

"No society shall refuse admission to any membership to any person."

Sri Tenneti Viswanadham : Sir, I beg to move :

In sub-clause (3) of Clause 19 delete the words "without sufficient cause".

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : Sir, I beg to move:

In sub-clause (3) of clause 19, for the words "without sufficient cause" substitute the words "who is not disqualified under sec. 21".

Sri K. Mara Reddy : Sir, I beg to move :

In sub-clause (3) of Clause 19 delete the words "and its bye-laws".

Sri M. Pitchayya : Sir, I beg to move :

Substitute the following for sub-clause (3) of Clause 19.

"No society has absolutely no power to refuse admission to membership to any person duly qualified under the provisions of this Act and to bye-laws. Any such refusal by a society shall stand cancelled and the society shall be deemed to have been dissolved."

Sri K. Mara Reddy : Sir, I beg to move :

Add the following at the end of sub-clause (3) of Clause 19.

"if any person is refused admission into any society, he may appeal to the Co-operative movement".

Add the following after the words "whichever is earlier" in sub-clause (3) of clause 19.

"the person for whom the admission is so refused can appeal to the Deputy Registrar of Co-operative Societies and the Deputy Registrar shall decide his admission to the Society."

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Sir, I beg to move ;

"In the proviso to sub-clause (3) of clause 19 for the words "sixty days" snbstitute the words "thirty days"

Mr. Speaker : Amendments moved :

(Pause)

Mr. Speaker : The question is :

Add the following as sub-clause (1) (d) :-

"(d) A Statutory body".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

Add the following at the end of sub-clause (1) (a) of Clause 19:

"including the protected tenants declared under Sections 34, 35, 37, 37-A of Andhra Pradesh (Telangana Area) and landless agriculturists."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

In sub-clause (2) (iv) of Clause 19 delete the word "associate".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :The question is :

Add the following at the end of sub-clause (1) of Clause 19.

"(i) If an individual is an employee of a society, he shall be entitled for admission as a member of the society of which he is an employee, subject to the conditions prescribed in the rules under this Act, provided the membership of such a society is open for the individuals.

(ii) In case the membership of the society is not open to the individuals, the employees of such society may form a co-operative society which shall be entitled for admission as a member of that society".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

Substitute the following for sub-clause (3) of Clause 19.

Mr. Speaker : The question is:

Add the following at the end of sub-clause (3) of Clause 19.

"If any person is refused admission into any society, he may appeal to the Co-operative movement".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

Add the following after the words "whichever is earlier" in sub-clause (3) of clause 19.

"the person for whom the admission is so refused can appeal to the Deputy Registrar of Co-operative Societies and the Deputy Registrar shall decide his admission to the Society."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"In the proviso to sub-clause (3) of clause 19 for the words "sixty days" substitute the words "thirty days".

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is:

"That Clause 19 do stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 19 was added to the Bill.

Clause 20

Sri P. V. Ramana : Sir, I beg to move :

Delete Clause 20.

Mr. Speaker : Amendment moved:

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : Cooperative movement లో directive membership, nominal membership ఉండడం healthy convention కాదు, గవర్నమెంటు తరపున ఎవరైనా వెళ్ళాలంటే వాళ్లుకూడ full directorate గా ఉండాల్సిందేగాని outside member గా ఉండి vote లేకపోయిన ట్లయితే అక్కడికి వెళ్ళాల్సిన అవసరం లేదు, Vote లేనప్పుడు member అనడం దేనికి? వెడితే advice కోసం వెడతాడు. అలా వెళ్ళడానికి membership అక్కరలేదు. Government తరపున వెళ్ళేటట్లయితే అతను represent చేస్తాడు. అతనిని మెంబరు అనడం ఎందుకు వచ్చినదో తెలియదు, Associate member అని qualifications ఏమి చెప్పినట్లు అవుపడదు. ఈ పని లేనటువంటి nominal membership ఎందుకు? Associate member అంటే వినడానికైనా బాగా ఉంది. Nominal member చూస్తే అతనికి కూడ అగౌరవంగా ఉంటుంది, ఈ clause తీసివేయాలని చెపుతున్నాను.

(శ్రీ పి. వి. రమణ : Nominal member కు vote లేదు, Voting Power లేకుండా కొంతమందిని వేయడం అవసరం అనుకుంటే share కూడ ఉండడానికి వీలులేదు. పరకస్మైన shares గాని, vote గాని, assets గాని, liabilities గాని, ఏమి సంబంధం లేనటువంటి ఈ membership ఎందుకు? ఈ clause ఎందుకు వచ్చిందో అర్థంకాలేదు, అది వివరించాలని కోరుతున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy: There is need for associated membership in Co-operative Societies to facilitate admission of minors to get over the legal difficulties.

Mr. Speaker : The question is :

"Delete Clause 20

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"That Clause 20 do stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 20 was added to the Bill

Clause 21.

Sri K. Brahmananda Reddy : Sir, I beg to move :

For sub-clause (2) of Clause (b) of sub-section (1) shall not apply to a person seeking admission to, or to a member of, a society exclusively formed for the reclamation of such class of persons as may be prescribed. The provisions of clause (c) of sub-section (1) shall not apply to a person seeking admission to or to a member of —

(i) a society which has as its principal object the provision of employment to its members ; or

(ii) such other society as may be prescribed.

Sri P. V. Ramana : Sir, I beg to move :

Delete sub-clause (1) (b) of Clause 21.

Delete sub-clause (1) (c) of clause 21.

Sri Pillalamarri Venkateswarulu : Sir, I beg to move :

Add the following at the end of sub-clause (1) (c) of Clause 21.

"Where the society is a statutory body constituted for the purpose of development of any industry, paid employees of such a society are not barred from becoming members of that society."

Sri T. K. R. Sarma : Sir, I beg to move :

In sub-clause (1) (b) of clause 21 after the words "moral turpitude" insert the words "for a period not less than two years".

Sri A. Venkateswar Rao : Sir, I beg to move :

Add the following as sub-clause (1) (e) of clause 21.

"(e) is already a member of the society of the same class or occupation."

Mr. Speaker: Amendments moved.

Sri P. Rajgopal Naidu : Sir, I beg to move :

"In sub-clause (1) (b) of clause 21 for the words "five years" substitute the words "three years."

Sri Tenneti Viswanadham : Sir, I beg to move :

"In sub-clause (1) (b) of clause 21 for the words "five years" substitute the words "one year".

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు : దీనిలో కొంత objectionable గా ఉన్నది. Disqualification of membership of society లో (c) ని చూడమని ముఖ్యంగా నిని కోరుతున్నాను. He is a paid employee of the society or of its financing bank or of any society for which it is the financing Bank. అని ఉన్నది. మిగిలినవాటన్నిటికి ఏమి అభ్యంతరం లేదు. Employees కు ఈరోజులలో కూడ societies లో membership ఉండ కూడదు అని నిషేధించడం భాగాలేదు. Industrial societies అనేకం వస్తున్నాయి. అలాంటివాటిల్లో వాళ్ళకు కూడ membership ఉండి partake చేస్తేనే యింకా దానిలో ఎకు గా అభివృద్ధికావడానికి వీలు ఉంటుంది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి గవర్నమెంటు amendment ఉన్నది.

Sri. T.K.R. Sarma: My amendment is to substitute "two years" in Clause 21(1)(b). In clause 21(1)(b) it is said: "has been sentenced for any offence involving moral turpitude such sentence not having been reversed and a period of five years has not elapsed from the date of the expiration of the sentence" అని దీనిలో యిచ్చారు. మొన్ననే పంచాయితీ బిల్లు గురించి చర్చించేటప్పుడు కూడ sentence for a particular period for at least two years అని ఉండడం అవసరం అని భావిస్తున్నాము. అదేవిధంగా పంచాయితీ బిల్లులో కూడ ప్రభుత్వంవారు సవరించి

నారు. "A minimum period of two years" అని ఉండడం అవసరం. రెండు ఏండ్లు అయినా శిక్ష పడితే తప్ప ఈవిధమైన disqualification అనువర్తించకుండా ఉండేటట్లు amend చేయవలెనని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పిల్లలమఱ్ఱి వెంకటేశ్వర్లు : (c) లో He is a paid employee of the society or of its financing bank or of any society for which it is the financing bank. పీటిల్లో ఉండడానికి వీలులేదని ఉన్నది. దీనిలో గవర్నమెంటు amendment ఏమిటి ? For Sub-clause (2) of clause 21 substitute the following :

The provisions of clause (b) of sub-section (1) shall not apply to a person seeking admission to, or to a member of, a society exclusively formed for the reclamation of such class of persons as may be prescribed. The provisions of clause (c) of sub-section (1) shall not apply to a person seeking admission to or to a member of—

(i) a society which has as its principal object the provision of employment to its members ; or

(ii) such other society as may be prescribed.

The provision of clause (b) of sub-section (1) దీనికి సంబంధించినది. Such other Society as may be prescribed by the Government అనివుంది. ఏ field labour cooperative society కో అది ఉద్దేశింపబడిందనుకోవాలి. "Such other society as may be prescribed" అని ఉన్నది. ఇప్పుడు Cooperative Sugar Mills వగైరా వస్తున్నాయి. వీటిల్లో employees చాలమంది ఉన్నారు, వారుకూడ direct participants అయిఉండి, ఆ సొసైటీ development లో interest తీసుకొని ఆ సొసైటీ మాది అని వాళ్ళు అనుకుంటే production increase చేయడానికి, వ్యవహారాలు అన్నీ చక్కదిద్దడానికి ఎక్కువ ఉపయోగంగా ఉంటుంది. మనం చెప్పే ఆశయాలకు అనుకూలంగా ఉండాలంటే, industrial societies గాని, దేనిలోఅయినా సరే employees కు membership deny చేయకూడదు. Member గా చేరడానికి అవకాశం ఉండాలని నాయొక్క సూచన. అది దీనిలో prescribe చేయడంతేదు. అది ఉండేటట్లు categorical గా చెపితే బాగా ఉంటుందని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు : ఒకే వ్యక్తి ఒకటో nature of the society లు రెండు మూడింటిలో member గా ఉండడం, 2, 3 సంఘాలలో ఆక్రమించుకొని ఉండడం, అతనికి disqualification గా పెట్టాలని నా amendment.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : Paid employee దానిలో పబ్బుడిగా ఉండకూడదని general rule, he cannot excercise management. కాని కొన్ని పరిస్థితులు ఉన్నాయి. వెంకటేశ్వర్లుగారు చెప్పినట్లే కొన్ని సొసయిటీలు వున్నాయి. Artisan Societies ఉన్నాయి. Labour contract societies, weavears societies ఉంటాయి. ఇంకా కొన్ని enumarate చేయలేకుండా అనేక రకాలయిన సంఘాలు వస్తున్నాయి. అందుకనే "such other society as may be prescribed "అని పెట్టాము. We have also said " a society which has as its principle object the provision of employment to its members," తరువాత కో-ఆపరేటివ్ యూనియన్స్ యొక్క సలహాననుసరించి గానివ్వండి, యితరుల సలహాలననుసరించి గానివ్వండి, మేము ఈ అమెండుమెంటు తీసుకు రావడం జరుగుతున్నది. శ్రీ శర్మగారు 21 1 (బి) లో "……if he has been sentenced for any offence involving moral turpitude, such sentence not having been reversed and a period of five years has not elapsed from the date of the expiration of the sentence ; or" I have no objection to substitute the word 'five' by 'three'.

Mr. Speaker : The question is :

"In sub-clause (1) (b) of clause 21 after the words 'moral turpitude' insert the words 'for a period not less than two years."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"In sub-clause (1) (b) of clause 21 for the words 'five years' substitute the words 'one year'."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

"Delete sub-clause (1) (b) of clause 21."

The Amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

"In sub-clause (1) (b) of clause 21 for the words 'five years' substitute the words 'three years'.

The amendment was adopted.

Mr. Speaker: The question is :

"Delete sub-clause (1) (c) of clause 21."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

"Add the following at the end of sub-clause (1) (c) of clause 21 :

'where the society is a statutory body constituted for the purpose of development of any industry, paid employees of such a society are not barred from becoming members of that society'."

Sri Pillalamarri Venkateswarlu demanded a Poll and the House divided thus :

Ayes : 40; Noes : 60;

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: The question is :

"Add the following as sub-clause (1) (e) of clause 21 :

(e) is already a member of the society of the same class or occupation."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker: I am now putting the Government amendment to vote. The question is :

"For sub-clause (2) of clause 21, substitute the following, namely :—

'(2) The provisions of clause (b) of sub-section (1) shall not apply to a person seeking admission to, or to a member of a society exclusively formed for the reclamation of such class of persons as may be prescribed. The provisions of clause (c) of sub-section (1) shall not apply to a person seeking admission to, or to a member of—

(i) a society which has as its principal object the provision of employment to its members; or

(ii) such other society as may be prescribed."

The amendment was adopted.

Mr. Speaker : The question is :

"That Clause 21, as amended, do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 21, as amended, was added to the Bill.

Clause 22

Sri N. Venkataswamy : Sir, I beg to move :

"In sub-clause (1) of clause 22, delete the words 'subject to availability'."

Sri P. V. Ramana : Sir, I beg to move :

"In sub-clauses (2) and (3) of clause 22 for the word Registrar' substitute the words 'financing bank and where

the society is not indebted to the financial bank to the Registrar."

Sri A. Venkateswara Rao : Sir, I beg to move :

"Add the following at the end of sub-clause (3) of clause 22 :

'if the Committee fails to render such service within a reasonable period, the Registrar shall cause to render that service."

Mr. Speaker : Amendments moved.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు : ఏ సొసైటీలోనైనా ఒకరికి మెంబర్‌గా వుండడానికి అవకాశం దొరకకపోతే, అతనికి తప్పకుండా మెంబర్‌షిప్ దొరకడానికిగాను యీ సెక్షన్ ద్వారా అవకాశం కలుగజేయడం జరుగుతున్నది. ఇది కూడా చాలా యింపార్టెంట్ సెక్షన్.

అయితే సబ్-క్లాజు 3 లో చూడండి. **'If the Registrar is satisfied that the refusal of any service is unreasonable, improper or discriminatory, he may after giving the committee an opportunity of making its representation, by order, direct the committee to render the service'.**

ఆ రకంగా అతను డైరెక్షన్ యిచ్చినా అతనిని చేర్చుకొనకపోతే ఏమి చేయాలి? కనుక తప్పకుండా అతనికి అందులో అవకాశం కల్పించాలి అనే ఉద్దేశంతో యీ సవరణ యివ్వడం జరుగుతున్నది. దీనిని ఒప్పుకొనడంలో వారికి అభ్యంతరం ఉండకూడదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. వెంకటస్వామి : అధ్యక్షా, ఒక చిన్న అమెండుమెంటు యిప్పుడు మూవ్ చేశాము. 'Subject to availability' అని సబ్ క్లాజు-1 లో వున్నది దీనివలన యిచ్చిన మెంబర్‌కే తిరిగి మరొకసారి యివ్వడానికి అవకాశమున్నది. దీని అధికారంలో వున్నవారు, పలుకుబడివున్నవారు దీనిని తప్పకుండా ఉపయోగించుకుంటారనడానికి ఎట్టి సందేహములేదు. కనుక, దీనిని తీసివేసినట్లయితే రొటేషన్ ప్రకారం యివ్వడానికి వీలు వుంటుంది. లేకపోయినట్లయితే, వారికి అన్యాయం జరిగిందని రిజిస్ట్రారువద్దకు రావడం, వారు విచారించడం యీ లోపల

పుణ్యకాలం కాస్తా అయిపోతుంది కాబట్టి అటువంటి చిక్కు ఏమీ రాకుండుటకు గాను యీ సవరణను ఒప్పుకొనవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి వి. రమణ : అధ్యక్షా, రిజిస్ట్రారుకు అప్పీలు చేసుకొనడానికి అవకాశం కల్పించారు. బాగానే వుంది. అయితే ఇందులో మరొక చిక్కుకూడా వుంది. ఏ సొసైటీ అయినా ఒక మెంబరుకు లోన్ యివ్వలేదనుకోండి. వారు రిజిస్ట్రారుకు అపీలు చేసుకుంటే, రిజిస్ట్రారు యివ్వవలసిందిగా డైరెక్షను యిచ్చారనుకోండి. దానిపై ఆర్డర్సు వారు పైకి పంపిస్తే, సెంట్రలు బ్యాంకు వారు కాదనవచ్చు దానివలన ఫలితమేమీలేకుండా పోతుంది. కనుక, సెంట్రల్ బ్యాంకుకు అఫిలియేషనుకాని సొసైటీలకు సంబంధించి రిజిస్ట్రారుకు అప్పీలు చేసుకునే అవకాశం యిస్తే బాగుంటుంది. దీనిని అంగీకరించవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : ఇందులో నా సవరణకూడా ఉన్నది. మెంబర్సు యొక్క సర్వీసుకు సంబంధించిన యీ క్లాజు చాలా ముఖ్యమైనది. సెలెక్టు కమిటీలో డిస్కస్ చేస్తున్నప్పుడు యితరచోట్ల కూడా యిది వర్తిస్తుంద న్నారు. ఈ విషయం చాలాసార్లు చర్చకు వస్తున్నది. సెంట్రలు బ్యాంకు సొసైటీలకు అప్పులు యివ్వడం లేదనే విషయం అనేకసార్లు మన ముందుకు వస్తున్నది. అందుకు ప్రభుత్వము తాము ఏమీ చేయలేమని చెప్పడం కూడా జరుగుతున్నది. కనుక యీ అమెండుమెంటు న్యాయమైనదని, దీనిని గూర్చి యోచించవలసినదని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ఫండ్సు లేకుండా అందరికి సర్వీసు చేయడానికి అవకాశం వుండాలనడంవలన ప్రయోజన మేమీ వుండదు. ఫండ్సువుండి కూడా ఆవిధమైన అవకాశం యివ్వకపోయినట్లయితే రిజిస్ట్రారుగారికి పవర్సు వుంటున్నాయి. Under section 34 he can supersede the society if his direction is disregarded.

Mr. Speaker : I will now put the amendments to vote.

The question is :

"In sub-clause (1) of clause 22, delete the words 'subject to availability'."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"In sub-clauses (2) and (3) of clause 22 for the word 'Registrar' substitute the words' financing bank and where the society is not indebted to the financial bank to the Registrar'."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"Add the following at the end of sub-clause (3) of clause 22 :

'if the Committee fails to render such service within a reasonable period, the Registrar shall cause to render that service."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"That clause 22 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 22 was added to the Bill.

Clause 23

Sri K. Mara Reddy : Sir, I beg to move :

"In sub-clause (1) of clause 23 for the words 'members present and voting at the meeting' substitute the words 'members on rolls of the society."

Sri A. Sarveswara Rao : Sir, I beg to move :

"Delete sub-clause (2) of clause 23."

Mr. Speaker : Amendments moved.

Sri K. Mara Reddy : Sir, according to the Bill, for expulsion of any Member 'two-thirds of the number of members present and voting at the meeting' is required. My amendment says that it should be at least two-thirds of the *members on rolls of the society.* Otherwise, there is every possibility of conducting a meeting only to expel one member. Therefore, I suggest that the resolution should be passed by two-thirds of the total strength of the society.

శ్రీ పి. వి. రమణ : అధ్యక్షా, ఏ మెంబరు నైనా expel చేసేటప్పుడు సొసైటీలోవుండే సభ్యుల మెజారిటీ increase చేసినా మాకు అభ్యంతరం లేదు కాని మళ్ళా అది రిజిష్ట్రారుగారి అనుమతి పొందాలనడంలో అర్థంలేదు. వేయి మంది ఫలాన సభ్యుడు వుండడానికి అర్హుడు కాడు, సొసైటీ interests కు వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తున్నాడు అని మెజారిటీతో pass చేసిన తరువాత రిజిష్ట్రారుగారి అనుమతి ఎందుకో అర్థం కావడంలేదు. అలాంటి సభ్యునికి చెప్పుకోడానికి opportunity యివ్వాలనేది పొందుపరచిsub-clause (2) నే delete చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy : **It is self evident, Sir.**

Mr. *Speaker* : I will now put the amendments to vote :

Mr. Speaker : The question is :

"In sub-clause (1) of clause 23 for the words 'members present and voting at the meeting' substitute the words 'members on rolls of the society."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"Delete sub-clause (2) of clause 23."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"That clause 23 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 23 was added to the Bill

Clause 24

Mr. Speaker: The question is :

"That clause 24 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 24 was added to the Bill.

Clause 25

Sri K. Brahmananda Reddy : Mr. Speaker, Sir, I beg to move :

"For sub-clause (2) of clause 25, substitute the following sub-clause, namely :--

'(2) Where the Government are a member, every person nominated to the committee by the Government, or where the financing bank is a member, every person representing such financing bank, shall have one vote.

Provided that the nominee of the Government or the representative of the financing bank, as the case may be, shall not be entitled to participate in, or vote at any election."

Sri K. Govinda Rao : Sir, I beg to move :

"Add the following as sub-clause (1) (a) of Cl. 25:

'Every member irrespective of the number of shares held by him is entitled to be elected to any of the post of office-bearers for conducting the affairs of the society.'"

Sri Pillalamarri Venkateswarlu: Sir, I beg to move:

"In sub-clause (2) of clause 25 for the word 'one' substitute the word 'no'.

Sri T. K. R. Sarma : Sir, I beg to move :

"For sub-clause (2) of clause 25, substitute the following :

'irrespective of the number of members nominated by the Government, the Government or the financing bank shall have one vote only."

Sri A. Venkateswara Rao : Sir, I beg to move :

"In sub-clause (2) of clause 25 for the words 'each person' substitute the words 'all the persons'."

Sri Pillalamarri Venkateswarlu : Sir, I beg to move:

"Delete sub-clause (3) of clause 25."

Sri Vavilala Gopalakrishnayya : Sir, I beg to move:

"Add the following at the end of sub-clause (3) o clause 25:

'except at election where a lot will be taken."

Mr. Speaker :- Amendments moved.

శ్రీ వి. వెంకటేశ్వరరావు : Clause 25 is subject to clause 33 also, క్లాజు 33 ప్రకారం ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసే అధికారం వున్నది. According to section 33 (1) (d) 'Where the Government have guaranteed the repayment of principal and payment of interest on loans and advances to a society the Government or any authority specified by the Government in this behalf shall have the right to nominate not more than three members or one third of the total number of members of the committees.' ఈ nominate చేసే క్లాజు 25 (2) ప్రకా

' 'where the Government are a member; each person nominated by the Government on the Committee shall have one vote." ప్రభుత్వం అమెండుమెంటు ప్రకారం ఒక విషయం అంగీకరించారు. Election సందర్భంలో ప్రభుత్వ నామినీస్ ఎంతమంది వున్నప్పటికి vote యిచ్చే అధికారం లేదన్నారు; During the ordinary business of the society ముగ్గురిని ఏర్పాటు చేసినా ఇద్దరిని ఏర్పాటు చేసినా ఒకే vote యిచ్చే అధికారం వుండాలంటే బాగుంటుంది కాని అందరకి తలొక vote యివ్వకూడదు. ఈ అమెండుమెంటు ఒప్పుకోవాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ కె. గోవిందరావు : 115 వ అమెండుమెంటు construction లో మార్పు కావలసి యున్నది. He is elected అని 3rd line లో ఉన్న దానిని తీసేయాలి.

ముఖ్యంగా మన రాష్ట్రంలో 27 వేల సహకార సంఘాలలో లేనటువంటిది ప్రత్యేకంగా వేళ్లమీద లెక్కపెట్ట గలిగే షుగర్ మిల్స్ run చేసే societies కు సంబంధించి వున్నది. వీటిలో ప్రతి share holder డైరెక్టరు కావడానికి హక్కులేదు. ఎన్నుకోబడడానికి అర్హుడుకాదు, 10 షేర్లువుంటేనే డైరెక్టరు కావడానికి అవకాశం వుంటుందని ఉంది. 10 shares లేకపోతే పోటీచేయటానికి అవకాశం లేదని యిప్పుడు model bye-laws లో co-operative sugar mills లో వుంది. దాదాపు అన్ని సొసైటీలలోను ప్రతి షేర్ హోల్డరుకు vote వుండాలి, ఎన్నిక కావడానికి హక్కువుండాలనేది మూలమైనది. చేనేత సహకార సంఘంనుంచి Co-operative Credit Society నుంచి, large scale co-operative society, co-operative spinning mills లో కూడ అంగీకరించిన అంశాన్ని, 27 సంఘాలలోను అంగీకరించిన దానిని co-operative sugar mills లో ఎందుకు reject చేయాలి? అక్కడున్న members కు ఎందుకు ఆ హక్కు deprive చేయాలో తెలియడంలేదు. తుమ్మపాల షుగర్ ఫ్యాక్టరీలో 4,500 మంది share holders వున్నారు, ఒక్క share వున్న వారు 50% వున్నారు. అంటే రెండువేలకుపైగా వుంటారు. 10 షేర్లున్నవారు వందమందికి మించిలేరు. 4,500 మందిలో 100 మందికి మాత్రమే డైరెక్టరయ్యే హక్కు యిచ్చి మిగతా 4,400 మందికి ఎన్నికయ్యే హక్కు లేకుండా చేయడం న్యాయంకాదు. ఇది కో-ఆపరేటివ్ ప్రిన్సిపుల్‌కువ్యతిరేకం కాబట్టి reconsider చేసి Model by-laws లో మార్పులుచేసి ఏ share holder అయినా

ఎన్నికకు నిలబడడానికి, డైరెక్టరు కావటానికి అధికారం యివ్వాలని,దీనిని అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు : ప్రభుత్వం financing bank కు గాని, ప్రతి సొసైటీలోకూడ nominate చేస్తుందన్నారు. మేము ఓటింగు హక్కు వుండకూడదని కోరాము. Nominate అయినవారు అందులోవుండి, మేనేజిమెంటు వ్యవహారాలు చూస్తూవుండి, రిజిష్ట్రారుకు, కావాలంటే ప్రభుత్వానికి రిపోర్టులు పంపిస్తారు. వారు associate members గానే ఉంటే సరిపోతుంది. అట్లా వుంటే బ్యాంకు పరిపాలనా వర్గానికి ఓటింగు హక్కు యివ్వడం జరుగుతుంది. Nominated members కు ఓటింగు హక్కు లేకుండా, ఎన్నుకోబడినవారికే ఓటింగు హక్కు పరిమితంచేస్తే న్యాయంగా వుంటుందని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య : అధ్యక్షా, In the case of equality of votes the Chairman shall have a casting vote అన్నారు. Subject నిర్ణయించేటప్పుడు చేయవచ్చుగాని, ఓటింగు సమయంలో కాదన్నాము. పంచాయితీ ఆక్ట్‌లో అటువంటిదివస్తే మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. ప్రెసిడెంటు ఎలక్షనులో ఓటింగప్పుడు తప్ప తతిమా సందర్భాలలో casting vote వుండడం అన్యాయం. దీనిని consider చేయాలని కోరుతున్నాను.

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి : ప్రభుత్వ nominees వుంటే ఫరవాలేదు, వారి షేరుధనంకూడ వున్నది. వారికి కూడ status వున్నది. అప్పుడా election లో stand కాకూడదని select committee లో insist చేశారు. దానిననుసరించే నా amendment propose చేశాను.

Sri K. Govinda Rao : We want to know what the hon. Minister feels about the question. Every share-holder of a sugar factory should be allowed to contest for director-ship.

(శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి: షుగర్ ఫ్యాక్టరీ బై-లాలలో పెట్టుకొన్నారట ఇన్ని shares వుంటేనేకాని నిలబడ కూడదని, It is not in the Act : It is a matter for the bye-laws

Mr. Speaker : The question is :

"Add the following as sub-clause (1) (a) of Cl. 25:

'Every member irrespective of the number of shares held by him is entitled to be elected to any of the post of office-bearers for conducting the affairs of the society."

The amendment was declared negatived.

Sri K. Govinda Rao demanded a Poll and the House divided thus :

Ayes : 43; Noes ; 65;

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"In sub-clause (2) of clause 25 for the word 'one' substitute the word 'no'.

The amendment was negatived.

Mr. Spearker : The question is :

"For sub-clause (2) of clause 25, substitute the following :

'irrespective of the number of members nominated by the Government, the Government or the financing bank shall have one vote only."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"In sub-clause (2) of clause 25 for the words 'each person' substitute the words 'all the persons'."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"Delete sub-clause (3) of clause 25."

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"Add the following at the end of sub-clause (3) of clause 25 :

'except at election where a lot will be taken."

The amendment was declared negatived.

Sri Vavilala Gopalakrisonayya demanded a Poll and the House divided thus :

Ayes : 43; Noes : 65;

The amendment was negatived.

Mr. Speaker : The question is :

"For sub-clause (2) of clause 25, substitute the following sub-clause, namely :—

"(2) Where the Government are a member, every person nominated to the committee by the Government, or where the financing bank is a member, every person representing such financing bank, shall have one vote.

Provided that the nominee of the Government or the representative of the financing bank, as the case may be, shall not be entitled to participate in, or vote at any election."

The amendment was adopted.

Mr. Speaker : The question is :

"That Clause 25, as amended, do stand part of the Bill."

The amendment was adopted.

Clnuse 25 was added to the Bill.

Mr. Speaker : The House will now adjourn and meet again at 8-30 a. m. tomorrow.

The House then adjourned till Half Past Eight of the Clock on Tuesday, the 3rd December, 1963.